

**Raport privind liberul
acces la informațiile de
interes public în România
- analiză comparativă 2003-2007 -**

**Raport privind liberul acces la informațiile de interes
public în România
- analiza comparativă 2003-2007 -**

Acest raport prezintă rezultatele monitorizării felului în care este implementată Legea 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public la nivelul instituțiilor și autorităților publice centrale, județene și locale, monitorizate pentru fiecare regiune de dezvoltare a României, în cadrul proiectului „O guvernare transparentă”.

Monitorizările se bazează pe informații culese și prelucrate de cluburile Asociației Pro Democrația, pornind de la răspunsuri transmise de către autoritățile publice, în baza Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. Mulțumiri membrilor și voluntarilor cluburilor APD cu ajutorul cărora am desfășurat monitorizarea instituțiilor și autorităților publice.

Acest material este publicat în cadrul proiectului „O guvernare transparentă” derulat de către Asociația Pro Democrația în parteneriat cu Transparency International Romania, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene prin Phare, Programul Societate Civilă 2004.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

© Dreptul de autor

Drepturile de autor asupra acestei publicații sunt rezervate Asociației Pro Democrația (APD) și Transparency International Romania (TI-Ro). Publicația ori părți ale acesteia pot fi reproduse numai cu permisiunea acestora.

Publicat la București, august 2007
ISBN 978-973-0-05161-2

Bd. Mareșal Al. Averescu nr. 17
Pavilion F, Et. 3, sector 1, București
Tel/Fax: +4021/222.82.45, 222.82.54
Mobil: 0723-152.493; 0744-688.163
Web: www.apd.ro
E-mail: apd@apd.ro

B-dul Nicolae Bălcescu nr.21
Et. 2, sector 1, București
Tel: +4021/317.71.10
Fax: +4021/ 317.71.72
Web: www.transparency.org.ro
E-mail: office@transparency.org.ro

Cuprins

I. În loc de introducere	5
II. O guvernare transparentă – prezentarea proiectului	6
III. Liberul acces la informații de interes public	8
III.1 Accesul la informațiile de interes public în România	8
III.2 Instrumente legislative ale liberului acces la informația de interes public	9
III.3 Noutăți legislative	14
III.4 Evaluarea cadrului legislativ în vigoare, privind asigurarea liberului acces la informații de interes public	15
IV. Prevederi ale legii și aspectele monitorizate. Metodologie	19
IV.1 Organizarea compartimentelor de informații publice – respectarea articolului 4 al Legii 544/2001	19
IV.1.1 Instituțiile și autoritățile publice monitorizate la nivelul regiunilor de dezvoltare	20
IV.2 Disponibilitatea și capacitatea instituțiilor și autorităților publice de a furniza informații de interes public în baza Legii 544/2001	22
IV.2.1 Instituțiile și autoritățile publice monitorizate la nivelul regiunilor de dezvoltare	26
V. Informații obținute în urma procesului de monitorizare la nivel național	28
V.1 Organizarea compartimentelor de informații publice	28
V.2 Participarea la stagii de instruire – rezultate la nivel național	35
V.3 Deservirea altor departamente – rezultate la nivel național	36
V.5 Disponibilitatea și capacitatea autorităților și instituțiilor publice de a furniza informații de interes public în baza Legii 544/2001 – la nivel național	38
V.5.1 Diferențe în funcție de tipul cererii	38
V.5.2 Diferențe în funcție de solicitant	40
V.5.3 Diferențe în funcție de nivelul la care funcționează autoritățile și instituțiile publice	41
V.5.4 Diferențe în funcție de tipul instituției	41
V.5.5 Evoluția autorităților și instituțiilor publice	42
V.5.6 Timpul mediu de răspuns	43
V.6 Disponibilitatea și capacitatea autorităților și instituțiilor publice de a furniza informații de interes public în baza Legii 544/2001	44
V.6.1 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice la nivel central	44
V.6.2 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 1 (Nord-Est)	48
V.6.3 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 2 (Sud-Est)	53
V.6.4 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 3 (Sud)	58
V.6.5 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de	61

dezvoltare 4 (Sud-Vest)	
V.6.6 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 5 (Vest)	66
V.6.7 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 6 (Nord - Vest)	70
V.6.8 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 7 (Centru)	75
V.6.9 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 8 (Municipiul București)	79
VI. Comparația rezultatelor monitorizării din anul 2003 cu cele din anul 2007	85
VI.1 Organizarea compartimentelor de informații publice.	85
VI.2 Disponibilitatea și capacitatea autorităților și instituțiilor publice de a furniza informații de interes public	91
VI.2.1 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice la nivel central	91
V.2.2 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 1 (Nord-Est)	92
VI.2.3 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 2 (Sud-Est)	93
V.2.4 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 3 (Sud)	94
V.2.5 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 4 (Sud-Vest)	95
V.2.6 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 5 (Vest)	96
V.2.7 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 6 (Nord - Vest)	97
V.2.8 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 7 (Centru)	98
V.2.9 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 8 (Municipiul București)	99
VII. Concluzii rezultate în urma procesului de monitorizare	103
VIII. Modele de bună practică	103
VIII.1. Modele de reglementare	103
VIII.2 Recomandări	106
IX. Anexe	106
IX.1. Anexa 1 – Lista indicatori de evaluare	108

I. În loc de introducere

Dreptul la informație garantat prin Constituția României (Art. 34, alin. 1 și 2) a devenit, odată cu adoptarea Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, realitate. Aplicarea corectă a acestei Legi este cu atât mai necesară cu cât ea reglementează ceea ce putem numi primul contact dintre autoritățile publice și cetățeni: procese precum transparentizarea și responsabilizarea instituțiilor publice și participarea cetățenilor la procesul de luare a deciziilor publice sunt intermediare de prevederile Legii liberul acces la informații de interes public.

Gradul scăzut de cunoaștere a prevederilor Legii la nivelul instituțiilor publice, mentalitatea celor abilitați cu aplicarea Legii precum și o serie de probleme de ordin organizatoric de la nivelul instituțiilor publice păreau să fie provocările cel mai des întâlnite de către monitorizările realizate de Asociația Pro Democrația până în anul 2003 în calea implementării Legii 544/2001.

Astfel, prin prezentul raport, ne-am propus să cercetăm, din nou, măsura în care autoritățile și instituțiile publice monitorizate aplică diferitele prevederi ale Legii 544/2001 în litera și spiritul său. El se înscrie, așadar, în cadrul mai amplu al programelor, proiectelor și activităților desfășurate de diferitele organizații ale societății civile în sensul sporirii transparenței instituțiilor publice românești.

Plecând de la experiența acumulată prin intermediul proiectelor anterioare, Asociația Pro Democrația (APD) și Transparency International Romania (TI-Ro) și-au propus ca, la mai bine de șase ani de la adoptarea Legii 544/2001, să întreprindă un nou demers de monitorizare a aplicării sale de către instituțiile publice centrale, județene și locale. Acesta s-a materializat prin intermediul proiectului „O guvernare transparentă”.

„În ce măsură au întreprins instituțiile publice monitorizate toate măsurile organizatorice necesare pentru implementarea Legii 544/2001?”, „Cât de bine pregătit este personalul însărcinat cu furnizarea de informații publice?”, „Cât de complete sunt informațiile de interes public furnizate de instituțiile publice solicitantilor?” sunt doar câteva dintre întrebările de la care APD și TI-Ro au pornit în demersul lor de monitorizare.

Acest raport include informațiile rezultate în urma monitorizării derulate în cadrul proiectului „O guvernare transparentă” în cele opt regiuni de dezvoltare ale României. Raportul este structurat pe capitole care conțin: prezentarea prevederilor Legii și a dimensiunilor pe care a fost realizată monitorizarea, investigarea măsurii în care instituțiile publice centrale, județene și locale au întreprins măsurile organizatorice necesare pentru implementarea legii, evaluarea de ansamblu a performanțelor instituțiilor publice din cele opt regiuni în aplicarea prevederilor Legii 544/2001, o analiză comparativă 2003-2007 și un capitol destinat discutării exemplelor de bună practică. Raportul este însoțit de anexa care conține lista indicatorilor folosiți în demersul de monitorizare.

Prin acest studiu dorim să venim în sprijinul instituțiilor și autorităților monitorizate prin enunțarea situației asupra nivelului de implementare a Legii și prin formularea, împreună cu reprezentanții acestora, a metodelor de îmbunătățire a punctelor nevralgice identificate prin intermediul monitorizării. Problemele întâmpinate pe parcursul monitorizării în ceea ce privește implementarea Legii 544/2001 sunt subliniate ca fiind aspecte ce pot fi îmbunătățite sau, după caz, schimbate. Sperăm ca acest raport să constituie un suport solid pentru conturarea unor strategii de îmbunătățire a proceselor interne ale instituțiilor publice prin care acestea furnizează informații de interes public beneficiarilor lor – cetățenii.

Autorii

II. O guvernare transparentă – descrierea proiectului

Înțelegând importanța covârșitoare a aplicării corecte a Legii 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public pentru creșterea transparenței instituțiilor publice, pentru întărirea controlului societății civile asupra acestora și deci, implicit, pentru consolidarea democrației, Asociația Pro Democrația (APD) și Transparency International Romania (TI-Ro) au desfășurat, încă de la adoptarea acestei legi, demersuri de monitorizare și evaluare a măsurii în care aceasta este cunoscută și aplicată.

Ca parte a coaliției FOIA, Asociația Pro Democrația alături de alte organizații ale societății civile românești a participat, în anul 2001, la elaborarea proiectului de lege privind liberul acces la informațiile de interes public. Doi ani mai târziu, în 2003, APD a derulat, în parteneriat cu Center for Institutional Reform for the Informal Sector (IRIS), proiectul “Monitorizarea Modulului de implementare a Legii 544/2001” prin care și-au propus atât realizarea unei monitorizări a felului în care Legea 544/2001 era aplicată cât și să contribuie la îmbunătățirea modului de implementare a acesteia. Tot în anul 2003, APD a derulat, împreună cu Agenția pentru Strategii Guvernamentale și alte câteva organizații neguvernamentale, o campanie pentru a veni în sprijinul cetățenilor și organismelor societății civile în interacțiunea lor cu instituțiile și autoritățile publice. Intitulat „Susținerea implementării Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public” acest proiect a fost menit să informeze cetățenii și organizațiile neguvernamentale cu privire la existența Legii 544/2001, a prevederilor acesteia precum și să le furnizeze asistență în formularea solicitărilor de informații de interes public.

În anul 2001, prin proiectul “Responsabilitate prin Transparență. Accesul la informația de interes public în România și RF Iugoslavia”, Transparency International – România a realizat o evaluare a situației accesului la informația de interes public în România și RF Iugoslavia și a promovat, prin intermediul unei campanii de informare publică, accesul liber la informație în cele două țări.

Asociația Pro Democrația, în parteneriat cu Transparency International România, continuă demersurile de monitorizare a implementării Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public în cadrul proiectului „O guvernare transparentă”. Acest proiect se desfășoară în perioada octombrie 2006 – septembrie 2007 și este implementat prin intermediul următoarelor cluburi ale Asociației Pro Democrația: Club APD Bacău, Club APD Brașov, Club APD București, Club APD Cluj-Napoca, Club APD Focșani, Club APD Râmnicu Vâlcea și Club APD Timișoara.

Propunându-și să promoveze o serie de principii de bună practică în ceea ce privește îmbunătățirea modului de implementare a Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public la nivelul instituțiilor și autorităților centrale, județene și locale din România, proiectul „O guvernare transparentă” combină două abordări complementare.

Plecând de la experiența acumulată de Asociația Pro Democrația și de Transparency International Romania de-a lungul timpului în domeniul liberului acces la informațiile de interes public, proiectul de față conține o importantă componentă de monitorizare a felului în care Legea 544/2001 este aplicată de o serie de instituții publice centrale, județene și locale și să analizeze evoluțiile înregistrate de aceste instituții de la ultimul demers similar – monitorizarea desfășurată de APD și IRIS în 2003. Adoptând o abordare comparativă, acest proiect va contribui nu doar la identificarea felului în care este implementată Legea 544/2001 la mai bine de șase ani de la adoptarea sa ci va putea oferi și o imagine panoramică a progreselor făcute de instituțiile publice românești într-un domeniu atât de important precum accesul la informațiile de interes public.

Ca și proiectele anterioare desfășurate de APD și TI-Ro, contribuția la îmbunătățirea felului în care diferite legi sunt implementate – în cazul de față Legea 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public - este înțeleasă dintr-o perspectivă a implicării directe în procesul de optimizare a

performanțelor instituțiilor publice. De aceea, înainte ca prezentul raport să fie dat publicității, au fost organizate șapte mese rotunde în cadrul cărora au fost discutate, alături de reprezentanții autorităților și instituțiilor publice, concluziile rezultate în urma monitorizării efectuate în cadrul proiectului și au fost identificate problemele cu care se confruntă acestea în ceea ce privește furnizarea de informații de interes public. Așadar, conceptul central al proiectului permite ca inventarierea problemelor cu care se confruntă instituțiile publice românești în ceea ce privește implementarea Legii 544/2001 să fie completate de identificarea și prezentarea unor principii de bună practică în aplicarea prevederilor acestei legi.

Conturându-se în jurul unor demersuri de monitorizare și evaluare a performanțelor instituțiilor publice în aplicarea Legii 544/2001, proiectul se adresează persoanelor însărcinate cu atribuții în asigurarea accesului la informațiile de interes public din instituțiile și autoritățile centrale, județene și locale și conducătorilor acestor instituții, venind în întâmpinarea eforturilor depuse de aceștia pentru îmbunătățirea implementării Legii 544/2001 la nivelul propriilor instituții. Contribuind la îmbunătățirea felului în care aceste instituții furnizează informații publice, proiectul își aduce aportul la procesul de transparentizare a instituțiilor publice românești și la îmbunătățirea felului în care instituțiile publice furnizează servicii beneficiarilor lor – cetățenii. În plus, oferind o perspectivă de ansamblu asupra stadiului în care se află instituțiile publice românești din punctul de vedere al implementării acestei legi, proiectul și concluziile sale se pot constitui în resurse informaționale în baza cărora cetățenii precum și alte organizații neguvernamentale și mass-media pot evalua activitatea și performanțele instituțiilor publice.

Proiectul „O Guvernare Transparentă” este finanțat de UNIUNEA EUROPEANĂ prin Phare, Programul Societate Civilă 2004.

III. Liberul acces la informațiile de interes public

Accesul la informația de interes public poate fi definit drept posibilitatea oricărei persoane de a obține informații aflate în posesia instituțiilor statului. Accesul la informația de interes public a devenit, în ultimii ani, unul dintre criteriile cele mai importante în funcție de care o societate este sau nu considerată democratică. Indiferent de variantele terminologice diverse prin care este exprimat (“libertate de informare”, “transparență administrativă”, “guvernare deschisă”), accesul la informația de interes public este, acum, parte dintr-un acquis democratic pe care orice țară care pretinde că deține o guvernare responsabilă îl aplică într-o măsură cât mai mare.

Instituțiile publice, în ansamblul lor, generează, administrează și stochează o cantitate impresionantă de informații. Aceste informații pot privi fundamentarea unor decizii (statistici, studii de fezabilitate etc), procesul de luare a deciziilor, conținutul însuși al deciziilor, implementarea și efectele actului decizional.

Există importante rațiuni de principiu pentru care accesul la informație este important într-o societate.

- Informația este un prim element pe care îl presupune cunoașterea.
- Informația este un ingredient esențial al formării atitudinilor care susțin sau inhibă schimbarea într-o societate.
- Informația este necesară grupurilor active pentru a le permite să se angajeze în dezbateri deschise cu autoritățile publice pe teme care afectează interesele lor sau ale unor categorii mai largi.
- Accesul la informație reduce dezechilibrul de putere dintre guvernanți și guvernați.
- Accesul la informație impune constrângeri asupra comportamentului birocratic, descurajând, într-o anumită măsură, ineficiența, abuzurile și corupția din instituțiile publice.

III.1 Accesul la informațiile de interes public în România

În primii ani ai tranziției, accesul la informație a fost prezent indirect, ca un subiect subordonat unor preocupări precum accesul la dosarele Securității și înființarea unor mijloace independente de informare în masă, cu un accent deosebit pus pe existența unei televiziuni independente.

Fără a fi formulată explicit, exigența accesului la informație a rămas în primii doi ani ai tranziției (1990-1991) în umbra intenselor confruntări ce vizau îndepărtarea spectrului poliției politice și exercitarea dreptului la liberă exprimare.

În acest context marcat de neclaritate, noua Constituție din 1991 aducea, prin articolul 31, o formulare surprinzător de liberală a dreptului de acces la informație: “Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. (...) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal”. Totuși, din dezbaterile Adunării Constituante nu putem reține niciun argument semnificativ legat de adoptarea acestui articol, acesta fiind mai curând indiciul unui import constituțional într-o arie considerată secundară, decât semnul unui consens generalizat asupra importanței transparenței instituțiilor publice.

În anii următori, legislativul avea să fie mai preocupat de legiferarea secretului decât de concretizarea dreptului constituțional de acces la informația de interes public. În 1993, patru senatori ai coaliției majoritare inițiau un proiect de lege privind protejarea secretului de stat, care urma să înlocuiască vechea lege 23/1971. În pofida reacției extrem de critice a organizațiilor de apărare a drepturilor omului, acest proiect de lege primea avizul favorabil al Comisiei Juridice și era transmis Comisiei pentru Apărare a Senatului. În raportul său anual din 1993, Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki (APADOR-CH) avea să caracterizeze acest proiect de lege drept “cea

mai gravă amenințare la adresa drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de după căderea regimului comunist¹.

Schimbarea de atitudine a clasei politice avea să se producă abia în anul 2000, când deputatul Eugen Vasiliu a inițiat și a promovat, prin intermediul presei, un proiect de lege privind accesul la informația de interes public. Deși criticat în mod justificat de analiști ai politicilor publice², proiectul Vasiliu (asumat după alegerile din 2000 de deputata Mona Muscă), a marcat în premieră un angajament politic public³ și explicit față de principiul conform căruia accesul la informație trebuie să devină regula.

Anul 2001 a marcat, într-o succesiune rapidă de evenimente, joncțiunea dintre agenda grupurilor independente de analiză și acțiune civică și cea a unei părți a clasei politice. Ambele Camere ale Parlamentului au adoptat un proiect de lege privind liberul acces la informațiile publice care sintetizează compromisul între proiectul guvernamental, inițiat de Ministrul Informațiilor Publice, Vasile Dâncu, și vechiul proiect liberal, încorporând în același timp observațiile organizațiilor neguvernamentale și ale reprezentanților presei. Legea a fost promulgată și a intrat în vigoare în luna octombrie a aceluiași an.

III.2 Instrumente legislative ale liberului acces la informația de interes public

III.2.1 Constituția

Izvorul primar în această materie este chiar textul constituțional, care dispune în Capitulul II – Drepturile și libertățile fundamentale, art. 31 cu privire la dreptul la informație:

- (1) *Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.*
- (2) *Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.*
- (3) *Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a tinerilor sau securitatea națională.*
- (4) *Mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.*
- (5) *Serviciile publice de radio și de televiziune sunt autonome. Ele trebuie să garanteze grupurilor sociale și politice importante exercitarea dreptului la antenă. Organizarea acestor servicii și controlul parlamentar asupra activității lor se reglementează prin lege organică.*

În plus, Constituția României prevede, la art. 20, principiul priorității reglementărilor internaționale în materia drepturilor omului, făcând astfel posibilă aplicarea celor mai favorabile norme inclusiv în materia liberului acces la informațiile de interes public.

Art. 20 stipulează:

- (1) *Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.*
- (2) *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.*

¹ APADOR-CH, *Raport Anual*, 1993

² Ciprian Fartușnic, Romanița Elena Iordache, *Liberalizarea accesului la informație. Comentarii și propuneri pe marginea proiectului liberal privind liberul acces al cetățenilor la informația publică*, Societatea Academică din România, 2001.

³ A mai existat un proiect de lege privind accesul la informație redactat de Secretariatul General al Guvernului în legislatura 1996-2000, rămas fără urmări în plan legislativ.

III.2.2 Legea nr. 544/2001

III.2.2.1 Definiții

- *autoritate sau instituție publică* = orice autoritate ori instituție publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, orice regie autonomă, companie națională, precum și orice societate comercială aflată sub autoritatea unei autorități publice centrale ori locale și la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acționar unic ori majoritar;

- *informație de interes public* = orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației;

- *informație cu privire la datele personale* = orice informație privind o persoană fizică identificată sau identificabilă;

- *informații clasificate* = informațiile, datele, documentele de interes pentru securitatea națională, care, datorită nivelurilor de importanță și consecințelor care s-ar produce ca urmare a dezvăluirii sau diseminării neautorizate, trebuie să fie protejate.

III.2.2.2 Modalități de informare

„Asigurarea, de către autoritățile și instituțiile publice, a accesului la informațiile de interes public se face din oficiu sau la cerere, prin intermediul compartimentului pentru relații publice sau al persoanei desemnate în acest scop.” (Art. 3)

Important! Înființarea oficiilor/ compartimentelor specializate în relațiile cu publicul, precum și desemnarea unei persoane abilitate în acest sens, constituie o obligație a oricărei autorități/ instituții publice! Activitatea acestora este reglementată prin regulamente interne specifice fiecărei instituții în parte.

Prevederile legii mai statuează că instituțiile și autoritățile publice au obligația de a informa publicul cu privire la activitatea pe care o desfășoară și în următoarele moduri:

- afișare la sediul în care funcționează;
- publicare în Monitorul Oficial;
- publicare în mijloacele de informare în masă;
- prin publicații proprii;
- prin intermediul paginii de Internet (web) proprii;
- prin asigurarea posibilităților de consultare la sediu.

III.2.2.3 Drepturile care derivă din lege

Orice persoană are dreptul de a fi informată cu privire la activitățile și atribuțiile instituțiilor/ autorităților publice, adică a acelor unități a căror funcționare este finanțată prin bani publici rezultați din plata taxelor și impozitelor contribuabililor față de stat. Mai mult, acest drept la informare este asigurat și de procesul democratic prin care cetățenii își aleg reprezentanții în forurile legislative și administrative ale țării. Astfel, se creează cadrul care permite oricărui cetățean-contribuabil să se informeze și să fie informat cu privire la interesele sale și, prin aceasta, să exercite un control inter-electoral cu privire la utilizarea adecvată a votului său/ contribuției sale financiare.

Dreptul oricărei persoane la informație are trei dimensiuni:

1. dreptul de a fi informat, din oficiu, de către instituțiile/ autoritățile publice cu privire la aspecte importante ale funcționării acestora;
2. dreptul de a cere informații;
3. dreptul de a fi informat de către mass media cu privire la diverse aspecte importante din sfera publică.

Toate aceste aspecte sunt stipulate de Constituția României iar existența, cunoașterea, respectarea și conștientizarea lor constituie elemente de bază pentru asigurarea transparenței procesului de guvernare.

Important! Prin exercitarea dreptului de acces la informația de interes public, fiecare persoană poate contribui la responsabilizarea diferiților decidenți și la întărirea faptului că instituțiile/ autoritățile publice sunt unități aflate în serviciul public, deci al fiecărui cetățean în parte.

Un alt aspect al exercitării dreptului la informația de interes public reglementează accesul la informație al persoanelor care efectuează studii și cercetări, în interes personal sau de serviciu. Relativ la aceasta, se pot face copii după documentele care fac obiectul cercetării, în condițiile suportării costului fotocopiilor de către solicitant.

În vederea asigurării și facilitării accesului la diverse documente și a studiului acestora, instituțiile/ autoritățile publice trebuie să amenajeze un spațiu special destinat acestui scop și disponibil între anumite ore, comunicate în prealabil.

III.2.2.4 Tipuri de informații

A. Informații publice

1. Din oficiu

- regulamentul de funcționare și organizare a acesteia;
- structura organizatorică, atribuțiile departamentelor, programul de funcționare, programul de audiențe;
- identitatea persoanelor din conducere și a celor responsabile cu difuzarea informațiilor publice;
- datele de contact (denumirea oficială, adresa, numerele de telefon, fax, email, pagina de Internet);
- sursele financiare, bugetul și bilanțul contabil;
- programele și strategiile proprii;
- lista documentelor de interes public;
- lista categoriilor de documente produse și/ sau gestionate;
- modalitățile de contestare a deciziei instituției/ autorității în cauză;
- un buletin informativ;
- raportul periodic de activitate.

2. La cerere

Instituțiile și autoritățile publice au obligația de a răspunde oricărei solicitări de informații de interes public, fie ea scrisă sau verbală. Refuzul de a furniza o informație trebuie justificat și se comunică solicitatorului în aceeași manieră în care a fost făcută cererea (verbal sau scris, termenul pentru refuzurile motivate în scris fiind de cinci zile).

B. Informații la care accesul este limitat

Această categorie poate fi împărțită, la rândul ei, în următoarele sub-categorii:

1. Informațiile din domeniul apărării naționale, siguranței și ordinii publice, dacă fac parte din categoriile informațiilor clasificate, potrivit legii;
2. Informațiile privind deliberările autorităților, precum și cele care privesc interesele economice și politice ale României, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate, potrivit legii;
3. Informațiile privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere principiului concurenței loiale, potrivit legii;
4. Informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii;
5. Informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidențiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare;
6. Informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părțile implicate în proces;
7. Informațiile a căror publicare prejudiciază măsurile de protecție a tinerilor.

C. Conținutul unei cereri de informații

Informațiile pot fi solicitate verbal sau în scris, de la orice instituție/ autoritate publică și de către orice persoană.

1. Pentru *informațiile solicitate verbal*, direct sau prin telefon, există câteva condiții formale ce trebuie îndeplinite:

- cererea trebuie făcută în cadrul programului de lucru al biroului de relații cu publicul și trebuie adresată funcționarilor care răspund de acest domeniu; în cazul în care nu cunoașteți aceste date, este bine să le aflați în prealabil;
- cererea de informație trebuie să fie formulată clar și precis.

2. Pentru *informațiile solicitate în scris* (cerere, fax, e-mail) trebuie, de asemenea, îndeplinite o serie de condiții formale. Acestea diferă în funcție de modul în care este făcută solicitarea.

Cererea	Faxul	E-mailul
<ul style="list-style-type: none"> ➤ numele instituției / autorității publice căreia se adresează cererea; ➤ informația solicitată, formulată clar și precis; ➤ numele, prenumele și semnătura solicitantului; ➤ data la care a fost depusă cererea; ➤ adresa la care se solicită primirea răspunsului. ➤ modalitatea preferată de răspuns (scrisoare, fax etc.) și datele necesare pentru aceasta (adresa poștală, număr de fax). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ numele instituției / autorității publice și departamentul / persoana căreia se adresează cererea; ➤ informația solicitată, formulată clar și precis; ➤ numele, prenumele și semnătura solicitantului; ➤ data la care a fost trimis faxul; ➤ numărul de la care a fost trimis faxul; ➤ modalitatea preferată de răspuns (scrisoare, fax etc.) și datele necesare pentru aceasta (adresa poștală, număr de fax). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ titlu (de ex.: „cerere de informație”, „Departamentului de relații cu publicul”, ➤ „în atenția doamnei / domnului X”, în funcție de coordonatele cunoscute ale reprezentantului instituției /autorității publice vizate); ➤ informația solicitată, formulată clar și precis; ➤ numele și prenumele solicitatorului (semnătura electronică); ➤ modalitatea preferată de răspuns (scrisoare, fax etc.) și datele necesare pentru aceasta (adresa poștală, număr de fax).

D. Conținutul răspunsului la o cerere de informații

1. Dacă solicitarea de informații se face verbal, funcționarii din cadrul compartimentelor de informare și relații publice au obligația de a preciza condițiile de acces la informațiile cerute și deținute de instituția/autoritatea publică în cauză; în unele situații este nevoie de documente adiționale (adeverințe, delegări etc.). De cele mai multe ori, informațiile solicitate se pot furniza pe loc. În cazul în care acestea nu sunt disponibile la momentul respectiv, persoana este rugată să completeze o cerere scrisă.

Informațiile de interes public solicitate verbal de către mijloacele de informare în masă vor fi comunicate, de regulă, imediat sau în cel mult 24 de ore.

2. În cazul solicitărilor formulate în scris, instituțiile/autoritățile publice au obligația de a răspunde, tot în scris, într-un interval de timp cuprins între 10 și 30 de zile, în funcție de dificultatea, complexitatea, volumul lucrărilor documentare și urgența solicitării. În cazul în care durata necesară pentru identificarea și difuzarea informației solicitate depășește 10 zile, răspunsul va fi comunicat solicitantului în maximum 30 de zile, cu condiția înștiințării acestuia în scris despre acest fapt în termen de 10 zile. Același interval de răspuns este valabil și pentru informațiile solicitate prin fax sau e-mail. Cu toate acestea, în cazul comunicării prin e-mail, intervalul de răspuns general acceptat este de 2-7 zile.

Refuzul comunicării informațiilor solicitate se motivează și se comunică în termen de 5 zile de la primirea petițiilor.

E. Acțiuni în cazul refuzului furnizării de informații

a) Pentru cazurile în care un funcționar al unei instituții/autorități publice refuză, tacit sau explicit, să furnizeze informația care i-a fost solicitată (fără a avea un temei legal pentru acest refuz), legea accesului la informație prevede o serie de sancțiuni. Persoana căreia i se neagă în mod nejustificat dreptul de acces la informația de interes public are la dispoziție mai multe posibilități de reacție.

1. Astfel, prima modalitate de reacție este depunerea unei *plângeri administrative către conducătorul instituției/autorității* respective, în termen de cel mult 30 de zile de la luarea la cunoștință a refuzului.

De cele mai multe ori, refuzul de a furniza o informație răspunde unei solicitări verbale și nu se face în scris. Dacă există documente care să dovedească refuzul, o copie a acestora se anexează reclamației. Reclamația trebuie urmată de o cercetare administrativă, pentru a se stabili dacă este întemeiată sau nu. Dacă se consideră că reclamantul are dreptate, acesta va primi în termen de 15 zile un răspuns ce va conține informația solicitată și menționarea sancțiunilor aplicate funcționarului reclamat.

2. O altă modalitate de reacție, specifică situațiilor în care o persoană se consideră vătămată în drepturile sale recunoscute legal, este *înaintarea unei plângeri în instanță*. Aceasta se poate depune numai după expirarea unui termen de răspuns de 30 de zile de la depunerea plângerii administrative. În acest termen de 30 de zile trebuie ca instituția căreia i s-a adresat plângerea administrativă să nu fi răspuns la aceasta sau petentul să considere că răspunsul primit este neîntemeiat. Instanța poate dispune furnizarea informațiilor de interes public solicitate și plata unor daune morale și/ sau patrimoniale (în funcție de informația solicitată, de importanța acesteia pentru petent, de consecințele care au rezultat din refuzul sancționat pentru circumstanțele de viață ale persoanei în cauză).

Hotărârea tribunalului poate fi contestată prin recurs la Curtea de Apel, a cărei decizie va fi definitivă și irevocabilă. Ambele proceduri se vor judeca în instanțe în procedura de urgență. Acțiunile în justiție pentru apărarea dreptului de acces la informație sunt scutite de taxa de timbru.

3. O a treia modalitate de reacție a cetățeanului căruia i se refuză accesul la informații de interes public constă în *sesizarea instituției Avocatul Poporului*, care are ca obiect de activitate tocmai cazurile de încălcare a unor drepturi și libertăți de către instituțiile administrației publice. Sesizarea adresată Avocatului Poporului trebuie semnată de petiționar și va cuprinde următoarele:

- numele și prenumele petiționarului;
- domiciliul, inclusiv adresa exactă unde poate fi găsit;
- prezentarea succintă și clară a drepturilor sau libertăților încălcate;
- autoritatea administrativă sau funcționarul public în cauză;
- descrierea faptelor invocate, prin care i s-au încălcat drepturile;
- dovada întârzierii sau refuzului autorității administrative de a soluționa legal cererea, în termenul prevăzut;
- mențiunea obligatorie dacă cererea face obiectul unei cauze aflate pe rolul unei instanțe judecătorești sau dacă a format obiectul unei judecăți;
- autoritățile publice care au fost sesizate anterior;
- orice alte acte care pot susține cererea.

b) În temeiul dispozițiilor art. 20 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, orice persoană fizică sau juridică română poate face contestație la autoritățile care au clasificat informația respectivă, împotriva clasificării informațiilor, duratei pentru care acestea au fost clasificate, precum și împotriva modului în care s-a atribuit un nivel sau altul de secretizare. Din coroborarea tezei a doua a acestui articol cu cele ale Legii nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, rezultă că va fi aplicabilă în această situație aceeași procedură cu cea descrisă anterior.

III.3 Noutăți legislative

Anul 2006 a adus două modificări legislative importante în privința Legii nr. 544/2001. Astfel, a fost lărgită sfera de aplicare a legii, ea adresându-se în acest moment nu doar instituțiilor și autorităților publice care utilizează sau administrează resurse financiare publice și regiilor autonome, ci și *companiilor naționale și societăților comerciale* aflate sub autoritatea unei autorități publice centrale ori locale și la care statul român sau o unitate administrativ-teritorială este acționar unic ori majoritar. Această lărgire a destinatarilor legii vine în sprijinul asigurării transparenței activității tuturor acelor entități care reprezintă interesul public, fiind totodată un instrument important pentru prevenirea faptelor de neintegritate și corupție.

De asemenea, aceeași Lege nr. 371/2006 modifică și art. 12, alin. (1), lit. c, care statuează că vor fi exceptate de la liberul acces un doar acele informații privind activitățile comerciale sau financiare care ar putea aduce atingere principiului concurenței loiale, dar și cele care pot impieta asupra dreptului de proprietate intelectuală sau industrială.

Alături de aceste modificări, Legea nr. 380/2006, vine să explicitizeze sfera de aplicare a dispozițiilor privind accesul la informații, statuând în mod expres că orice autoritate contractantă are obligația de a pune la dispoziția persoanei interesate contractele de achiziții publice. Această măsură legislativă vine ca urmare a unei îndelungate practici a administrației publice, potrivit căreia contractele de achiziții publice erau însoțite de clauze de secretizare a acestora. Adoptarea acestui text trebuie coroborată și cu noile reglementări în materia controlului procesului de atribuire a contractelor de achiziții publice.

La jumătatea anului 2007, o nouă lege¹ vine să completeze art. 5 al Legii nr. 544, statuând că autoritățile și instituțiile publice au obligația să pună la dispoziția persoanelor interesate contractele de privatizare încheiate după intrarea în vigoare a noii legi, prin consultarea la sediul acestora. Deși această completare este de natură să clarifice sfera de aplicare a legii, totuși teza a doua a noului alineat permite autorităților și instituțiilor publice să restrângă accesul liber la contractele de privatizare,

¹ Legea nr. 188/2007, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 425 din 26/06/2007

prin invocarea încadrării acestora în sfera de aplicare a dispozițiilor art. 12 alin. (1), privind excepțiile de la liberal acces.

Sub aspectul interpretării noilor dispoziții, deși art. 5 în ansamblul său face referire la informațiile publice din oficiu, alin. 5 constituie o excepție de la acestea, contractele de privatizare fiind informații publice oferite la cerere, câtă vreme legea stabilește că acestea vor fi puse la dispoziția persoanelor interesate.

III.4 Evaluarea cadrului legislativ în vigoare, privind asigurarea liberului acces la informații de interes public

O evaluare a cadrului legislativ bazată pe un set de criterii și standarde larg acceptate pe plan internațional, elaborate de organizația neguvernamentală *Article 19* în lucrarea *The Public's Right to Know: Principles on Freedom of Information Legislation* este prezentată în cadrul acestui subcapitol.

Astfel, în lucrarea menționată, organizația *Article 19* definește următoarele principii care ar trebui să stea la baza reglementării accesului la informație:

1. principiul accesului maxim la informație - orice informație deținută de o instituție publică trebuie să fie accesibilă publicului iar excepțiile trebuie precis definite;

2. obligația publicării informației - instituțiile publice nu trebuie doar să facă accesibile informațiile la cerere, ci și să dea publicității documente de interes public, în limita capacității și resurselor de care dispun;

3. promovarea transparenței administrative - guvernul și instituțiile publice trebuie să încurajeze o cultură civică și instituțională a transparenței și să asigure resursele necesare pentru promovarea publică a următoarelor obiective:

- campanii de informare publică privind dreptul de acces la informație
- programe de educație publică privind exercitarea acestui drept
- diminuarea culturii secretului în instituțiile publice prin programe de instruire a funcționarilor pentru aplicarea legislației privind accesul la informație;

4. definirea limitativă a excepțiilor – informațiile exceptate de la accesul liber trebuie să fie strict definite de la caz la caz, iar refuzul de a permite accesul la informație trebuie să satisfacă un test cu trei dimensiuni:

- informația respectivă este legată de un scop legitim menționat prin lege
- accesul la informația respectivă periclitează protejarea aceluia scop
- periclitarea aceluia scop este mai importantă decât interesul public de a avea acces la informația respectivă;

5. introducerea unor proceduri de facilitare a accesului la informație – solicitările de acces la informație trebuie procesate rapid, de compartimente specializate și existența sancțiunilor și a posibilităților de apel împotriva refuzării accesului trebuie asigurată;

6. nivelul rezonabil al costurilor accesului la informație – accesul la informație nu trebuie descurajat printr-un nivel excesiv al taxelor percepute solicitanților;

7. caracterul public al ședințelor instituțiilor publice – ședințele instituțiilor publice trebuie anunțate în prealabil și să fie deschise publicului, excepțiile de la această regulă trebuie să fie definite precis și limitativ;

8. prioritatea accesului la informație – legea privind accesul la informație trebuie să stipuleze că orice alt act normativ va fi interpretat în conformitate cu prevederile sale și să prevină riscul ca regimul excepțiilor să fie extins în mod arbitrar prin alte reglementări;

9. protecția avertizorilor de integritate – persoanele care reclamă ori sesizează, cu bună credință, încălcări ale legii nu pot fi sancționate, prin aplicarea unei sancțiuni inechitabile sau mai severe pentru alte abateri disciplinare, chiar dacă în acest fel dau publicității informații exceptate de la accesul public.

Criteriu de evaluare	Textul normativ care satisface acest criteriu
<p>1. Principiul accesului maxim la informație</p>	<p>➤ Art. 31 din Constituție: (1) <i>Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit;</i></p> <p>➤ Art. 1 din Legea nr. 544: Accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public, definite astfel prin prezenta lege, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice, în conformitate cu Constituția României și cu documentele internaționale ratificate de Parlamentul României;</p> <p>➤ Art. 2 din Norma metodologică: a) principiul transparenței - autoritățile și instituțiile publice au obligația să își desfășoare activitatea într-o manieră deschisă față de public, în care accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes public să constituie regula, iar limitarea accesului la informație să constituie excepția, în condițiile legii;</p> <p>➤ Art. 2 din Legea 182¹: (1) Dreptul de a avea acces la informațiile de interes public este garantat prin lege;</p> <p>➤ Art. 3 din Legea 182: Nici o prevedere a prezentei legi nu va putea fi interpretată în sensul limitării accesului la informațiile de interes public sau al ignorării Constituției, a Declarației Universale a Drepturilor Omului, a pactelor și a celorlalte tratate la care România este parte, referitoare la dreptul de a primi și răspândi informații.</p>
<p>2. Obligația publicării informației</p>	<p>➤ Art. 5 din legea nr. 544: (2) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să publice și să actualizeze anual un buletin informativ care va cuprinde informațiile prevăzute la alin. (1):</p> <p>(3) Autoritățile publice sunt obligate să dea din oficiu publicității un raport periodic de activitate, cel puțin anual, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a;</p> <p>(4) Accesul la informații prevăzute la alin. (1) se realizează prin:</p> <p>a) afișare la sediul autorității sau al instituției publice ori prin publicare în Monitorul Oficial al României sau în mijloacele de informare în masă, în publicații proprii, precum și în pagina de Internet proprie;</p> <p>b) consultarea lor la sediul autorității sau al instituției publice, în spații special destinate acestui scop;</p> <p>➤ Art. 10 din Norma metodologică: (2) Autoritățile și instituțiile publice au obligația de a publica și de a actualiza anual un buletin informativ care va cuprinde informațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001:</p> <p>(3) Autoritățile publice sunt obligate să dea din oficiu publicității un raport periodic de activitate, cel puțin anual, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a. Raportul de activitate va fi elaborat în conformitate cu prevederile anexei nr. 6 la prezentele norme metodologice.</p>

¹ Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 248 din 12/04/2002, cu modificările și completările ulterioare

	<p>➤ Art. 11 din Norma metodologică: (1) Accesul la informațiile de interes public comunicate din oficiu se realizează prin:</p> <p>a) afișare la sediul autorității sau instituției publice ori prin publicare în Monitorul Oficial al României sau în mijloacele de informare în masă, în publicații proprii, precum și în pagina de Internet proprie;</p> <p>b) consultare la sediul autorității sau instituției publice, în punctele de informare-documentare, în spații special destinate acestui scop.</p> <p>(2) Afișarea la sediul autorității sau instituției publice este, în cazul tuturor autorităților și instituțiilor publice, modalitatea minimă obligatorie de difuzare a informațiilor de interes public comunicate din oficiu.</p>
<p>3. Promovarea transparenței administrative</p>	<p>➤ Art. 10 din Norma metodologică: (1) Informațiile de interes public care se comunică din oficiu, conform legii, vor fi prezentate într-o formă accesibilă și concisă care să faciliteze contactul persoanei interesate cu autoritatea sau instituția publică.</p> <p>➤ Art. 14 din Norma metodologică: (1) Pentru a facilita redactarea solicitării și a reclamației administrative autoritățile și instituțiile publice vor pune gratuit la dispoziție persoanei interesate formulare-tip.</p>
<p>4. Definierea limitativă a excepțiilor</p>	<p>➤ Art. 12 din Legea 544: (1) enumeră limitativ categoriile de informații care sunt exceptate de la accesul liber.</p> <p>➤ Art. 3 din Legea 182: Nicio prevedere a prezentei legi nu va putea fi interpretată în sensul limitării accesului la informațiile de interes public sau al ignorării Constituției, a Declarației Universale a Drepturilor Omului, a pactelor și a celorlalte tratate la care România este parte, referitoare la dreptul de a primi și răspândi informații.</p>
<p>5. Introducerea unor proceduri de facilitare a accesului la informație</p>	<p>➤ Art. 4 din Legea 544 prevede obligația instituțiilor publice de a organiza compartimente specializate de informare și relații publice sau de a desemna persoane cu aceste atribuții.</p> <p>➤ Art. 7 din Legea 544: stabilește termene precise de răspuns la solicitările de informații.</p> <p>➤ Art. 21 din Legea 544: prevede aplicarea unor sancțiuni disciplinare împotriva funcționarilor care refuză în mod nejustificat accesul la informații.</p> <p>➤ Art. 22 din Legea 544: prevede recursul la justiție pentru contestarea unei decizii de refuz al accesului la informație.</p> <p>➤ Art. 3 din Norma metodologică: (1) Pentru organizarea și asigurarea accesului liber și neîngrădit al oricărei persoane la informațiile de interes public autoritățile și instituțiile publice au obligația de a organiza compartimente specializate de informare și relații publice sau de a desemna persoane cu atribuții în acest domeniu.</p> <p>(2) Compartimentele specializate de informare și relații publice pot fi organizate, în cadrul autorităților sau instituțiilor publice centrale ori locale, ca birouri, servicii, direcții sau direcții generale, în subordinea conducătorului autorității sau instituției publice respective, care, în funcție de situație, poate dispune coordonarea acestora de către o altă persoană din conducerea autorității sau instituției publice respective.</p> <p>(3) Atribuțiile, organizarea și funcționarea compartimentelor de informare și relații publice se stabilesc, în baza legii și a dispozițiilor prezentelor norme metodologice, prin regulamentul de organizare și funcționare a autorității sau a instituției publice respective.</p> <p>➤ Art. 10 din Norma metodologică: (1) Informațiile de interes public care se comunică din oficiu, conform legii, vor fi prezentate într-o formă accesibilă și concisă care să faciliteze contactul persoanei interesate cu autoritatea sau instituția publică.</p>

<p>6. Nivelul rezonabil al costurilor accesului la informație</p>	<p>➤ Art. 9 din Legea 544: prevede că solicitantul va suporta costul serviciilor de copiere, dacă solicitarea de informații implică realizarea de copii ale unor documente.</p> <p>➤ Art. 18 din Norma metodologică: (1) Accesul la informațiile de interes public este gratuit.</p> <p>(2) Costul serviciilor de copiere va fi suportat de solicitant, în condițiile legii.</p>
<p>7. Caracterul public al ședințelor instituțiilor publice</p>	<p>➤ Art. 2 din Legea 52¹: Principiile care stau la baza prezentei legi sunt următoarele:</p> <p>a) informarea în prealabil, din oficiu, a persoanelor asupra problemelor de interes public care urmează să fie dezbătute de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și asupra proiectelor de acte normative;</p> <p>b) consultarea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite, la inițiativa autorităților publice, în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative;</p> <p>c) participarea activă a cetățenilor la luarea deciziilor administrative și în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative, cu respectarea următoarelor reguli:</p> <p>1. ședințele autorităților și instituțiilor publice care fac obiectul prezentei legi sunt publice, în condițiile legii;</p> <p>2. dezbaterile vor fi consemnate și făcute publice;</p> <p>3. minutele acestor ședințe vor fi înregistrate, arhivate și făcute publice, în condițiile legii.</p> <p>➤ Art. 42 din Legea 215² - (1) Ședințele consiliului local sunt publice.</p> <p>➤ Art. 98 din Legea 215 - Dispozițiile art. 42-46, 48-52 și ale art. 54 se aplică în mod corespunzător și în cazul consiliilor județene.</p>
<p>8. Prioritatea accesului la informație</p>	<p>➤ Art. 25 din Legea 544: Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă orice prevederi contrare.</p> <p>➤ Art. 3 din Legea 182: Nicio prevedere a prezentei legi nu va putea fi interpretată în sensul limitării accesului la informațiile de interes public sau al ignorării Constituției, a Declarației Universale a Drepturilor Omului, a pactelor și a celorlalte tratate la care România este parte, referitoare la dreptul de a primi și răspândi informații.</p>
<p>9. Protecția avertizorilor de integritate</p>	<p>➤ Art. 13 din Legea 544: Informațiile care favorizează sau ascund încălcarea legii de către o autoritate sau o instituție publică nu pot fi incluse în categoria informațiilor clasificate și constituie informații de interes public.</p> <p>➤ Art. 24 din legea 182: (5) Se interzice clasificarea ca secrete de stat a informațiilor, datelor sau documentelor în scopul ascunderii încălcărilor legii, erorilor administrative, limitării accesului la informațiile de interes public, restrângerii ilegale a exercițiului unor drepturi ale vreunei persoane sau lezării altor interese legitime.</p> <p>➤ Art. 1 din Legea 571³: Prezenta lege reglementează unele măsuri privind protecția persoanelor care au reclamat ori au sesizat încălcări ale legii în cadrul autorităților publice, instituțiilor publice și al altor unități, săvârșite de către persoane cu funcții de conducere sau de execuție din autoritățile, instituțiile publice și din celelalte unități bugetare prevăzute la art. 2.</p>

Notă: Acest capitol cuprinde secțiuni din raportul preliminar realizat în cadrul proiectului "Accesul la informația de interes public în România", derulat de Transparency International Romania în anul 2001. Informațiile au fost actualizate potrivit legislației în vigoare.

¹ Legea nr. 52/2003, privind transparența decizională în administrația publică, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 70 din 03/02/2003

² Legea nr. 215/2001, a administrației publice locale, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 123 din 20/02/2007

³ Legea nr. 571/2004, privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1214 din 17/12/2004

IV. Prevederi ale legii și aspectele monitorizate. Metodologie

Procesul de monitorizare aplicat de Asociația Pro Democrația în vederea determinării modului în care instituțiile și autoritățile publice implementează Legea privind liberul acces la informațiile de interes public este compus, în principal, din două componente: prima componentă de monitorizare urmărește măsura în care instituțiile monitorizate (669) au dat curs prevederilor articolului 4 din Legea 544/2001, iar a doua componentă urmărește disponibilitatea și capacitatea instituțiilor publice (119) de a furniza informații de interes public în baza Legii privind liberul acces la informațiile de interes public.

Descrierea metodologiei folosite pentru fiecare componentă de monitorizare în parte precum și indicatorii urmăriți sunt prezentate în cele ce urmează.

IV.1 Organizarea compartimentelor de informații publice – respectarea articolului 4 al Legii 544/2001

Deși au trecut mai bine de șase ani de când Legea privind liberul acces la informațiile de interes public a fost adoptată, timp în care instituțiile publice ar fi putut să întreprindă toate măsurile organizatorice necesare pentru implementarea legii, am considerat necesar să investigăm, așa cum am procedat și în 2003, dacă instituțiile publice au dat curs la o primă cerință a legii, care asigură o bună implementare a acesteia, și anume respectarea articolului 4 care stipulează că:

Art. 4. - (1) *Pentru asigurarea accesului oricărei persoane la informațiile de interes public autoritățile și instituțiile publice au obligația de a organiza compartimente specializate de informare și relații publice sau de a desemna persoane cu atribuții în acest domeniu.*

În acest context, în cadrul primei componente a procesului de monitorizare, am urmărit atât măsura în care cele 669 de instituții și autorități publice locale, județene și centrale monitorizate au dat curs cerințelor prevăzute de art. 4, dar și măsura în care instituțiile monitorizate au acordat atenție pregătirii profesionale a funcționarilor cu atribuții în asigurarea accesului la informațiile de interes public, precum și măsura în care acești funcționari deservesc și alte departamente.

Tot în cadrul acestei componente de monitorizare am urmărit, în plan secundar, o serie de indicatori cum ar fi: rata de răspuns¹, măsura în care instituțiile au furnizat răspunsuri complete la solicitările de informații publice și măsura în care instituțiile au înregistrat cererea de informații publice.

Procesul de monitorizare s-a bazat pe trimiterea de cereri, în baza Legii 544/2001 și în condițiile stabilite de aceasta, către autoritățile și instituțiile publice vizate, și urmărirea modului în care autoritățile și instituțiile publice respective au răspuns la cereri. În acest sens, APD a trimis către fiecare dintre cele 669 de instituții monitorizate o cerere de informații publice prin care a solicitat următoarele:

- a) numele și prenumele persoanelor din conducerea compartimentului (biroului) specializat de informare și relații publice și/ sau numele persoanei însărcinate cu atribuții în asigurarea accesului la informațiile de interes public numită de instituția publică;
- b) coordonatele de contact ale compartimentului (biroului) specializat de informare și relații publice și / sau numele persoanei însărcinate cu atribuții în asigurarea accesului la informațiile de interes public numită de instituția publică, respectiv: denumirea/ funcția, adresa, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail și adresa paginii de internet;

¹ Prin "răspuns", se înțelege orice reacție venită din partea unei autorități sau instituției publice monitorizate.

- c) programul de lucru al compartimentului (biroului) specializat de informare și relații publice și/ sau, după caz, al persoanei însărcinate cu atribuții în asigurarea accesului la informațiile de interes public;
- d) dacă persoanele responsabile de furnizarea informațiilor de interes public deserveșc și alte departamente;
- e) dacă în perioada 2002-2006 persoanele responsabile cu aplicarea legii 544/2001 au participat la stagii de instruire în domeniul accesului la informațiile de interes public.

Cererile de informații publice au fost făcute, majoritatea, în numele APD și au fost adresate conducerii autorității sau instituției publice respective prin modalități diferite cum ar fi poștă, fax sau e-mail.

IV.1.1. Instituțiile și autoritățile publice monitorizate la nivelul regiunilor de dezvoltare

Așa cum menționam mai sus, la nivel național au fost monitorizate 669 de instituții și autorități publice centrale, județene și locale, lista acestor instituții fiind prezentată în cele ce urmează.

Verificarea existenței compartimentului și/ sau a persoanei ce are ca atribuții furnizarea informațiilor de interes public:

- La nivel central¹
 - Președinția României
 - Secretariatul General al Camerei Deputaților
 - Secretariatul General al Senatului
 - Secretariatul General al Guvernului
 - Ministerul Afacerilor Externe
 - Ministerul Integrării Europene
 - Ministerul Finanțelor Publice
 - Ministerul Justiției
 - Ministerul Apărării
 - Ministerul Administrației și Internelor
 - Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei
 - Ministerul Economiei și Comerțului
 - Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale
 - Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului
 - Ministerul Educației și Cercetării
 - Ministerul Culturii și Cultelor
 - Ministerul Sănătății Publice
 - Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
 - Ministerul Mediului și Gospodării Apelor
 - Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap
 - Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului
 - Autoritatea pentru Verificarea Activelor Statului
 - Casa Națională a Asigurărilor de Sănătate
 - Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității
 - Curtea Constituțională
 - Curtea de Conturi
 - Curtea Supremă de Justiție

¹ Denumirea ministerelor este cea folosită în momentul demarării procesului de monitorizare, înainte de restructurarea Guvernului din aprilie 2007.

- Oficiul Național de Cadastru
 - Parchetul General
 - Departamentul Național Anticorupție
- La nivel județean
 - Casa Asigurărilor de Sănătate
 - Direcția Finanțelor Publice
 - Direcția de Muncă și Solidaritate Socială
 - Direcția de Sănătate Publică
 - Inspectoratul de învățământ
 - Inspectoratul de poliție
 - Prefecturile
 - Consiliile județene
 - Tribunalele
 - La nivelul Municipiului București și al altor 164 de localități (câte patru în fiecare județ), au fost monitorizate următoarele categorii de instituții și autorități publice:
 - primăriile localităților și ale sectoarelor Municipiului București
 - judecătoriile (însă doar una în fiecare județ)
 - companiile care furnizează agentul termic

Regiunea 1 - lista localităților monitorizate:

- în județul Bacău - **Bacău**, Onești, Dealu Morii, Podu Turcului
- în județul Botoșani - Botoșani, Dărăbani, Corni, Lunca
- în județul Iași - Iași, Hârlău, Răducăneni, Trifești
- în județul Neamț - Piatra Neamț, Bicaș, Hangu, Borca
- în județul Suceava - Suceava, Vatra Dornei, Frasin, Ostra
- în județul Vaslui - Vaslui, Negrești, Murgeni, Bogdănești

Regiunea 2 - lista localităților monitorizate:

- în județul Vrancea - **Focșani**, Panciu, Tulnici, Nereju
- în județul Tulcea - Tulcea, Măcin, Cocos, Cerna
- în județul Brăila - Brăila, Însuratei, Lacu Sărat, Tudor Vladimirescu
- în județul Buzău - Buzău, Pogoanele, Berca, Ciuta
- în județul Galați - Galați, Tîrgu-Bujor, Costache Negri, Independenta
- în județul Constanța - Constanța, Techirghiol, Costinești, Valu lui Traian

Regiunea 3 - lista localităților monitorizate:

- în județul Argeș - Pitești, Curtea de Argeș, Merișani, Bascov
- în județul Călărași - Călărași, Oltenița, Mănăstirea, Dragalina
- în județul Dâmbovița - Târgoviște, Titu, Mătăsaru, Tărtășești
- în județul Giurgiu - Giurgiu, Bolintin Vale, Bolintin Deal, Ghimpați
- în județul Ialomița - Slobozia, Urziceni, Brazi, Grivița
- în județul Prahova - Ploiești, Câmpina, Teleaga, Cornu, Breaza
- în județul Teleorman - Alexandria, Zimnicea, Drăgănești Vlasca, Piatra

Regiunea 4 - lista localităților monitorizate:

- în județul Dolj - Craiova, Calafat, Melinești, Galicea Mare
- în județul Gorj - Tg. Jiu, Cărbunești, Hurezani, Stoina

- în județul Mehedinți - Dr. Tr. Severin, Orsova, Butoiesti, Simian
- în județul Vâlcea - **Rm. Vâlcea**, Olănești, Nicolae Bălcescu, Vlădești
- în județul Olt - Slatina, Caracal, Osica de Sus, Iancu Jianu

Regiunea 5 - lista localităților monitorizate:

- în județul Arad - Arad, Ineu, Lipova, Gurahont
- în județul Caraș-Severin - Reșița, Caransebeș, Bozovici, Glimboca
- în județul Hunedoara - Deva, Petroșani, Bosorod, Criscior
- în județul Timiș - **Timișoara**, Făget, Recaș, Dudeștii Vechi

Regiunea 6 - lista localităților monitorizate:

- în județul Cluj - **Cluj-Napoca**, Câmpia Turzii, Aghires, Aluniș, Huedin
- în județul Sălaj - Zalău, Șimleul Silvaniei, Jibou, Marca
- în județul Satu-Mare - Satu-Mare, Tășnad, Halmeu, Livada
- în județul Bihor - Oradea, Beiuș, Cetariu, Hidiseul de Sus
- în județul Maramureș - Baia Mare, Vișeu de Sus, Borșa, Sighetul Marmăției
- în județul Bistrița-Năsăud - Bistrița, Sîngeorz-Băi, Prundu Bârgăului, Lunca Ilvei

Regiunea 7 - lista localităților monitorizate:

- în județul Alba - Alba Iulia, Sebeș, Câmpeni, Roșia Montana
- în județul Brașov - **Brașov**, Zărnești, Rupea, Feldioara
- în județul Covasna - Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Întorsura Buzăului, Reci
- în județul Harghita - Miercurea Ciuc, Gheorgheni, Toplița, Praid
- în județul Mureș - Târnăveni, Târgu Mureș, Reghin, Ibănești
- în județul Sibiu - Sibiu, Agnita, Săliște, Porumbacu de Jos

Regiunii 8 lista localităților monitorizate:

- Municipiul **București**
- în județul Ilfov - Buftea, Chitila, Voluntari, Com. Pantelimon

IV.2 Disponibilitatea și capacitatea instituțiilor și autorităților publice de a furniza informații de interes public în baza Legii 544/2001

În cadrul celei de a doua componente a procesului de monitorizare, am urmărit în ce măsură instituțiile și autoritățile publice răspund cererilor de informații de interes public adresate în baza Legii 544/2001.

Autoritățile și instituțiile publice operează cu documente și informații, care în baza prevederilor Legii 544/2001, sunt clasificate în două categorii și anume:

- Informații publice clasificate, la rândul lor, în informații „din oficiu” și informații „la cerere”;
- Informații la care accesul este limitat (ex. date personale, informații al căror acces este exceptat de Lege, alte informații secrete).

Pentru a testa disponibilitatea instituțiilor de a răspunde la cererile de informații publice, APD a adresat către fiecare dintre cele 119 de instituții și autorități publice monitorizate, opt tipuri de cereri prin care am solicitat atât informații „din oficiu” cât și informații „la cerere”. Totodată, în urma obținerii răspunsurilor, s-a recurs la o evaluare, în funcție de o grilă prestabilită de indicatori, a modului în care aceste instituții au dat curs solicitărilor.

Evaluarea răspunsurilor a fost realizată pe baza unui set de indicatori generali – cum ar fi rata de răspuns, măsura în care răspunsul furnizat a fost unul complet - și un indicator specific. Indicatorii în baza cărora a fost evaluat fiecare răspuns primit de la o instituție publică monitorizată sunt prezentați în anexa 1. Pentru a putea evalua disponibilitatea instituțiilor monitorizate de a da curs tuturor solicitărilor de informații, indiferent de statutul petentului, jumătate din cereri au fost formulate în numele APD (cererile 1, 4, 6 și 7) și jumătate în numele unor persoane fizice (cererile cu numărul 2, 3, 5 și 8).

Pentru a putea face posibilă compararea rezultatelor acestei monitorizări cu cele din 2003 (analiză disponibilă în capitolul VI al acestui raport) am extins monitorizarea instituțiilor și autorităților publice pentru a le include și pe cele din județele Dolj și Constanța. De aceea, pe lângă cele 119 instituții publice, a fost adăugată monitorizarea a încă 16 autorități, monitorizare ce a permis efectuarea comparației cu rezultatele obținute în anul 2003. Datele rezultate în urma monitorizării acestor două județe este evidențiată în cazul regiunilor 2 și 4.

Cele opt cereri de informații publice au fost adresate fiecăreia dintre cele 119 de instituții monitorizate, la un interval de două săptămâni, iar informațiile solicitate au făcut referire la diferite aspecte ale activității autorității sau instituției publice. Pentru a oferi o imagine completă asupra informațiilor solicitate, a tipul de informație (la cerere sau din oficiu) solicitată și prevederile legale care impun existența documentului/informației respective la nivelul instituțiilor publice, vă invităm să lecturați tabelul de mai jos.

Tabel 1 – Informațiile solicitate, tipul acestei și prevederile legale

Nr.crt.	Informația solicitată	Prevederile legale	Tipul informației
1.	Copie după documentul care conține informația privind modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare conform Legii 571/2004 pentru protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;	Legea 544/2001, Art. 5. - (1) Fiecare autoritate sau instituție publică are obligația să comunice din oficiu următoarele informații de interes public: a) actele normative care reglementează organizarea și funcționarea autorității sau instituției publice; Legea 571/2004, Art. 11 <i>În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, autoritățile, instituțiile publice și celelalte unități bugetare prevăzute la art.2 își vor pune de acord regulamentele de ordine interioară cu prevederile acesteia.</i>	Informație din oficiu
2.	Copie după documentul care conține informații asupra numărului total al persoanelor angajate în calitate de funcționari publici și numărul total ale persoanelor angajate cu contract individual de muncă din cadrul instituției dumneavoastră;	Legea 544/2001, Art. 5. - (1) Fiecare autoritate sau instituție publică are obligația să comunice din oficiu următoarele informații de interes public: [...] b) structura organizatorică, atribuțiile departamentelor, programul de funcționare, programul de audiențe al autorității sau instituției publice;	Informație la cerere
3.	Copia documentului ce cuprinde strategia instituției/autorității pentru perioada 2006-2008. Totodată, dacă	Legea 544/2001, Art. 5. - (1) Fiecare autoritate sau instituție publică are obligația să comunice din oficiu următoarele informații de interes public:	Informație din oficiu

	este cazul, doresc să primesc o copie după actualizările făcute pentru aceasta în cursul anului 2006. În cazul în care informația a fost publicată din oficiu, vă rog sa-mi indicați sursa de unde pot obține documentul solicitat;	[...] f) programele și strategiile proprii;	
4.	Copie după documentul care conține următoarele informații referitoare la cererile de informații publice adresate instituției în cursul anului 2006: a) numărul total de cereri primite; b) număr cereri soluționate favorabil; c) număr cereri soluționate negativ; d) număr cereri redirectionate spre competența soluționare a altor autorități publice.	Norme metodologice ale Legii 544/2001, Art. 27. - (1) Fiecare instituție sau autoritate publică va întocmi anual, prin structurile de informare și relații publice, un raport privind accesul la informațiile de interes public. a) numărul total de solicitări de informații de interes public; [...] c) numărul de solicitări rezolvate favorabil; d) numărul de solicitări respinse, defalcat în funcție de motivația respingerii (informații exceptate de la acces, inexistente etc.); [...]	Informație la cerere
5.	Copia documentului ce conține informația privind valoarea totală a primelor în bani acordate trimestrial în cursul anului 2006: a) personalului cu funcții de execuție; b) personalului cu funcții de conducere; Indicând, totodată, numărul total al persoanelor cu funcții de conducere și al celor cu funcții de execuție;	Legea 544/2001, Art. 7. - (1) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să răspundă în scris la solicitarea informațiilor de interes public în termen de 10 zile sau, după caz, în cel mult 30 de zile de la înregistrarea solicitării, în funcție de dificultatea, complexitatea, volumul lucrărilor documentare și de urgența solicitării. În cazul în care durata necesară pentru identificarea și difuzarea informației solicitate depășește 10 zile, răspunsul va fi comunicat solicitantului în maximum 30 de zile, cu condiția înștiințării acestuia în scris despre acest fapt în termen de 10 zile. (2) Refuzul comunicării informațiilor solicitate se motivează și se comunică în termen de 5 zile de la primirea petițiilor. (3) Solicitarea și obținerea informațiilor de interes public se pot realiza, dacă sunt întrunite condițiile tehnice necesare, și în format electronic. Prevederile legale, în vigoare în momentul adresării cererii, care ne indică faptul ca aceste informații nu fac parte din categoria informațiilor cu caracter personal sunt:	Informație la cerere

		<p>Conform Legii 115/1996, art. 2 și Legii 144/2007, art. 39 (1) pct. 29 funcționarii publici sunt obligați să își declare averea. Punctul VII, din declarația de avere, se referă la declararea veniturilor, conform art. 40 din Codul Fiscal, printre care se numără și salarii sau veniturile asimilate;</p> <p>Conform art. 55 din Codul Fiscal prin venituri din salarii se înțeleg: salariile și veniturile asimilate, între care și primele;</p> <p>Declarațiile de avere se publică conform art. 4(2) din Legea 115 și art. 10 din Legea 144/2007.</p> <p>Legea 115/1996 și Legea 144/2007 sunt legi speciale, care derogă de la Codul Muncii aceasta fiind lege generală</p>	
6.	Copie a documentului care conține informația privind procentul din bugetul instituției dumneavoastră folosit pentru achiziția de echipament IT/ informatic conform valorii totale a raportului de execuție bugetară pe anul 2006;	Legea 380/2006, Art. unic - <i>Orice autoritate contractantă, astfel cum este definită prin lege, are obligația să pună la dispoziția persoanei fizice sau juridice interesate, în condițiile prevăzute la art. 7, contractele de achiziții publice.</i>	Informație la cerere
7.	Copie a documentului care conține informația privind procentul din bugetul instituției dumneavoastră folosit pentru contractarea serviciilor de consultanță și expertiză conform valorii totale a raportului de execuție bugetară pe anul 2006;	Legea 380/2006, Art. unic - <i>Orice autoritate contractantă, astfel cum este definită prin lege, are obligația să pună la dispoziția persoanei fizice sau juridice interesate, în condițiile prevăzute la art. 7, contractele de achiziții publice.</i>	Informație la cerere
8.	Copie după documentul care conține informația privind raportul anual al instituției publice pentru anul 2006, iar în măsura în care acesta a fost deja publicat, vă rog să-mi indicați sursa de unde poate fi obținut.	Legea 544/2001, Art. 26. - <i>Structurile sau persoanele responsabile de informarea publică directă realizează organizarea și funcționarea punctului de informare-documentare, după cum urmează:</i> [...] <i>b) asigură publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a, a raportului de activitate al autorității sau instituției publice;</i>	Informație din oficiu

IV.2.1 Instituțiile și autoritățile publice monitorizate la nivelul regiunilor de dezvoltare

Autoritățile și instituțiile publice monitorizate în cadrul acestei componente sunt următoarele:

- La nivel central
 - Președinția României
 - Secretariatul General al Camerei Deputaților
 - Secretariatul General al Senatului
 - Secretariatul General al Guvernului
 - Ministerul Afacerilor Externe
 - Ministerul Finanțelor Publice
 - Ministerul Justiției
 - Ministerul Administrației și Internelor
 - Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei
 - Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale
 - Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului
 - Ministerul Educației și Cercetării
 - Ministerul Culturii și Cultelor
 - Ministerul Sănătății Publice
 - Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
 - Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor
 - Casa Națională a Asigurărilor de Sănătate
 - Curtea de Conturi
 - Înalta Curte de Casație și Justiție
 - Oficiul Național de Cadastru
 - Consiliul Superior al Magistraturii

- La nivelul județelor Bacău, Brașov, Cluj, Focșani, Timișoara, Râmnicu Vâlcea și al Municipiului București. Pe lângă județele menționate, au fost incluse Dolj și Constanța. Motivul pentru care monitorizarea a fost extinsă, este acela al realizării comparației cu rezultatele monitorizării efectuate în anul 2003, comparație disponibilă în capitolul VI al prezentului raport.
 - Casa Asigurărilor de Sănătate
 - Direcția Finanțelor Publice
 - Direcția de Muncă și Solidaritate Socială
 - Inspectoratul de Învățământ
 - Consiliul Județean
 - Prefectura
 - Compania furnizoare de agent termic

- La nivel local
 - Primăria Capitalei (plus cele șase primării de sector)
 - Primăria (din localitate)

- Lista localităților în care s-a realizat monitorizarea:
 1. Regiunea de dezvoltare 1: Bacău, Onești, Dealul Morii, Podul Turcului, Botoșani, Iași, Piatra Neamț, Suceava;
 2. Regiunea de dezvoltare 2: Focșani, Panciu, Tulnici, Nereju, Galați, Brăila, Constanța, Tulcea;
 3. Regiunea de dezvoltare 3: Alexandria, Ploiești, Țândărei, Zimnicea;

4. Regiunea de dezvoltare 4: Rm. Vâlcea, Băile Olănești, Nicolae Bălcescu, Vlădești, Craiova, Caracal;
5. Regiunea de dezvoltare 5: Timișoara, Făget, Recaș, Dudeștii Vechi, Arad, Lupeni, Reșița;
6. Regiunea de dezvoltare 6: Cluj-Napoca, Câmpia Turzii, Aghireș, Aluniș, Huedin, Baia Mare, Bistrița, Oradea;
7. Regiunea de dezvoltare 7: Brașov, Sibiu, Zărnești, Rupea, Feldioara;
8. Regiunea 8: Municipiul București.

V. Informațiile obținute în urma procesului de monitorizare

V.1 Organizarea compartimentelor de informații publice

În cadrul acestei componente de monitorizare, APD a evaluat, la nivel, național 669 de instituții și autorități publice locale, județene și centrale, procesul de monitorizare desfășurându-se pe parcursul lunii octombrie a anului 2006.

Așa cum menționam mai sus, în cadrul primei componente de monitorizare am urmărit o serie de indicatori specifici - măsura în care instituțiile și autoritățile publice monitorizate au dat curs cerințelor prevăzute la art. 4, măsura în care instituțiile monitorizate au acordat atenție pregătirii profesionale a funcționarilor cu atribuții în asigurarea accesului la informațiile de interes public și măsura în care acești funcționari deserveșc și alte departamente, dar și o serie de indicatori generali cum ar fi: numărul mediu de zile în care instituțiile ne-au răspuns la cererea de informații publice, numărul de autorități publice care au răspuns la cererea de informații publice și măsura în care instituțiile au înregistrat sau nu cererea.

La nivel național, datele monitorizării noastre, prezentate în tabelul 2, indică faptul că 501 (reprezentând 74,9%) dintre cele 669 de instituții monitorizate au răspuns la cererea adresată, iar numărul mediu de zile în care instituțiile ne-au oferit un răspuns este de 7-8 zile. În ceea ce privește înregistrarea cererilor, menționăm că acestea au fost înregistrate, conform prevederilor articolului 7 al Legii 544/2001 și articolului 20, alineatul 4 din normele metodologice, de către 508 (reprezentând 75,9%) din totalul de 669 de instituții monitorizate.

	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
La nivel național	669	7,8	74.9%	75.9%
Regiunea 1	97	11,3	78.4%	100.0%
Regiunea 2	74	12,3	90.5%	90.5%
Regiunea 3	109	6,1	67.0%	65.1%
Regiunea 4	80	4,1	66.3%	65.0%
Regiunea 5	64	6,4	76.6%	95.3%
Regiunea 6	96	7,8	82.3%	64.6%
Regiunea 7	96	5,7	63.5%	60.4%
Regiunea 8	53	6,0	81.1%	75.5%

Tabel 2 Răspunsuri primite și înregistrarea cererilor

Procentele oferite la nivel național sunt încurajatoare, iar ceea ce se înscrie ca fiind o reușită, din perspectiva respectării art. 7, alin.1) „autoritățile și instituțiile publice au obligația să răspundă în scris la solicitarea informațiilor de interes public în termen de 10 zile”, este timpul mediu necesar oferirii unui răspuns: aproximativ 8 zile lucrătoare. Dacă în evaluarea realizată la nivel național am putut exemplifica această reușită, datele ne arată că nu putem face același lucru și în cazul evaluării realizate pentru regiunile de dezvoltare 1 și 2.

Astfel, datele monitorizării noastre arată că la nivelul regiunii 1, numărul mediu de zile necesare pentru a răspunde cererilor adresate, este de 11,3 iar în cazul regiunii 2 de dezvoltare este de 12,3. Practic aceste date ne arată că, la nivelul acestor regiuni, au existat instituții care au furnizat răspunsul la cererile de informații publice depășind termenul legal de 10 zile lucrătoare.

Totuși, putem observa că, regiunea de dezvoltare 4 s-a evidențiat în evaluarea noastră, înregistrând cel mai bun rezultat aferent indicatorului *număr mediu de zile în care s-a furnizat un răspuns* – 4 zile.

În cele ce vor urma vă prezentăm datele obținute în urma monitorizării structurate în funcție de:

- nivelul la care acționează instituția/ autoritatea publică: instituție/ autoritate de nivel județean sau local;
- tipul instituției: Autorități/ instituții publice executive, decizionale, jurisdicționale, altele;
- modalitate de trimitere a cererii: personal, prin fax, poștă sau e-mail.

Datele înregistrate în cadrul acestei prime componente de monitorizare, prezentate în funcție de nivelul la care acționează instituțiile și autoritățile publice, evidențiază faptul că instituțiile publice locale au nevoie, în medie, de nouă zile lucrătoare pentru furnizarea unui răspuns la o cerere de informații publice în timp ce autoritățile județene sunt mai operative cu aproximativ două zile. Din tabelul de mai jos, mai rezultă că numărul mediu de zile necesar pentru instituțiile centrale de a furniza un răspuns la o solicitare de informații publice este de aproximativ șase zile. Raportându-ne la indicatorul „rata de răspuns”, datele cercetării ne arată că 90% din instituțiile centrale monitorizate au oferit răspunsuri la solicitarea APD, în timp ce autoritățile publice locale au furnizat răspunsuri într-o măsură mai mică (64.3%).

	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
Central	30	5.7	90.0%	83.3%
Județean	348	7.2	82.5%	81.0%
Local	291	9.0	64.3%	69.1%

Tabel 3 Nivel de acțiune al instituției / autorități publice

O analiză făcută pe aceiași indicatori interpretată, însă, în funcție de tipul instituției, ne oferă o perspectivă relativ omogenă în privința numărului mediu de zile în care s-a primit un răspuns: între 7 și 8 zile. Totodată, în tabelul de mai jos se poate observa că mai mult de 80% dintre autoritățile și instituțiile publice de tip deliberativ și cele de tip jurisdicțional, au răspuns la cererile de informații publice.

	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
Executivă	291	8.7	75.3%	73.9%
Deliberative / Decizionale	43	7.1	83.7%	79.1%
Jurisdicțional	120	7.6	80.8%	81.7%
Alte entități	215	7.0	69.3%	74.9%

Tabel 4 Tip de autoritate / instituție publică

O altă dimensiune urmărită în procesul de monitorizare a constat din analiza aceluiași indicatori ținând cont de modalitatea de trimitere a cererilor prin: fax, poștă, depunerea personală la registratură sau e-mail. Astfel, în tabelul de mai jos se poate observa că autoritățile publice răspund într-o măsură mai mare la cererile depuse personal, trimise prin fax sau e-mail - procentele înregistrate depășesc 84% - decât în cazurile în care cererile au fost trimise prin poștă.

	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
Personal	79	6.8	84.0%	87.8%
Fax	100	5.4	98.9%	90.5%
Poștă	467	8.8	71.6%	74.6%
E-mail	23	6.2	88.2%	76.5%

Tabel 5 Mod adresare cerere

O analiză realizată asupra fiecărei regiuni în parte din aceeași perspectivă prezentată mai sus este redată în cele ce urmează.

Regiunea 1

- Având în vedere nivelul la care acționează instituția/ autoritatea publică, constatăm că rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice județene este cu aproximativ 20% mai mare decât rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice locale;
- Ținând cont de tipul instituției monitorizate, observăm că instituțiile/ autoritățile publice de tip executiv au înregistrat cea mai mică rată de răspuns, însă putem spune că procentul obținut – 73,3% - este unul relativ satisfăcător;
- Numărul mediu de zile necesare pentru a răspunde a fost 11,3 la nivelul acestei regiuni, ceea ce înseamnă că s-a depășit termenul legal de răspuns.

Nivel	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
Nivelul de acțiune al instituției/ autorității				
Județean	53	10.8	88.7%	100.0%
Local	44	12.2	65.9%	100.0%
Ramura de acțiune				
Autorități/ instituții publice executive	30	13.7	73.3%	100.0%
Autorități/ instituții publice deliberative/ decizionale	5	12.8	100.0%	100.0%
Autorități/ instituții publice juridictionale	20	10.7	85.0%	100.0%
Alte instituții publice	42	9.8	76.2%	100.0%
Total/ Media la nivelul regiunii	97	11.3	78.4%	100.0%

Regiunea 2

- Având în vedere nivelul la care acționează instituția/ autoritatea publică, constatăm că rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice județene este aproximativ egală cu rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice locale;

- Ținând cont de tipul instituției monitorizate, observăm că instituțiile de tip juridicțional au înregistrat cea mai mică rată de răspuns, însă putem spune că procentul obținut – 81,8 % - este unul satisfăcător;
- Numărul mediu de zile necesare pentru a răspunde a fost 12,3 la nivelul acestei regiuni, ceea ce înseamnă că, și în această regiune, respectarea termenului legal de răspuns este o problemă.

Nivel	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
Nivelul de acțiune al instituției/ autorității				
Județean	44	11.6	90.0%	90.0%
Local	30	13.5	90.9%	90.9%
Ramura de acțiune				
Autorități/ instituții publice executive	52	12.1	90.4%	90.4%
Autorități/ instituții publice deliberative/ decizionale	6	12.0	100.0%	100.0%
Autorități/ instituții publice juridicționale	11	10.2	81.8%	81.8%
Alte instituții publice	5	19.0	100.0%	100.0%
Total/ Media la nivelul regiunii	74	12.3	90.5%	90.5%

Regiunea 3

- Având în vedere nivelul la care acționează instituția/ autoritatea publică, constatăm că rata de răspuns înregistrată de către autoritățile/ instituțiile publice județene este cu aproximativ 10% mai bună decât rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice locale;
- Ținând cont de tipul instituției monitorizate, observăm că instituțiile de tip deliberativ/ decizional au înregistrat cea mai mică rată de răspuns la solicitările noastre, cu o medie de 42,9 %;
- Numărul mediu de zile necesare pentru a răspunde a fost 6,1 la nivelul acestei regiuni.

Nivel	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
Nivelul de acțiune al instituției/ autorității				
Județean	65	5.6	72.3%	70.8%
Local	44	7.2	59.1%	56.8%
Ramura de acțiune				
Autorități/ instituții publice executive	37	5.4	62.2%	59.5%
Autorități/ instituții publice deliberative/ decizionale	7	1.0	42.9%	42.9%
Autorități/ instituții publice juridicționale	17	7.8	94.1%	88.2%
Alte instituții publice	48	6.4	64.6%	64.6%
Total/ Media la nivelul regiunii	109	6.1	65.1%	67.0%

Regiunea 4

- Având în vedere nivelul la care acționează instituția/ autoritatea publică, constatăm că rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice locale este cea mai mică: de 48,6%;
- Ținând cont de tipul instituției monitorizate, observăm că instituțiile/ autoritățile publice de tip jurisdicțional au înregistrat cea mai mică rată de răspuns, de 60 %. Un fapt îmbucurător este ca rata de răspuns înregistrat de instituțiile de tip decizional este de 100%;
- Media generală de zile necesare pentru a răspunde, la nivelul acestei regiuni, a fost de aproximativ patru zile.

Nivel	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
Nivelul de acțiune al instituției/ autorității				
Județean	45	4.2	80.0%	80.0%
Local	35	3.8	48.6%	45.7%
Ramura de acțiune				
Autorități/ instituții publice executive	25	4.9	68.0%	64.0%
Autorități/ instituții publice deliberative/ decizionale	5	4.2	100.0%	100.0%
Autorități/ instituții publice jurisdicționale	15	2.6	60.0%	60.0%
Alte instituții publice	35	4.0	62.9%	62.9%
Total/ Media la nivelul regiunii	80	4.1	66.3%	65.0%

Regiunea 5

- Având în vedere nivelul la care acționează instituția/ autoritatea publică, constatăm că rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice locale este cea mai mică, de 69,2%;
- Ținând cont de tipul instituției monitorizate, observăm că instituțiile/ autoritățile publice de tip executiv au înregistrat cea mai mică rată de răspuns cu 61,1 % în timp ce instituțiile decizionale au înregistrat o rată de răspuns de 100%;
- Media generală de zile necesare, de instituțiile de la nivelul acestei regiuni, pentru a furniza un răspuns a fost de aproximativ șase zile.

Nivel	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
Nivelul de acțiune al instituției/ autorității				
Județean	38	6.1	81.6%	97.4%
Local	26	6.9	69.2%	92.3%
Ramura de acțiune				
Autorități/ instituții publice executive	18	6.1	61.1%	94.4%

Autorități/ instituții publice deliberative/ decizionale	4	7.0	100.0%	100.0%
Autorități/ instituții publice jurisdicționale	16	5.9	87.5%	93.8%
Alte instituții publice	26	6.7	76.9%	96.2%
Total/ Media la nivelul regiunii	64	6.4	76.6%	95.3%

Regiunea 6

- Având în vedere nivelul la care acționează instituția/ autoritatea publică, constatăm că rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice locale este cea mai mică - 69%;
- Ținând cont de tipul instituției monitorizate, observăm că instituțiile/ autoritățile publice de alt tip decât cele executive, deliberative și jurisdicționale, au înregistrat cea mai mică rată de răspuns cu 75 %. Un fapt îmbucurător este faptul că rata de răspuns înregistrată de instituțiile de tip decizional este de 100%;
- Media generală de zile necesare pentru a răspunde, la nivelul acestei regiuni, a fost de aproximativ opt zile.

Nivel	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
Nivelul de acțiune al instituției/ autorității				
Județean	54	6.6	92.6%	68.5%
Local	42	9.5	69.0%	59.5%
Ramura de acțiune				
Autorități/ instituții publice executive	70	8.3	78.6%	60.0%
Autorități/ instituții publice deliberative/ decizionale	6	4.5	100.0%	66.7%
Autorități/ instituții publice jurisdicționale	16	5.8	93.8%	81.3%
Alte instituții publice	4	13.3	75.0%	75.0%
Total/ Media la nivelul regiunii	96	7.8	82.3%	64.6%

Regiunea 7

- Având în vedere nivelul la care acționează instituția/ autoritatea publică, constatăm că rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice județene este cu aproximativ 20% mai mare decât rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice locale.
- Ținând cont de tipul instituției monitorizate, observăm că alte instituții/ autorități publice au înregistrat cea mai mică rată de răspuns, de 59.5%.
- Numărul mediu de zile necesare pentru a răspunde a fost 5,7 la nivelul acestei regiuni, ceea ce arată respectarea articolului 7, alin 1), care stipulează obligația de a răspunde în scris în termen de 10 zile.

Nivel	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
Nivelul de acțiune al instituției/ autorității				
Județean	48	3.9	72.9%	66.7%
Local	48	7.7	54.2%	54.2%
Ramura de acțiune				
Autorități/ instituții publice executive	30	6.7	66.7%	63.3%
Autorități/ instituții publice deliberative/ decizionale	6	5.8	83.3%	83.3%
Autorități/ instituții publice juridictionale	18	7.4	61.1%	66.7%
Alte instituții publice	42	3.8	59.5%	52.4%
Total/ Media la nivelul regiunii	96	5.7	63.5%	60.4%

Regiunea 8

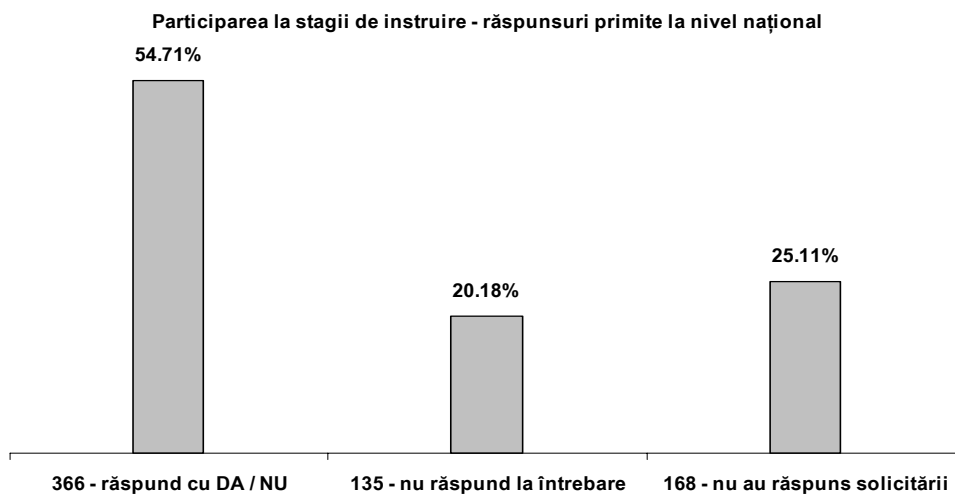
- Având în vedere nivelul la care acționează instituția/ autoritatea publică, constatăm că rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice centrale este cu aproximativ 20% mai mare decât rata de răspuns înregistrată de către instituțiile publice locale.
- Ținând cont de tipul instituției monitorizate, observăm că instituțiile de tip deliberativ/ decizional au înregistrat cea mai mică rată de răspuns, cu o medie de 50 %.
- Numărul mediu de zile necesare autorităților și instituțiilor publice centrale și de la nivelul Municipiului București pentru a răspunde a fost de șase.

Nivel	Numărul autorităților și instituțiilor publice monitorizate	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns	Rata de răspuns	Procent înregistrare cereri
Nivelul de acțiune al instituției/ autorității				
Central	30	5.8	60.0%	60.0%
Municipale	13	5.7	90.0%	80.0%
Local	10	7.1	76.9%	69.2%
Ramura de acțiune				
Autorități/ instituții publice executive	29	6.1	82.8%	72.4%
Autorități/ instituții publice deliberative/ decizionale	4	4.0	50.0%	50.0%
Autorități/ instituții publice juridictionale	7	8.0	85.7%	71.4%
Alte instituții publice	13	5.3	84.6%	84.6%
Total/ Media la nivelul regiunii	53	6.0	81.1%	73.6%

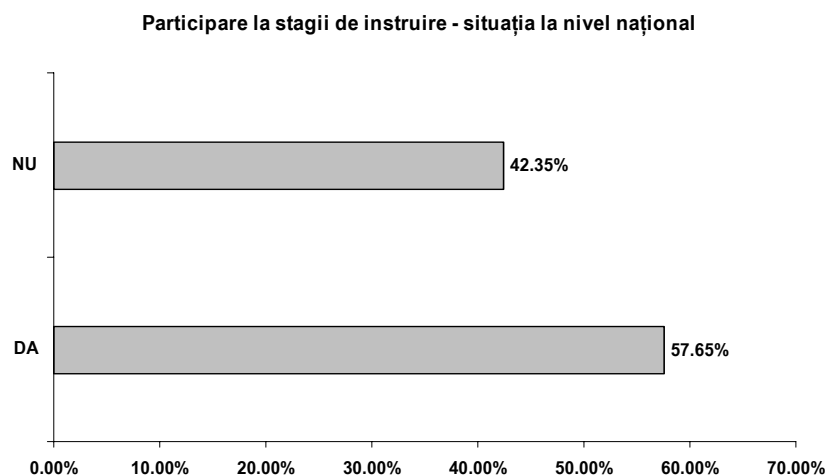
V.2 Participarea la stagiile de instruire – rezultate la nivel național

Un alt aspect urmărit în cadrul acestei prime componente de monitorizare, a vizat și măsura în care funcționarii publici care au ca atribuții furnizarea informațiilor de interes public au participat, în perioada 2002-2006, la sesiuni de instruire privind implementarea și prevederile Legii 544/2001.

Datele cercetării indică faptul că din cele 669 de instituții și autorități monitorizate, 366 dintre acestea ne-au oferit un răspuns cu privire la măsura în care funcționarii publici au participat sau nu la un stagiul de instruire privind implementarea legii. Totodată, din evaluarea noastră mai rezultă că 135 de instituții nu au răspuns la întrebarea privind instruirea funcționarilor publici, adresată în cadrul acestei solicitări alături de alte întrebări, iar 168 dintre acestea nu au dat curs cererii în care a fost introdusă această întrebare.

Graficul de mai jos ne arată că din datele provenite de la instituțiile care ne-au oferit informații privind pregătirea funcționarilor publici (366 de instituții), 211 instituții și-au instruit funcționarii responsabili cu aplicarea Legii 544/2001 în timp ce 155 instituții nu au oferit funcționarilor responsabili cu implementarea legii posibilitatea de a beneficia de un stagiul de pregătire în domeniul accesului la informațiile de interes public.

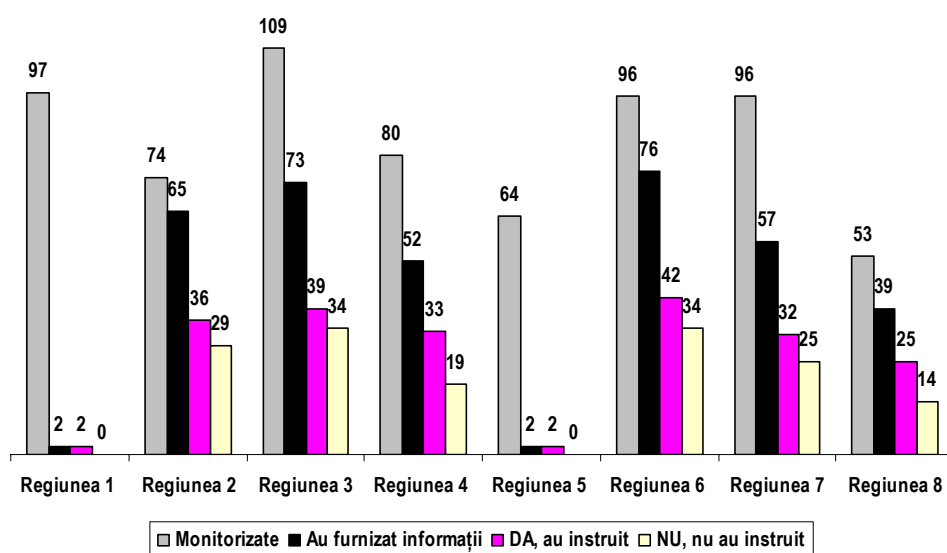
Deși, prin această cercetare nu ne-am propus să identificăm motivele pentru care instituțiile publice nu au acordat o atenție mai mare perfecționării funcționarilor publici responsabili cu aplicarea Legii

544/2001, am aflat - din informațiile furnizate de Agenția pentru Strategii Guvernamentale¹ - că o explicație ce poate fi invocată se referă la fluctuația permanentă a personalului.

Așa cum rezultă din graficul de mai jos, evoluția acestui indicator analizat pentru fiecare regiune de dezvoltare în parte, ne arată că instituțiile și autoritățile publice din regiunea 1 și regiunea 5 au oferit cele mai puține răspunsuri asupra profesionalizării funcționarilor publici. Astfel, putem observa că la nivelul acestor regiuni au fost primite doar două răspunsuri care au făcut referire la instruirea funcționarilor publici prin care se confirmă participarea la sesiunile de instruire.

Datele cercetării noastre ne mai arată că instituțiile monitorizate la nivelul regiunii 6 au oferit cele mai multe răspunsuri cu privire la instruirea funcționarilor publici – 76 de instituții - iar în urma analizei efectuate pe aceste răspunsuri a rezultat că 42 de instituții au oferit funcționarilor responsabili cu implementarea legii posibilitatea de a beneficia de un stagiu de pregătire în domeniul accesului la informațiile de interes public.

Participarea la stagiile de instruire - rezultate obținute la nivelul fiecărei regiuni

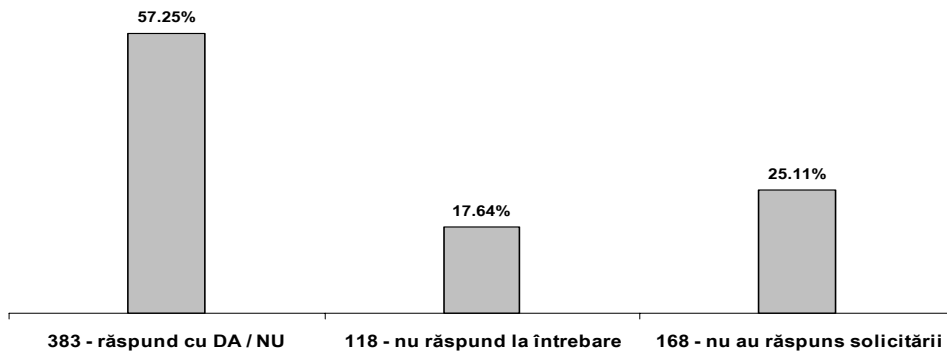

V. 3 Deservirea altor departamente – rezultate la nivel național

Din informațiile cercetării noastre rezultă că, dintre cele 669 de instituții publice monitorizate, doar 383 instituții ne-au furnizat informații cu privire la măsura în care funcționarii publici responsabili cu furnizarea informațiilor de interes public, deserveșc sau nu și alte departamente ale instituției. 118 instituții publice nu au răspuns acestei întrebări specifice din cererea adresată de noi, iar 168 dintre acestea nu răspund niciunei întrebări din cadrul solicitării.

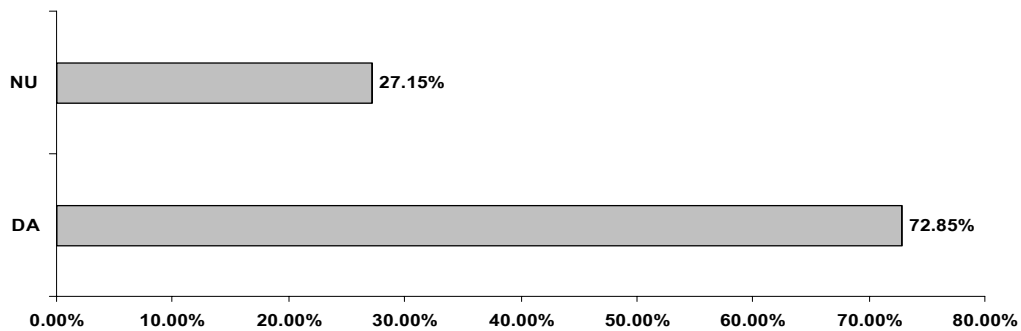
¹ Raport asupra implementării Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public în anul 2006, Agenția pentru Strategii Guvernamentale, București, martie 2007.

Deservirea altor departamente - răspunsuri primite la nivel național

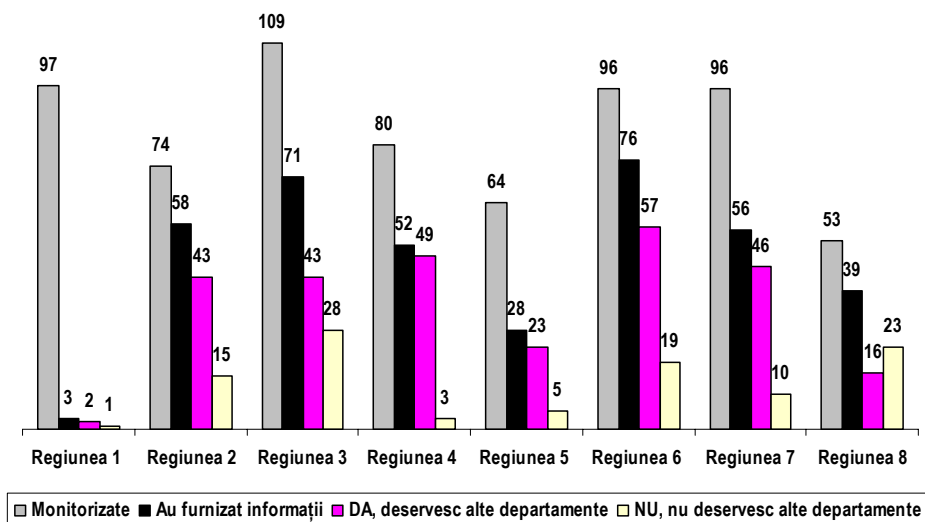
Datele prezentate în graficul de mai jos ne arată că la nivelul a 279 de instituții, din cele 383 care ne-au furnizat informații, funcționarii publici responsabili cu furnizarea informațiilor de interes public, deservesc și alte departamente ale instituției. Totodată, datele colectate mai indică faptul că la nivelul a 104 instituții/ autorități din cele 383 care ne-au furnizat informații, funcționarii publici responsabili cu furnizarea informațiilor de interes public nu deservesc și alte departamente ale instituției.

Deservirea altor departamente - situația la nivel național

O analiză a indicatorului „măsura în care funcționari deservesc și alte departamente” structurată din perspectiva situației existente la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare în parte este prezentată în graficul de mai jos.

Deservirea altor departamente - rezultate obținute la nivelul fiecărei regiuni

Datele cercetării ne arată că la nivelul regiunii 6, din 76 de răspunsuri, 57 de instituții care ne-au oferit informații au atribuit funcționarilor publici responsabili cu implementarea Legii 544/2001 și alte responsabilități decât cele aferente departamentului specializat de informare și relații publice. La polul opus, se află regiunea opt, unde am înregistrat cel mai mic număr de răspunsuri. Astfel, din evaluarea noastră rezultă că la nivelul regiunii 8, din 39 de instituții care ne-au oferit informații, 16 au atribuit funcționarilor publici responsabili cu implementarea Legii 544/2001 alte responsabilități ce nu sunt specifice departamentului specializat de informare și relații publice. Tot la nivelul acestei regiuni, din cele 39 de răspunsuri, 23 de instituții publice afirmă că persoanele specializate nu deservește alte departamente.

V.5 Disponibilitatea și capacitatea autorităților și instituțiilor publice de a furniza informații de interes public – la nivel național

Pentru a testa disponibilitatea instituțiilor de a răspunde la cererile de informații publice, APD a adresat către fiecare dintre cele 119 de instituții și autorități publice monitorizate, opt tipuri de cereri prin care am solicitat atât informații „din oficiu” cât și informații „la cerere”. Pe parcursul perioadei de monitorizare au fost adresate instituțiilor publice un număr de 952 de cereri de informații publice, acestea fiind trimise fie în numele Asociației Pro Democrația fie în numele unor cetățeni.

O scurtă radiografie a rezultatelor monitorizării ne arată faptul că din cele 952 de cereri expediate pe parcursul perioadei de monitorizare, 736 de cereri au primit un răspuns iar din totalul răspunsurilor primite, 76.8% (565 de răspunsuri) au fost considerate ca fiind complete.

Procentul obținut mai sus nu poate fi catalogat ca fiind „bun” sau „rău”. Acesta arată, într-o măsură sau alta, obținerea unui rezultat la care fiecare autoritate și instituție publică a contribuit. Detalierea acestui rezultat, în cele ce urmează, lasă loc pentru o interpretare pe care fiecare cititor o poate avea în măsura în care va observa că există diferențe între anumite tipuri de instituții sau autorități publice, diferențe între regiuni de dezvoltare, în funcție de tipul cererii sau adresant.

În cele ce urmează sunt descrise rezultatele obținute, la nivel național, în urma analizei făcute în baza indicatorului “răspunsuri complete” structurate în funcție de tipul informației solicitate, tipul solicitantului, tipul instituției și nivelul la care aceasta acționează și ținând cont de fiecare cerere în parte și/ sau de rezultatele obținute la nivelul fiecărei regiuni. Totodată, vom face referire și la rezultatele obținute în urma analizei făcute în baza indicatorului “timp de răspuns” prezentate în funcție de rezultatele obținute la nivelul fiecărei regiuni și ținând cont de fiecare cerere în parte.

V.5.1 Diferențe în funcție de tipul cererii

Așa cum am menționat în capitolul referitor la metodologia utilizată în procesul de monitorizare, cererile 1, 3 și 8 fac referire la informații care se încadrează în categoria informațiilor din oficiu iar cererile 2, 4, 5, 6, și 7 fac referire la informații care se încadrează în categoria informațiilor obținute la cerere.

În general, capacitatea instituțiilor de a furniza informații complete la cererile prin care se solicită informații din oficiu ar trebui să fie mai mare față de situațiile în care se solicită informații la cerere, însă datele cercetării de arată că situația stă tocmai invers. În tabelul de mai jos se poate observa că cererile 3 (cea care solicita „strategia instituției”) și 8 (solicitând „raportul anual”) au înregistrat cele mai scăzute procente, aproximativ 60%.

	Tipul informației solicitate	Număr de răspunsuri primite	Răspunsuri complete
Cererea 1	Din oficiu	93	66.50%
Cererea 2	La cerere	88	91.00%
Cererea 3	Din oficiu	98	60.70%
Cererea 4	La cerere	101	89.30%
Cererea 5	La cerere	93	70.20%
Cererea 6	La cerere	88	87.70%
Cererea 7	La cerere	90	87.90%
Cererea 8	Din oficiu	85	59.80%

Trecând la clasa informațiilor furnizate „la cerere”, datele cercetării ne arată că, în cazul cererii 2, „numărul total al persoanelor angajate cu contract individual de muncă și în calitate de funcționari publici”, 91% dintre instituțiile care ne-au furnizat un răspuns au oferit informații complete. Apropiat de acest rezultat a fost cel obținut de solicitarea „cererilor de informații publice adresate instituției sau autorității publice în cursul anului 2006”, cu 89%. La egalitate, putem situa cea de a șasea cerere „achiziția de echipament IT/ informatic” și cea de a șapte solicitare, „contractare serviciilor de consultanță și expertiză” cu un procentaj de 88%. Cel mai mic procentaj din cadrul acestei categorii este înregistrat de solicitarea 5, „valoarea totală a primelor în bani acordate trimestrial ” cu 70%.

V.5.2 Diferențe în funcție de solicitant

Așa cum am mai menționat în acest raport, o parte din cererile adresate instituțiilor publice au fost expediate de către persoane juridice/ APD (cererile 1, 4, 6 și 7) iar cealaltă parte au fost expediate în numele unor persoane fizice/ cetățeni (cererile 2, 3, 5 și 8).

Pe acest palier, o analiză făcută din prisma indicatorului „răspunsuri complete” a răspunsurilor primite la cererile expediate de APD ne arată că, din totalul de 372 de răspunsuri primite, 315 au oferit informații complete. Aceste date, exprimate procentual, ne arată că 82.8% din răspunsurile primite la cererile expediate de către APD se încadrează în categoria răspunsurilor complete.

APD	Regiunea 1		Regiunea 2		Regiunea 3		Regiunea 4		Regiunea 5		Regiunea 6		Regiunea 7		Regiunea 8		Total	
Cererea 1	12	58.3%	12	66.7%	3	33.3%	8	87.5%	10	70.0%	10	50.0%	8	87.5%	30	78.5%	93	66.5%
Cererea 4	9	100.0%	11	100.0%	3	100.0%	8	87.5%	13	53.8%	14	85.7%	10	90.0%	33	97.5%	101	89.3%
Cererea 6	12	100.0%	9	66.7%	4	50.0%	10	100.0%	8	100.0%	11	90.9%	6	100.0%	28	94.1%	88	87.7%
Cererea 7	11	100.0%	11	81.8%	3	66.7%	8	100.0%	6	83.3%	13	92.3%	7	100.0%	31	78.9%	90	87.9%
Media generală	44	89.6%	43	78.8%	13	62.5%	34	93.8%	37	76.8%	48	79.7%	31	94.4%	122	87.2%	372	82.8%

În cazul solicitărilor expediate de către cetățeni, datele cercetării ne indică faptul că din totalul de 364 de răspunsuri primite de către cetățeni, doar 250 au oferit informații complete, media generală calculată procentual fiind de 70.4%

Cetățean	Regiunea 1		Regiunea 2		Regiunea 3		Regiunea 4		Regiunea 5		Regiunea 6		Regiunea 7		Regiunea 8		Total	
Cererea 2	9	100.0%	11	81.8%	2	100.0%	7	100.0%	10	100.0%	12	100.0%	10	80.0%	27	66.2%	88	91.0%
Cererea 3	10	70.0%	10	60.0%	4	50.0%	9	77.8%	11	36.4%	13	61.5%	10	60.0%	31	70.2%	98	60.7%
Cererea 5	11	81.8%	9	55.6%	4	75.0%	7	71.4%	13	69.2%	10	80.0%	7	71.4%	32	57.5%	93	70.2%
Cererea 8	9	55.6%	7	57.1%	4	75.0%	7	85.7%	10	20.0%	9	55.6%	6	66.7%	33	62.5%	85	59.8%
Media generală	39	76.8%	37	63.6%	14	75.0%	30	83.7%	44	56.4%	44	74.3%	33	69.5%	123	64.1%	364	70.4%

O comparație între cele două medii generale amintite mai sus ne arată că persoanele juridice au șanse cu 10% mai mari de a dobândi informația solicitată față de persoanele fizice.

De menționat este faptul că două dintre solicitările expediate de cetățeni au făcut referire la informații din oficiu („strategia instituției” și „raportul anual”) în timp ce în cazul solicitărilor expediate de către APD, doar o singură cerere a făcut referire la informații din oficiu. În acest context ne-am fi așteptat ca numărul răspunsurilor complete primite de către cetățeni să fie mai mare față de numărul răspunsurilor complete primite de APD.

V.5.3 Diferențe în funcție de nivelul la care funcționează autoritățile și instituțiile publice

Luând în considerare nivelul la care o autoritate sau instituție publică își desfășoară activitatea (central, județean sau local), datele noastre ne arată că instituțiile care acționează la nivel central au furnizat informații complete în proporție de 70,8% (medie generală calculată în funcție de numărul de răspunsuri primite), în timp ce autoritățile locale au înregistrat o medie generală de aproximativ 50%.

Nivel	Cererea 1		Cererea 2		Cererea 3		Cererea 4		Cererea 5		Cererea 6		Cererea 7		Cererea 8		Total	
Central	19	76.2%	16	52.4%	19	66.7%	20	90.5%	20	61.9%	17	71.4%	20	81.0%	21	66.7%	152	70.8%
Județean	35	65.9%	36	75.6%	35	53.7%	36	75.6%	35	65.9%	33	80.5%	33	78.0%	32	53.7%	275	68.6%
Local	39	40.8%	36	55.1%	44	46.9%	41	69.4%	38	42.9%	38	61.2%	37	55.1%	32	26.5%	305	49.7%
Total	93	56.8%	88	62.2%	98	53.2%	97	75.7%	93	55.0%	88	70.3%	90	68.5%	85	44.1%		

De asemenea din analiza răspunsurilor primite de la instituțiile publice de nivel județean, rezultă că 68,6% dintre răspunsuri au oferit informații complete.

V.5.4 Diferențe în funcție de tipul instituției

Analiza indicatorului răspunsuri complete realizată în funcție de tipul instituției ne indică faptul că autoritățile publice de tip executiv înregistrează cele mai mici procente 73,2% (medie generală calculată în funcție de numărul de răspunsuri primite).

Totodată în tabelul de mai jos putem observa că instituțiile de tip legislativ au înregistrat, în cazul cererii 6 (informație la cerere), un procent de 100% pentru indicatorul răspunsuri complete, în timp ce, la cererea 8 (informație din oficiu), procentul a fost de 50%.

Tipul instituției	Cererea 1		Cererea 2		Cererea 3		Cererea 4		Cererea 5		Cererea 6		Cererea 7		Cererea 8		Total	
Executiv	52	52.2%	44	54.3%	59	53.4%	57	74.0%	53	45.9%	51	59.7%	53	61.6%	49	35.6%	418	54.6%
Legislativ	10	60.0%	12	83.3%	8	44.4%	8	87.5%	8	75.0%	8	100.0%	8	87.5%	6	50.0%	68	73.2%
Alta	27	60.0%	28	73.0%	27	51.4%	28	76.3%	28	62.2%	25	74.4%	25	71.1%	26	52.6%	214	65.1%
Total	89	55.5%	84	63.0%	94	52.1%	93	75.6%	89	52.9%	84	67.2%	86	66.4%	81	42.0%		

În cazul instituțiilor de tip executiv putem observa că cel mai bun rezultat a fost înregistrat în cazul cererii 4 (informație la cerere) – 74% din răspunsurile primite au furnizat informații complete – iar cel mai slab procent a fost înregistrat în cazul cererii 8 – 35,6% din răspunsurile primite au furnizat informații complete - informația solicitată fiind o informație din oficiu.

V.5.5 Evoluția autorităților și instituțiilor publice

Capacitatea instituțiilor monitorizate de a oferi acces la informații de interes public prin furnizarea unor răspunsuri complete este redată în tabelul de mai jos pentru fiecare regiune de dezvoltare în parte și ținând cont de fiecare cerere adresată.

Astfel, se poate observa că regiunile de dezvoltare 1, 4 și 7 depășesc procentul de 80% în ceea ce privește furnizarea informațiilor complete în timp ce regiunea 3 se situează la coada clasamentului, înregistrând, pentru acest indicator, un procent de 66,6%. Deși, în cazul regiunii 1 întâlnim patru solicitări ce au fost evaluate cu procentul maxim de răspunsuri complete, această regiune se situează pe locul 2 în clasament fiind devansată de regiunea 4.

	Regiunea 1		Regiunea 2		Regiunea 3		Regiunea 4		Regiunea 5		Regiunea 6		Regiunea 7		Regiunea 8		Total cerere	
Cererea 1	12	58.3%	12	66.7%	3	33.3%	8	87.5%	10	70.0%	10	50.0%	8	87.5%	30	78.5%	93	66.5%
Cererea 2	9	100.0%	11	81.8%	2	100.0%	7	100.0%	10	100.0%	12	100.0%	10	80.0%	27	66.2%	88	91.0%
Cererea 3	10	70.0%	10	60.0%	4	50.0%	9	77.8%	11	36.4%	13	61.5%	10	60.0%	31	70.2%	98	60.7%
Cererea 4	9	100.0%	11	100.0%	3	100.0%	8	87.5%	13	53.8%	14	85.7%	10	90.0%	33	97.5%	101	89.3%
Cererea 5	11	81.8%	9	55.6%	4	75.0%	7	71.4%	13	69.2%	10	80.0%	7	71.4%	32	57.5%	93	70.2%
Cererea 6	12	100.0%	9	66.7%	4	50.0%	10	100.0%	8	100.0%	11	90.9%	6	100.0%	28	94.1%	88	87.7%
Cererea 7	11	100.0%	11	81.8%	3	66.7%	8	100.0%	6	83.3%	13	92.3%	7	100.0%	31	78.9%	90	87.9%
Cererea 8	9	55.6%	7	57.1%	4	75.0%	7	85.7%	10	20.0%	9	55.6%	6	66.7%	33	62.5%	85	59.8%
Total regiune	83	83.2%	80	71.2%	27	68.8%	64	88.7%	81	66.6%	92	77.0%	64	81.9%	245	75.7%		

Dacă analizăm mediile generale pentru fiecare cerere în parte, putem adăuga că media obținută în cazul celei de a treia solicitări „strategia instituției”, indică obținerea celui mai scăzut procent (60,7%) dintre toate cererile deși, informația solicitată la acest nivel este una furnizată din oficiu.

V.5.6 Timpul mediu de răspuns

Un alt indicator urmărit pe parcursul procesului de monitorizare a fost timpul mediu de răspuns. O analiză a acestui indicator, este redată în tabelul de mai jos pentru fiecare regiune de dezvoltare în parte și ținând cont de fiecare cerere adresată. Datele cercetării ne arată că media generală obținută, la nivel național, în urma adresării celor opt rânduri de solicitări, este de aproximativ nouă zile lucrătoare, ceea ce înseamnă că termenele prevăzute de lege sunt respectate. Totuși, dacă privim în detaliu datele din tabel, putem observa că la nivelul regiunii 2 și 3 timpul necesar formulării unui răspuns în cazul cererilor 1, 3 și 8 prin care s-au solicitat informații din oficiu depășește termenul legal de zece zile.

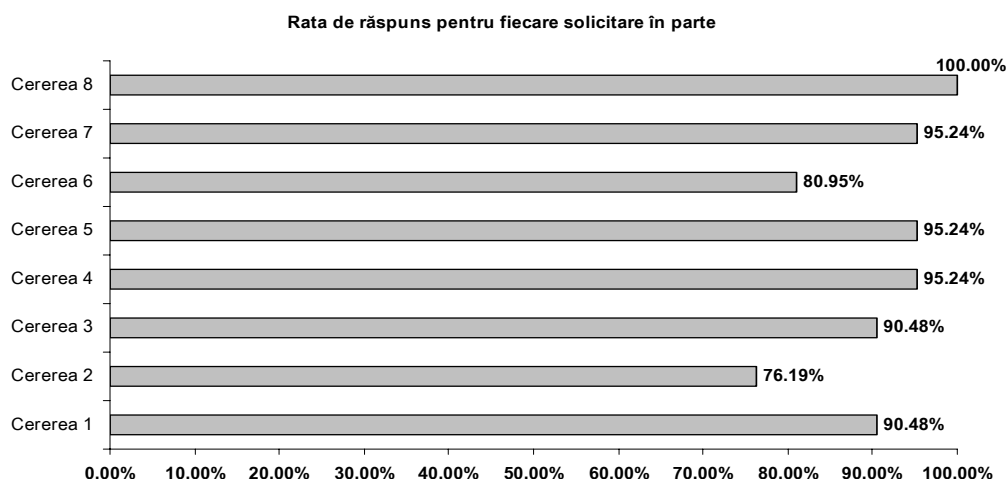
Regiunea 7 și regiunea 4 au fost cele în care s-a răspuns cererilor în cel mai scurt timp, perioada fiind în medie de șase și respectiv șapte zile lucrătoare. Următoarele clasate ar fi regiunile 1, 5, 6 și 8 unde media pentru toate acestea este de 8-9 zile lucrătoare. Fiind vorba de media de răspuns, se poate observa că nu există o depășire din punct de vedere al termenului înscris în lege, însă au existat situații când anumite instituții sau autorități publice monitorizate au depășit cu mult timpul mediu de răspuns.

Timp răspuns	Regiunea 1	Regiunea 2	Regiunea 3	Regiunea 4	Regiunea 5	Regiunea 6	Regiunea 7	Regiunea 8	Total cerere
Cererea 1	9.9	15.8	13.3	4.1	15.1	9.6	6.6	8.0	10.3
Cererea 2	5.8	17.0	10.0	4.7	7.6	8.5	4.1	10.0	8.5
Cererea 3	10.4	12.4	10.0	6.0	6.7	8.9	7.3	7.2	8.6
Cererea 4	5.3	11.9	7.3	2.9	6.6	7.8	5.2	8.2	6.9
Cererea 5	8.2	17.4	8.3	5.3	10.2	9.9	4.7	9.1	9.1
Cererea 6	12.3	13.7	9.3	8.5	3.9	7.6	6.8	7.9	8.7
Cererea 7	11.7	12.6	14.3	10.6	8.0	8.8	5.4	8.9	10.0
Cererea 8	4.4	10.0	10.8	11.6	7.4	7.4	5.2	8.2	8.1
Total regiune	8.5	13.8	10.4	6.7	8.2	8.6	5.7	8.4	8.8

V.6 Disponibilitatea și capacitatea autorităților și instituțiilor publice de a furniza informații de interes public în baza Legii 544/2001

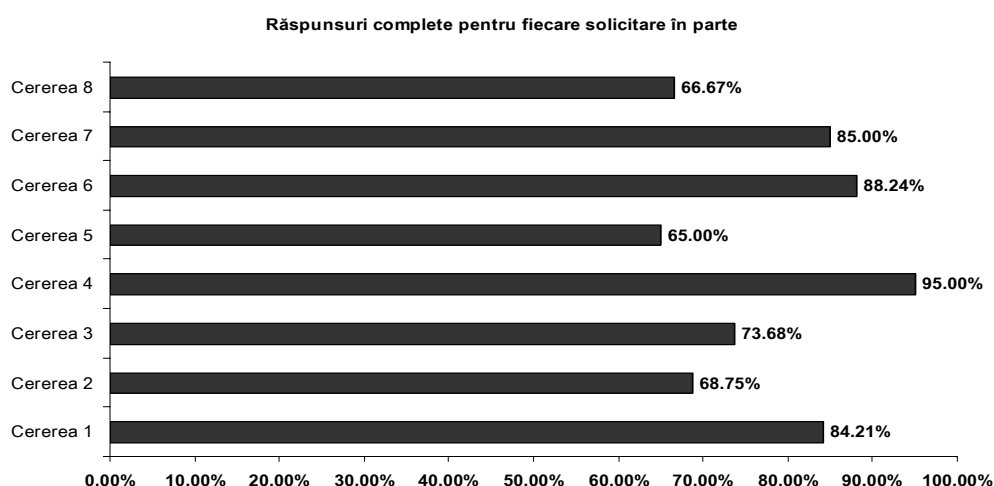
V.6.1 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice la nivel central¹

Procesul de monitorizare a cuprins un număr de 21 instituții și autorități publice centrale, iar numărul total de solicitări adresate a fost de 168. Media generală pentru rata de răspuns înregistrată la acest nivel este de 90,5%, iar 78,3% reprezintă procentul de instituții și autorități publice care ne-au furnizat răspunsuri complete.

Așa cum rezultă din graficul de mai sus, instituțiile centrale au înregistrat cea mai bună rată de răspuns 100%, în cazul cererii 8 – prin care am solicitat raportul anual. Următoarele clasate sunt cererile 5 – prin care am solicitat informații cu privire la primele acordate anumitor categorii de funcționari, 7 – contractarea serviciilor de consultanță și expertiză și cererea 4 – solicitările de informații publice adresate instituției, cu 95,24%.

Datele cercetării mai indică faptul că, în cazul cererii 2 („numărul total al persoanelor angajate în calitate de funcționari publici și cel al persoanelor angajate cu contract individual de muncă”), doar 16 (76%) instituții centrale din cele 21 de instituții monitorizate au furnizat un răspuns.

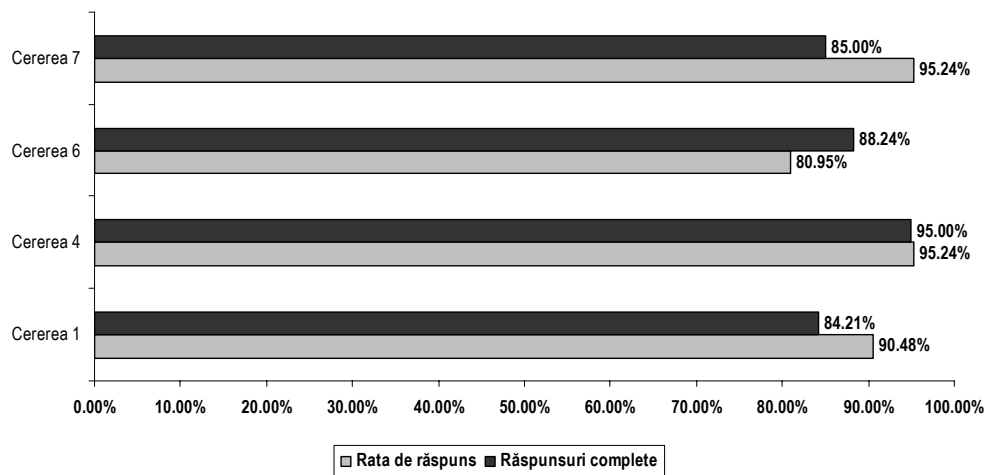

¹ Denumirea ministerelor este cea folosită în momentul demarării procesului de monitorizare, înainte de restructurarea din luna aprilie 2007 a Guvernului.

În ceea ce privește evoluția răspunsurilor complete se poate observa că, în cazul cererii cu numărul 4 – copia după documentul care conține informațiile referitoare la cererile primite de către instituția și/ sau autoritate publică în baza Legii 544/2001 – 19 instituții din cele 20 care au răspuns acestei solicitări au furnizat răspunsuri complete (95%).

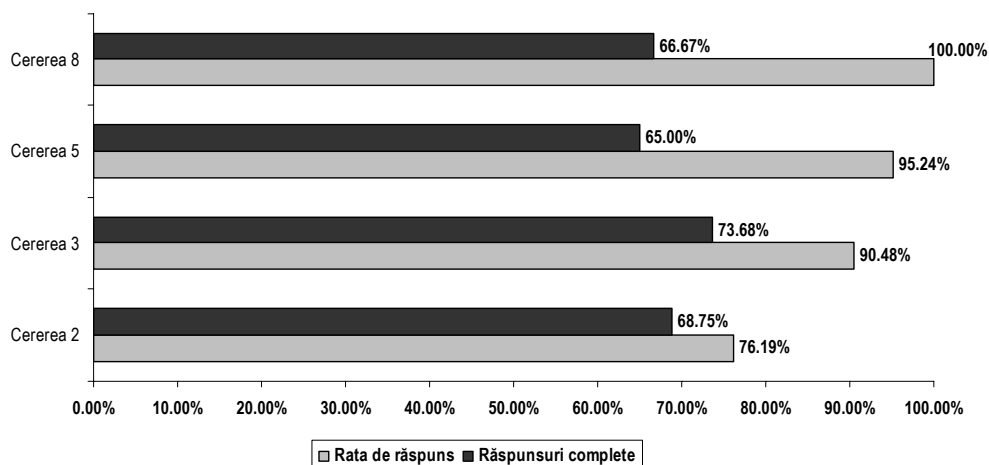
În continuare, este prezentată situația răspunsurilor primite în funcție de statutul persoanei care a adresat cererea de informații publice: persoană fizică/ cetățean sau persoană juridică/ APD.

Situația răspunsurilor la solicitările formulate de APD

În cazul solicitărilor adresate în numele APD, media generală pentru indicatorul rată de răspuns este identică mediei obținute de solicitările adresate în numele cetățenilor, de 90,48%. Datele cercetării mai indică faptul că media generală a răspunsurilor complete înregistrată în cazul solicitărilor adresate în numele APD a fost de 88,11% iar în cazul solicitărilor adresate de către un cetățean a fost de 68,53%.

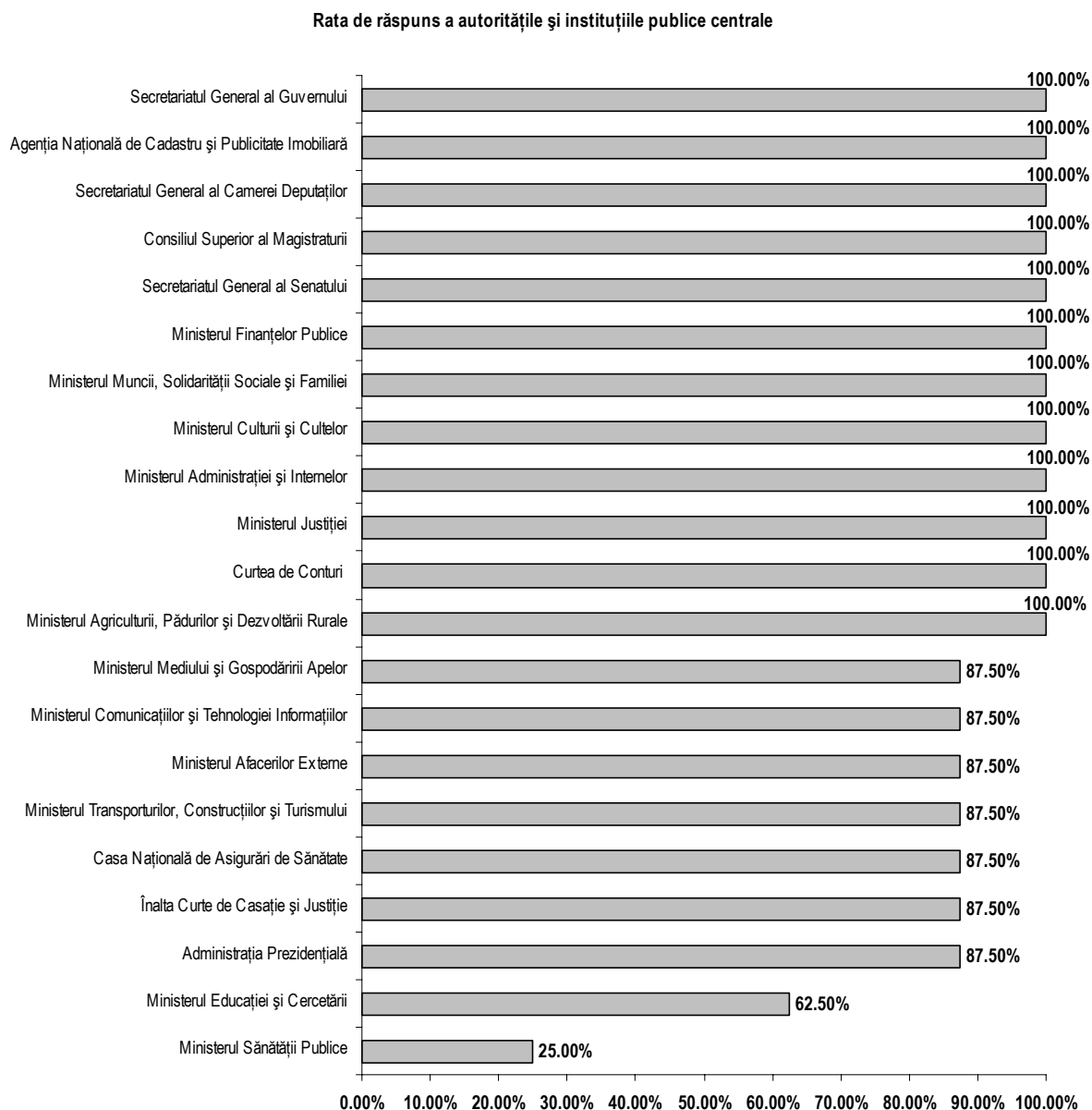
Situația răspunsurilor la solicitările formulate de cetățean

Dacă facem o comparație între cele două grafice de mai sus, putem conchide că, deși ratele de răspuns sunt apropiate, primul tip de adresant, persoana juridică, ar putea obține informații mai complete din partea unui instituții publice decât un cetățean. Altfel spus, persoanele juridice au primit 67 răspunsuri complete din 76 răspunsuri primite, iar persoanele fizice/ cetățeni, au primit 52 de răspunsuri complete din 76

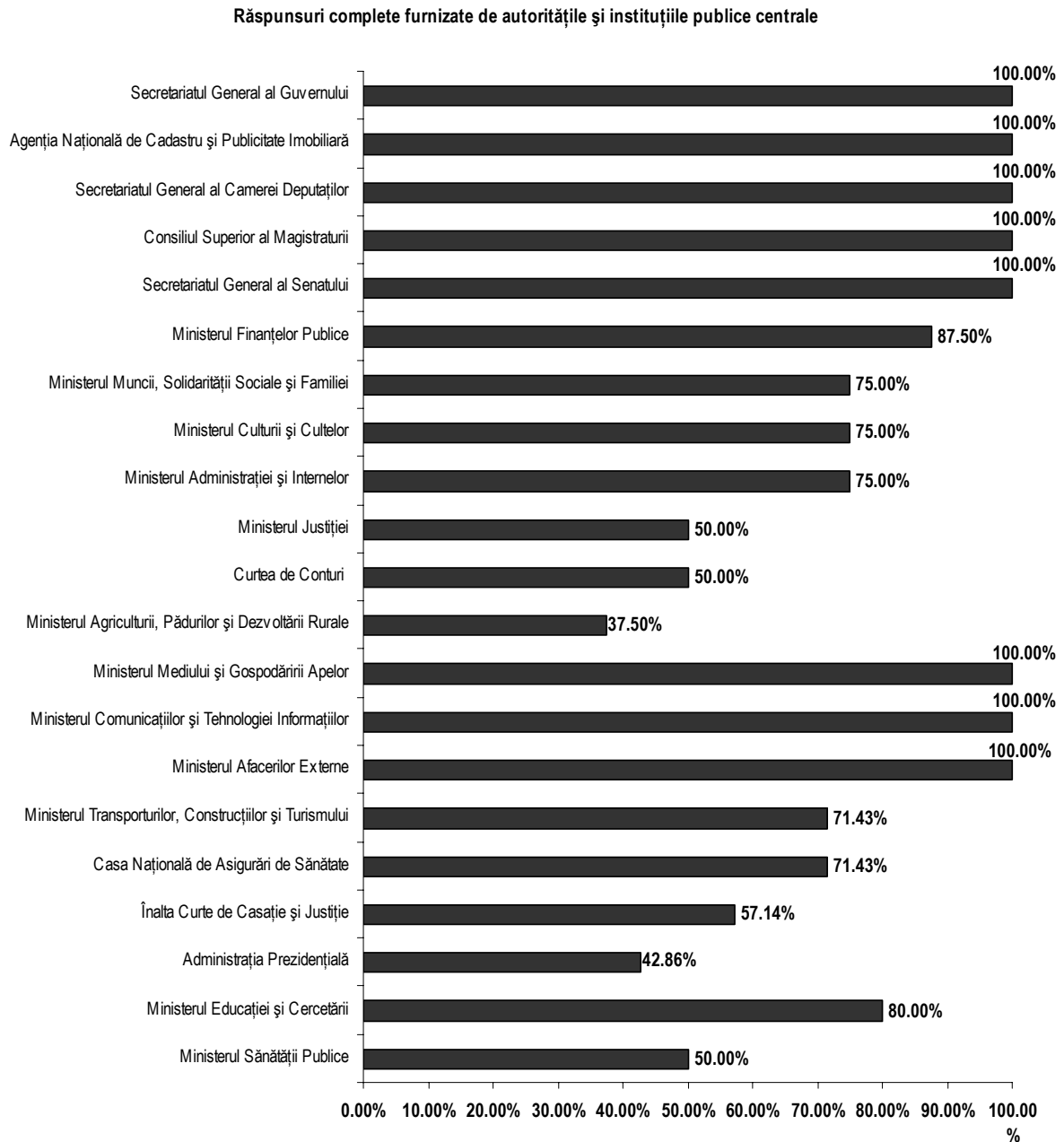
răspunsuri primite. Se poate observa că numărul de răspunsuri primite este la fel pentru cei doi adresanți, însă diferența este făcută de cât de complete sunt informațiile furnizate.

Situația răspunsurilor fiecărei instituții centrale înregistrată pe parcursul întregului proces de monitorizare este prezentată în cele ce urmează sub forma unui clasament, întocmit în funcție de indicatorul „rata de răspuns.”

Clasificarea instituțiilor și autorităților publice centrale prezentată în graficul de mai sus este întocmită în funcție de rata de răspuns înregistrată de fiecare instituție centrală monitorizată. Astfel, în fruntea acestuia se situează Secretariatul General al Guvernului, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Secretariatul General al Camerei Deputaților, Consiliul Superior al Magistraturii, Secretariatul General al Senatului, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Culturii și Cultelor, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției, Curtea de Conturi a României și Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale. Instituția publică care a furnizat cel mai mic număr de răspunsuri a fost Ministerul Sănătății Publice, din totalul de opt solicitări trimise furnizându-ne un răspuns doar la două, însumând, astfel, o rată de răspuns de 25%.

Datele prezentate în graficul de mai jos arată măsura în care instituțiile au răspuns cu informații complete la solicitările de informații de interes public adresate pe parcursul monitorizării. Procentele sunt calculate în raport cu numărul de răspunsuri primite de la instituțiile/ autoritățile publice monitorizate.

Din prisma indicatorul „rată de răspuns” și a clasamentului înregistrat la acest nivel, datele cercetării ne indică faptul că Secretariatul General al Guvernului, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Secretariatul General al Camerei Deputaților, Consiliul Superior al Magistraturii și Secretariatul General al Senatului au oferit informații complete pentru toate solicitările adresate. Următoarele instituții clasate, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Culturii și Cultelor și Ministerul Administrației și Internelor au oferit șase răspunsuri complete din cele opt solicitări adresate. Între cele două grupări este situat Ministerul Finanțelor Publice, care oferit un număr de șapte răspunsuri complete din opt solicitări adresate.

Pe de o parte, așa cum am precizat mai sus, ca urmare a celor 168 solicitări adresate celor 21 de autorități și instituții publice monitorizate, am primit 152 de răspunsuri, ceea ce reprezintă un procent al „ratei de răspuns” de 90,5%. Pe de altă parte, cercetarea ne indică faptul că din totalul de 149 de răspunsuri

primite, 119 pot fi catalogate ca fiind „răspunsuri complete”, reprezentând un procent de 78,3%. Per ansamblu, media generală a ratei de răspuns poate fi catalogată ca fiind una bună însă, posibilitatea de îmbunătățire există.

V.6.1.1 Situații punctuale

Pe parcursul procesului de monitorizare desfășurat la nivelul central, în cazul anumitor răspunsuri furnizate de instituțiile și autoritățile publice, am întâlnit câteva din situațiile problematice descrise în cele ce urmează:

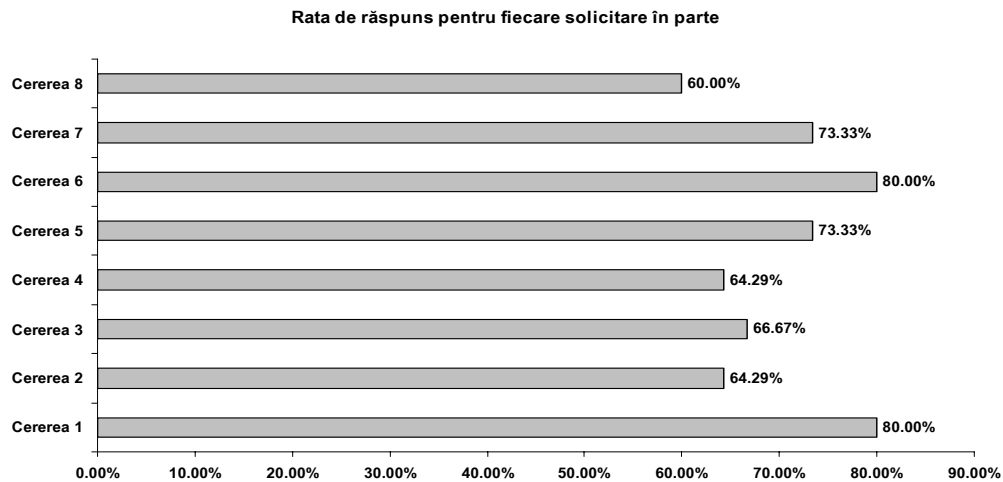
- Ministerul Sănătății Publice, a răspuns doar la două cereri de informații publice din cele opt solicitări adresate de-a lungul procesului de monitorizare înregistrând astfel cea mai mică rată de răspuns;
- Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale a răspuns tuturor cererilor adresate, însă din analiza realizată asupra răspunsurilor primite doar trei solicitări au primit informații complete;
- Ministerul Culturii și Cultelor ne-a explicat, la cererea cu numărul 5 referitoare la „valoarea totală a primelor în bani acordate trimestrial în cursul anului 2006”, că informația solicitată necesită un timp de lucru ce nu se încadrează în 10 zile, drept pentru care răspunsul la această cerere va sosi în termen de 30 zile, *în conformitate cu prevederile articolului 7 alineatul 1, teza II din Legea nr. 544 /2001*. Din păcate, Ministerul nu a mai revenit cu un răspuns la această solicitare;
- Tot Ministerul Culturii și Cultelor, în cazul solicitării cu privire la „procentul din bugetul instituției folosit pentru achiziția de echipament IT/ informatic conform valorii totale a bugetului de execuție bugetară pe anul 2006”, prin Direcția de achiziții publice, dezvoltare, administrativ ne-a răspuns că informația solicitată nu intră sub incidența Legii 544/2001, din următoarele motive:
 - *În conformitate cu dispozițiile art. 12 lit. b) din Legea nr. 544 / 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public sunt exceptate de la comunicare informațiile care privesc deliberările autorităților*
 - *În plus, potrivit art.2 lit. b) orice solicitare a unei informații de interes public trebuie să circumscrie definiției date de legiuitor unei asemenea informații. O informație este de interes public dacă privește activitate sau rezultă din activitate unei autorități sau instituții de interes public.*

Menționăm faptul că baza legală a acestei solicitări cuprinde modificările și completările aduse Legii 544/2001 prin Legea 380/2006 unde este menționat că „Orice autoritate contractantă, astfel cum este definită prin lege, are obligația să pună la dispoziția persoanei fizice sau juridice interesate, în condițiile prevăzute la art. 7, contractele de achiziții publice”. În plus, informația solicitată ar trebui să se regăsească, în conformitate cu prevederile legale, și în execuția bugetară a instituției respective.

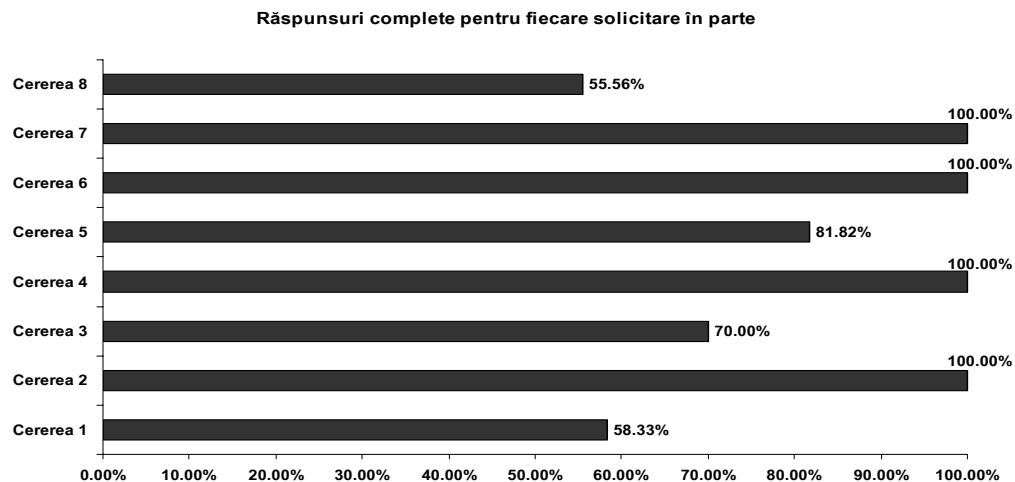
V.6.2 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 1 (Nord-Est)

La nivelul regiunii de dezvoltare 1 (Nord-Est), au fost monitorizate 15 autorități și instituții publice locale și județene, iar de-a lungul procesului de monitorizare au fost adresate, către aceste instituții, 120 solicitări de informații de interes public.

În graficul de mai jos este prezentată evoluția înregistrată de autoritățile și instituțiile publice monitorizate pe parcursul procesului de adresare a celor opt cereri, ținând cont de doi indicatori și anume: rata de răspuns și procentul de răspunsuri complete.

Datele cercetării ne arată că cea mai mică rată de răspuns s-a înregistrat în cazul cererii 8 „raportul anual” (60%) și a cererilor 4 „cererile de informații publice adresate instituției”, și 2 „numărul total de persoane angajate în calitate de funcționari publici și cu contract individual de muncă” (64,29%). Cea mai bună rată de răspuns (80%) a fost înregistrată în cazul cererilor 1 prin care am solicitat o „copie a documentului care conține informația privind modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare conform Legii 571/2004” și 6 „procent din bugetul instituției folosit pentru achiziția de echipament IT/ informatic”.

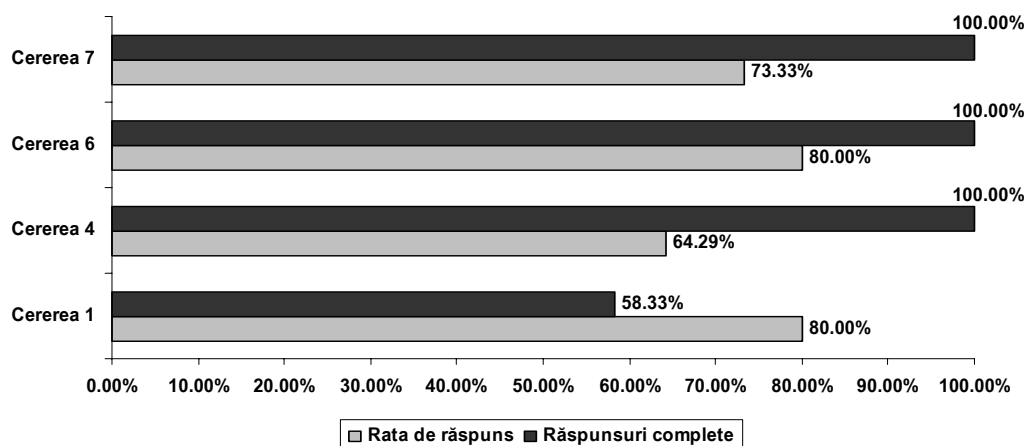

Din analiza făcută asupra răspunsurilor primite din partea instituțiilor monitorizate, rezultă că în cazul cererii 4, prin care am solicitat o situație a cererilor de informații publice operate de către instituții pe parcursul anului 2006, a cererii 2 „numărul total de persoane angajate în calitate de funcționari publici și având contract individual de muncă”, a cererii 6 „achiziția de echipament IT / informatic” și a cererii 7 „procent din bugetul instituției folosit pentru contractarea serviciilor de consultanță și expertiză”, toate instituțiile care ne-au răspuns la aceste solicitări ne-au furnizat informații complete. Totodată, graficul de mai sus ne indică faptul că, în cazul cererii 8, prin care am solicitat raportul anual al instituției, doar 55,56 % din nouă instituții care ne-au răspuns la aceasta solicitare, ne-au furnizat răspunsuri complete.

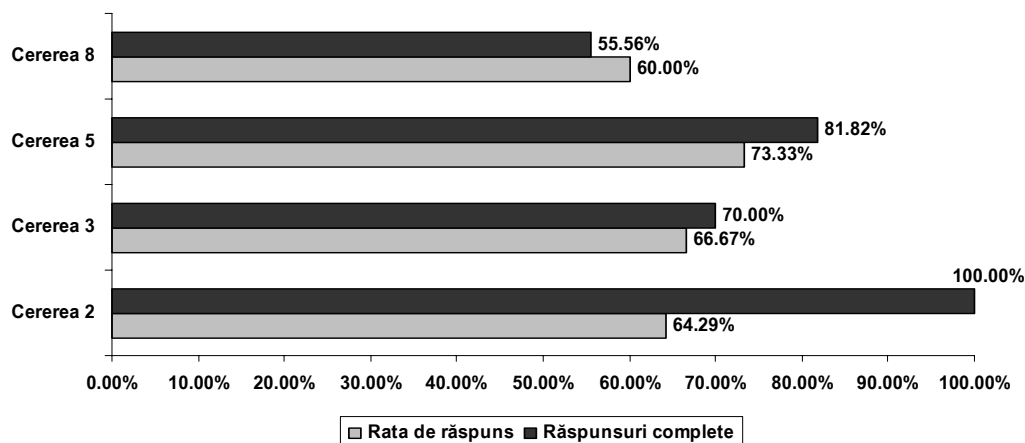
Așa cum menționam mai sus, o parte din cererile de informații au fost expediate de către APD, iar cealaltă parte de către simpli cetățeni. În acest context am exemplificat - în graficul de mai jos - măsura în care

instituțiile monitorizate au răspuns solicitărilor și gradul în care informațiile furnizate de către aceste instituții au fost complete, în funcție de statutul persoanei care a adresat solicitarea.

Situația răspunsurilor la solicitările formulate de APD

Situația răspunsurilor la solicitările formulate de cetățean

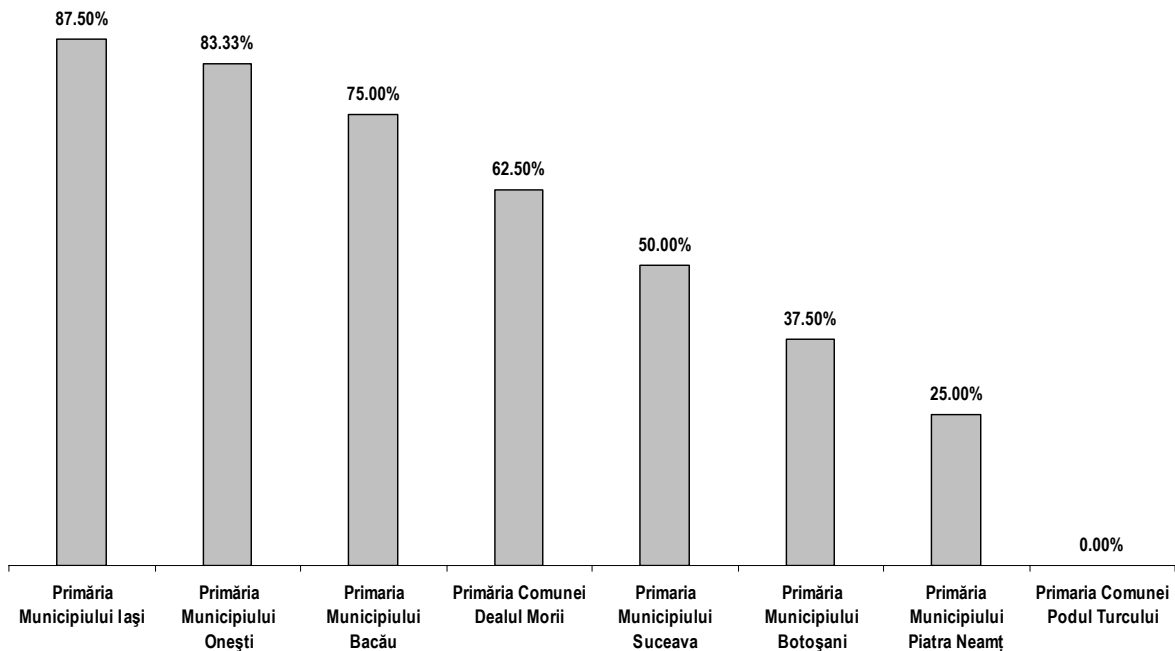
Evoluția răspunsurilor - ilustrată în cele două grafice de mai sus - ne indică, la o primă vedere, o rată de răspuns mai ridicată pentru solicitările expediate de APD decât în cazul unor persoane fizice/ cetățeni. Dacă alcătuim media generală pentru rata de răspuns, în cazul APD vom constata un procent de 74,40%, față de 66,07% obținută de către celălalt tip de expeditor. Pentru cazul răspunsurilor complete, APD obține o medie generală de 89,58% răspunsuri complete, față de 76,84% răspunsuri complete obținute de categoria persoanelor fizice/ cetățeni.

În ceea ce privește durata soluționării cererilor, datele cercetării arată că media numărului de zile lucrătoare necesare pentru a formula un răspuns a fost, în cazul acestei regiuni, de aproximativ nouă zile.

Luând în considerare răspunsurile oferite de autoritățile publice locale la cererile de informații publice adresate pe parcursul procesului de monitorizare, rezultă că Primăria Municipiului Iași a înregistrat cel mai bun procent (87,50%) pentru indicatorul „rata de răspuns” (ceea ce înseamnă că a răspuns la șapte cereri de informații publice din cele opt adresate pe parcursul procesului de monitorizare), urmată fiind de Primăria Municipiului Onești, cu o rată de răspuns de 83,33%¹. La extrema opusă se situează Primăria din Comuna Podul Turcului, care nu a dat curs niciunei solicitări adresate pe parcursul monitorizării.

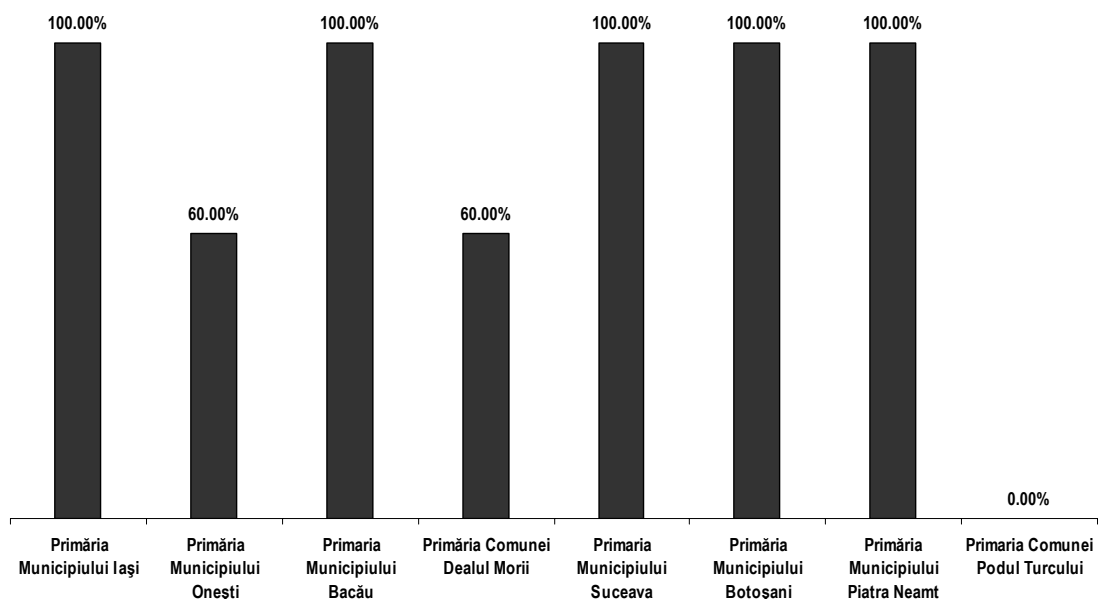
¹ Menționăm că monitorizarea pentru performanțele în privința implementării prevederilor Legii 544/2001 ale Primăriei Municipiului Onești au fost făcute pe baza a șase cereri de informații de interes public.

Rata de răspuns a autorităților publice locale

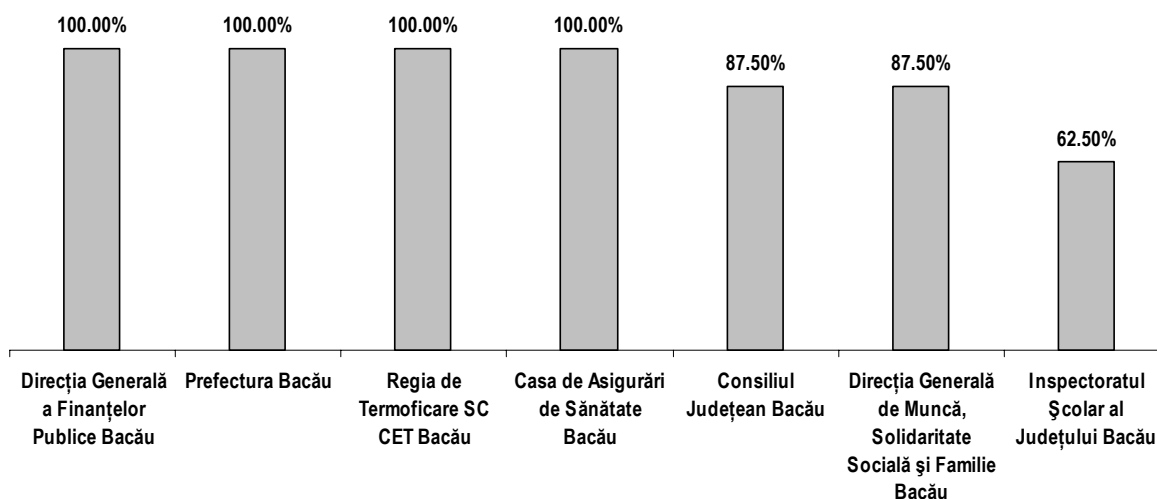
Luând în considerare măsura în care autoritățile și instituțiile monitorizate ne-au furnizat răspunsuri complete la cererile de informații publice observăm, din graficul de mai jos, că Primăria Municipiului Iași a furnizat șapte răspunsuri complete din tot atâtea răspunsuri furnizate. Datele cercetării mai indică faptul că Primăria Comunei Dealul Morii a furnizat doar trei răspunsuri complete din cele cinci răspunsuri furnizate solicitantului pe parcursul monitorizării înregistrând, astfel, un procent de răspunsuri complete de 60%. Nu în ultimul rând, amintim de Primăria Municipiului Piatra Neamț care a furnizat două răspunsuri complete din tot atâtea răspunsuri oferite.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile publice locale

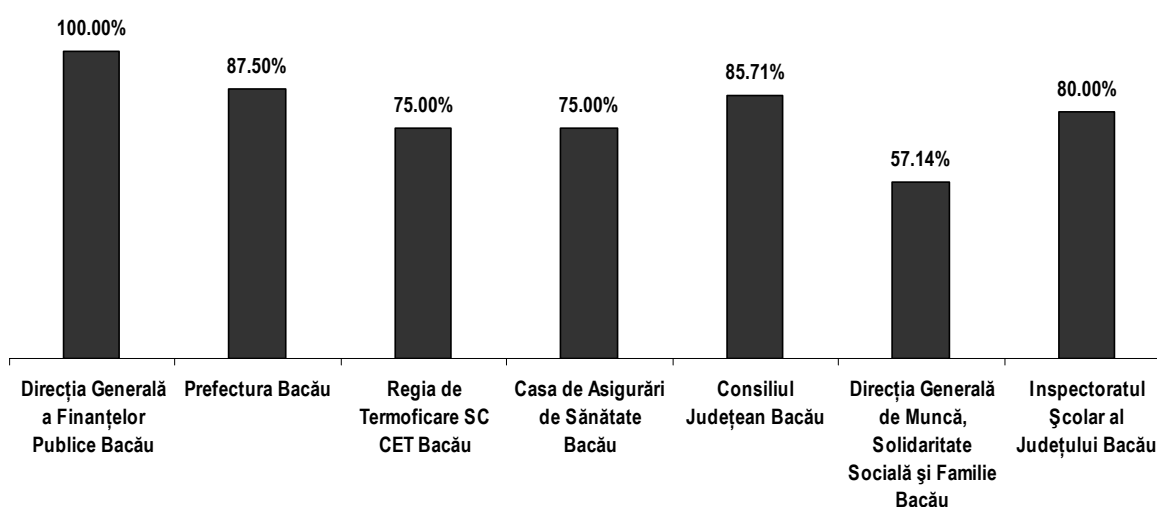
Dacă ne raportăm la autoritățile și instituțiile ce acționează la nivel județean și pe care le-am avut în vedere pe parcursul procesului de monitorizare, constatăm faptul că cele mai ridicate rate de răspuns – 100% - au fost înregistrate de către Direcția Generală a Finanțelor Publice Bacău, Instituția Prefectului Bacău, regia de termoficare CET Bacău și Casa de Asigurări de Sănătate Bacău. La polul opus se situează Inspectoratul Școlar Bacău care a furnizat doar cinci răspunsuri la cele opt cereri de informații publice adresate pe parcursul monitorizării.

Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice județene

În ceea ce privește răspunsurile complete, Direcția Generală a Finanțelor Publice Bacău ocupă primul loc cu opt răspunsuri complete din opt răspunsuri primite, înregistrând astfel un procent de 100%. Deși Instituția Prefectului Bacău a furnizat opt răspunsuri la cererile de informații publice, doar șapte dintre acestea pot fi considerate complete. Așa cum rezultă din graficul de mai jos, Direcția de Muncă Solidaritate Socială și Familie Bacău și Inspectoratul Școlar al Județului Bacău sunt instituțiile care au furnizat cele mai puține răspunsuri complete înregistrând, astfel, un procent de 57,14%, respectiv 80%.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile și instituțiile publice județene

V.6.2.1 Situații punctuale

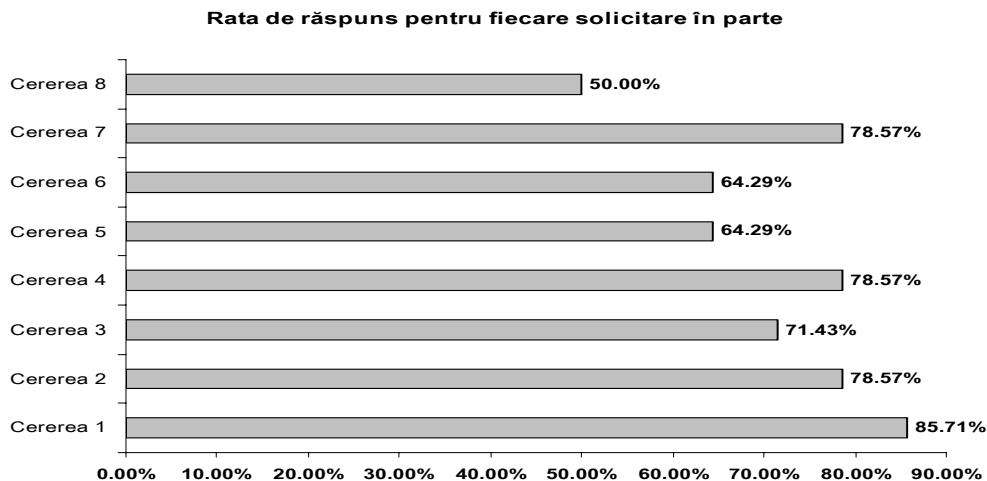
Câteva situații problematice întâlnite pe parcursul procesului de monitorizare a instituțiilor și autorităților publice din această regiune sunt descrise în cele ce urmează:

- Prefectura Bacău a comunicat petentului, la cererea 8 (cea prin care era solicitat „raportul anual”), că va furniza informația solicitată conform art. 7, alin. 1, din Legea 544/2001, însă această instituție nu a mai revenit cu niciun răspuns;
- Cazul se repetă și pentru regia de termoficare CET Bacău. Motivul invocat este legat de aprobarea raportului anual în cadrul ședinței de Consiliul Local, însă, după perioada menționată de instituție ca fiind cea în care se va aproba raportul (10-12.03.2007), petentul nu a mai primit un răspuns;
- Direcția Generală de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Bacău, a indicat în răspunsul formulat pentru cererea cu numărul 8 sursa de unde poate fi accesat raportul anual și data de la care acesta este disponibil pe website-ul instituției. La o consultare a sursei indicate, adică pagina de internet a instituției, raportul respectiv nu a fost găsit.

V.6.3 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 2 (Sud-Est)

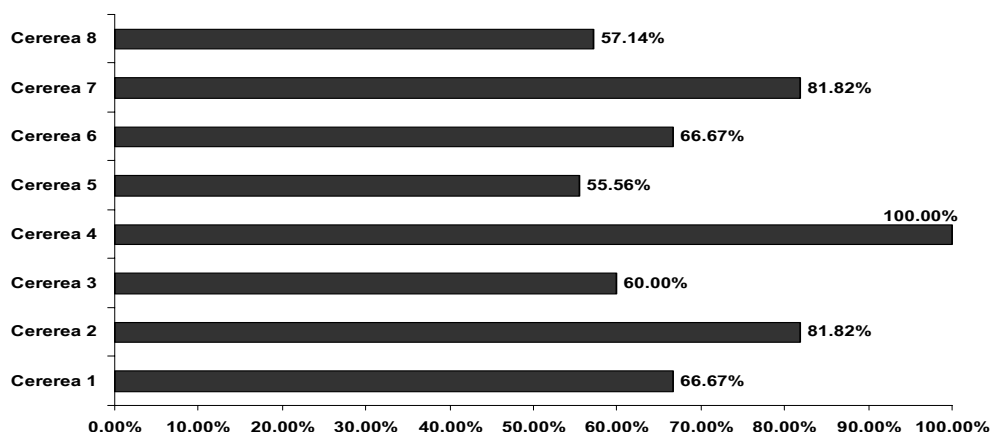
La nivelul regiunii de dezvoltare 2 (Sud-Est) au fost monitorizate 14 autorități și instituții publice locale și județene pentru care s-au adresat 112 solicitări de informații de interes public în baza Legii 544/2001.

Graficul următor prezintă evoluția performanțelor instituțiilor și autorităților publice în soluționarea celor opt cereri adresate, performanțe evaluate în funcție de rata de răspuns și de procentul de răspunsuri complete.

Datele cercetării ne arată că cea mai mică rată de răspuns s-a înregistrat în cazul cererii 8 (50%) și a cererilor 5 și 6 (64,29%), în timp ce cea mai bună rată de răspuns (85,71%) a fost înregistrată în cazul cererii 1 prin care am solicitat o copie a documentului care conține informația privind modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare conform Legii 571/2004.

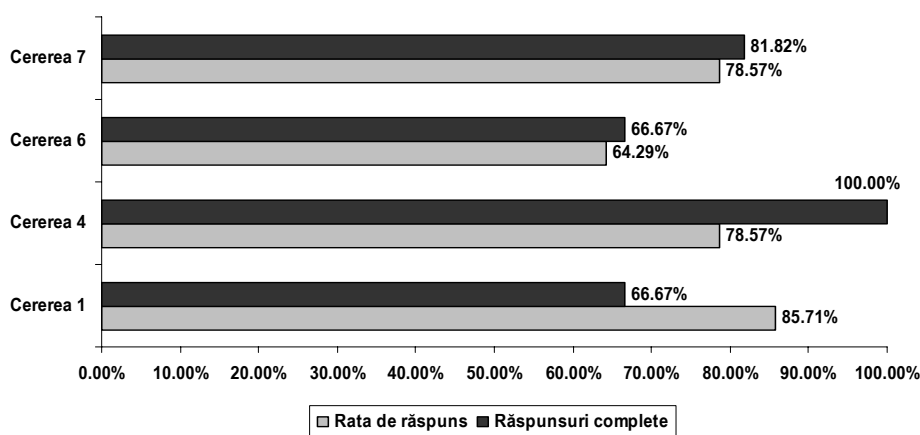
Răspunsuri complete pentru fiecare solicitare în parte

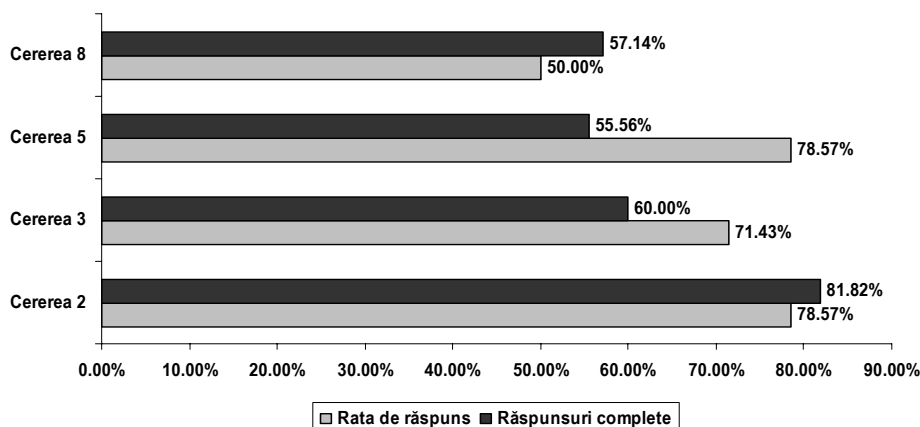
Analiza răspunsurilor primite arată că în cazul cererii 4, prin care am solicitat o situație a cererilor de informații publice operate de către instituții pe parcursul anului 2006, toate instituțiile care ne-au răspuns la aceasta solicitare ne-au furnizat informații complete. Totodată, graficul de mai sus ilustrează faptul că, în cazul cererii 5, prin care am solicitat o situație a primelor în bani acordate personalului cu funcții de conducere și de execuție, doar 55,56 % din nouă instituții care ne-au răspuns la aceasta solicitare, ne-au furnizat răspunsuri complete.

În continuare, analiza graficului de mai jos arată în ce măsură instituțiile monitorizate au răspuns solicitărilor în funcție de statutul adresantului și gradul de eficiență al acestora.

Situația răspunsurilor la solicitările formulate de APD

Situația răspunsurilor la solicitările formulate de cetățean

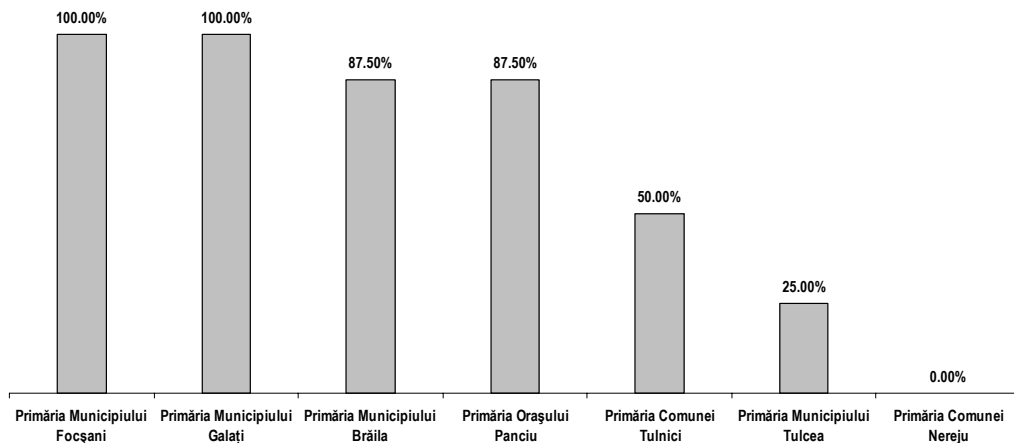

Evoluția răspunsurilor ilustrate în cele două grafice ne indică, la o primă vedere, o rată de răspuns mai ridicată pentru solicitările expediate de APD decât cele expediate în numele persoanelor fizice/ cetățeni. Dacă alcătuim media generală pentru rata de răspuns, în cazul APD aceasta este de 76,79%, față de 66,07% obținută de către celălalt tip de expeditor. Pentru cazul răspunsurilor complete, APD obține o medie generală de 78,79% față de 63,63% obținută de categoria persoanelor fizice/ cetățeni.

Media de timp alocată soluționării cererilor și evidențiată prin datele cercetării, arată că numărul de zile lucrătoare necesare pentru a formula un răspuns a fost, în cazul acestei regiuni, de aproximativ 14 zile.

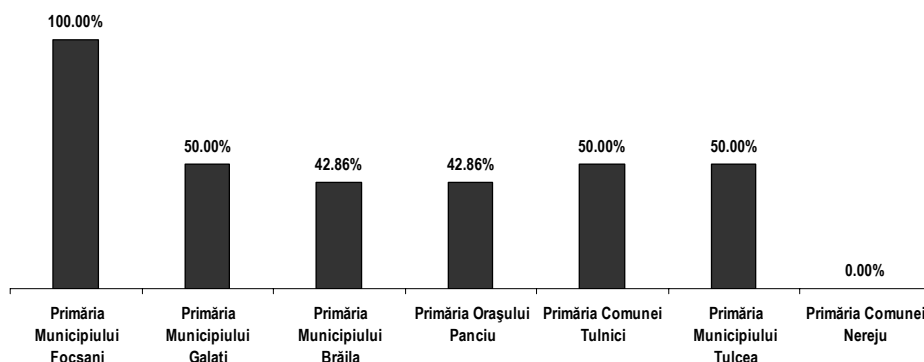
Mai departe, din răspunsurile oferite de autoritățile publice locale la cererile de informații de interes public adresate pe parcursul procesului de monitorizare, rezultă că Primăria Municipiului Focșani și Primăria Municipiului Galați au furnizat răspunsuri la toate cererile de informații publice înregistrând un procent de 100% pentru indicatorul „rată de răspuns”. Pe lângă aceste informații încurajatoare, din graficul de mai jos, rezultă că, în mediul rural situația nu este la fel de bună, și în acest sens amintim Primăria din Comuna Nereju, care nu a dat curs niciunei solicitări adresate pe parcursul monitorizării.

Rata de răspuns a autorităților publice locale

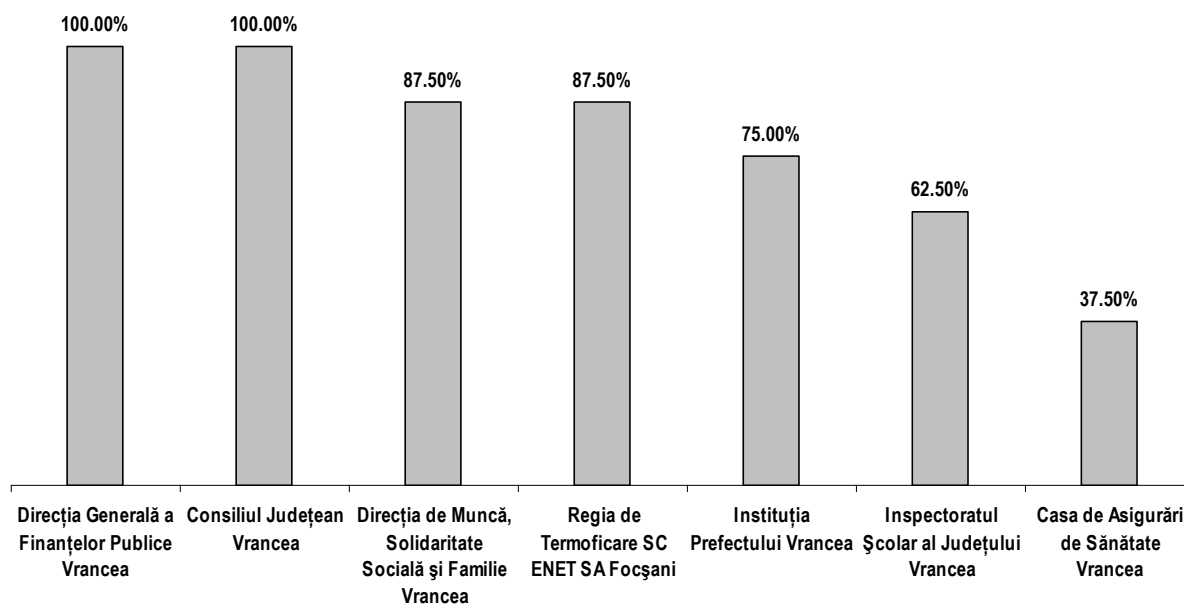
Luând în considerare măsura în care autoritățile și instituțiile monitorizate ne-au furnizat răspunsuri complete la cererile de informații de interes public observăm, din graficul de mai jos, că și de această dată, Primăria Municipiului Focșani a înregistrat cel mai bun procent, de 100%. Datele cercetării mai indică faptul că Primăria Municipiului Galați a furnizat doar patru răspunsuri complete din cele opt răspunsuri furnizate pe parcursul monitorizării înregistrând, astfel, un procent de răspunsuri complete de 50%. Nu în ultimul rând, amintim de Primăria Municipiului Brăila și de Primăria Orașului Panciu care au înregistrat un procent de răspunsuri complete de 42,86%.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile publice locale

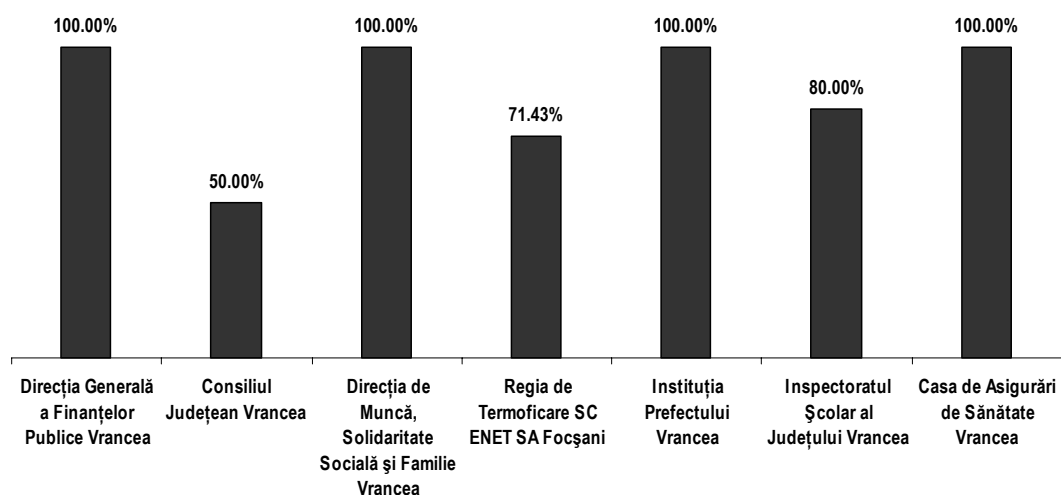
Dacă ne raportăm la autoritățile și instituțiile ce acționează la nivel județean și pe care le-am avut în vedere pe parcursul procesului de monitorizare, constatăm faptul că cele mai ridicate rate de răspuns – 100% - au fost înregistrate de către Direcția Generală a Finanțelor Publice Vrancea și de Consiliul Județean Vrancea. La polul opus se situează Casa de asigurări de sănătate Vrancea care a furnizat doar trei răspunsuri la cele opt cereri de informații publice adresate pe parcursul monitorizării.

Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice județene

În ceea ce privește răspunsurile complete, Direcția Generală a Finanțelor Publice Vrancea ocupă primul loc, cu opt răspunsuri complete din opt răspunsuri furnizate, înregistrând astfel un procent de 100%. Deși Consiliul Județean Vrancea a furnizat opt răspunsuri la cererile de informații de interes public, doar patru dintre acestea pot fi considerate complete. Așa cum rezultă din graficul de mai jos, Consiliul Județean Vrancea este instituția care a furnizat cele mai puține răspunsuri complete, înregistrând astfel un procent de 50%.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile și instituțiile publice județene

V.6.3.1 Situații punctuale

La nivelul acestei regiuni au fost identificate mai multe situații în care prevederile Legii au fost implementate în mod defectuos fapt pentru care le descriem în cele ce urmează:

- Ultima solicitare adresată instituțiilor și autorităților publice, cea care se referă la „copia după raportul anual al instituției publice pentru anul 2006”, a primit doar șapte răspunsuri din cele 14 solicitări adresate. Din categoria instituțiilor care nu ne-au răspuns amintim: Casa de Asigurări Vrancea, Direcția de Muncă și Solidaritate Socială, Inspectoratul Școlar al Județului Vrancea, Primăria Comunei Nereju, Primăria Comunei Tulnici, Primăria Municipiului Brăila și Primăria Municipiului Tulcea.
- Primăria Panciu a furnizat la solicitarea cu numărul 3, prin care am solicitat „copia documentului ce cuprinde strategia instituției/ autorității pentru perioada 2006-2008”, următorul răspuns:

„Vă aducem la cunoștință că documentul pe care dvs. îl solicitați este un document ce stă la baza tuturor investițiilor ce vor avea loc în perioada 2007-2013 în orașul Panciu, făcând parte din documentele financiar contabile ale instituției. Acest tip de document nu face obiectul solicitării dvs., el putând fi folosit în alte scopuri de către dvs., de exemplu pentru interesele financiare ale altor localități, fapt ce poate influența negativ implementarea lui și obținerea fondurilor pentru orașul Panciu” .

Reamintim că art. 5. – (1), lit. f) se referă la informațiile ce sunt comunicate din oficiu, acestea nefăcând parte din informațiile exceptate de Lege și prezentate în art. 12.

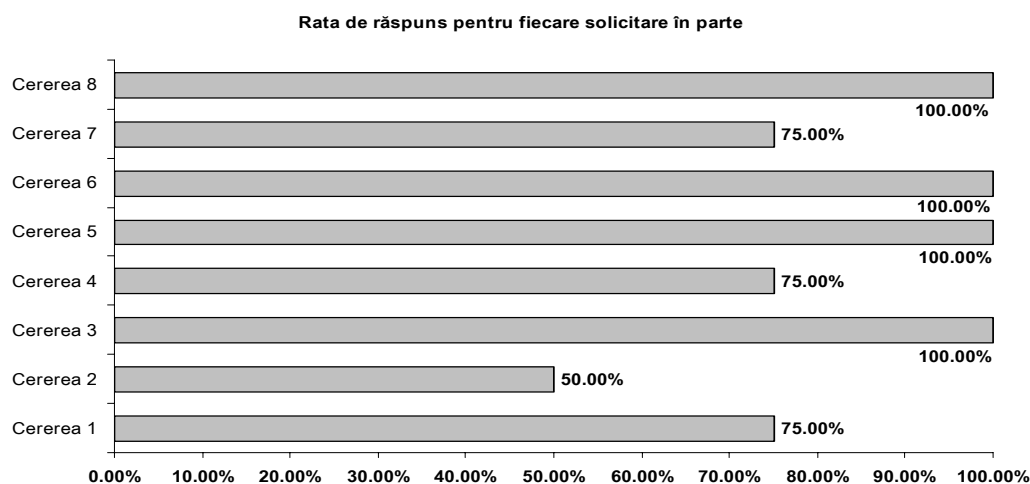
Art. 5. - (1) Fiecare autoritate sau instituție publică are obligația să comunice din oficiu următoarele informații de interes public:

- f) *programele și strategiile proprii; (Legea 544/ 2001)*
- Primăria Comunei Tulnici, la cererea 1, nu s-a încadrat în termenul legal maxim admis de Lege, aceștia răspunzând în 34 de zile. Cazul se repetă la nivelul celei de a doua solicitări, unde Primăria Municipiului Galați și Primăria Panciu au depășit acest termen cu 3 și respectiv 8 zile lucrătoare;
 - Reprezentantul Inspectoratului general al ISJ Vrancea a telefonat personal cetățenilor care au trimis cereri pentru a verifica cine sunt și ce vor cu aceste cereri de informații, fapt ce contravine prevederilor legii;
 - Casa de Asigurări de Sănătate Tulcea înainte de a răspunde la cererea 0, am fost întrebați la ce ne folosesc informațiile;
 - 43 de instituții monitorizate în această regiune au atribuit funcționarilor publici și alte sarcini decât cele specifice departamentului înființat în baza Legii 544/2001;
 - Autoritățile și instituțiile publice monitorizate au furnizat cu 10% mai multe răspunsuri solicitărilor formulate de APD față de solicitările formulate în numele cetățenilor;

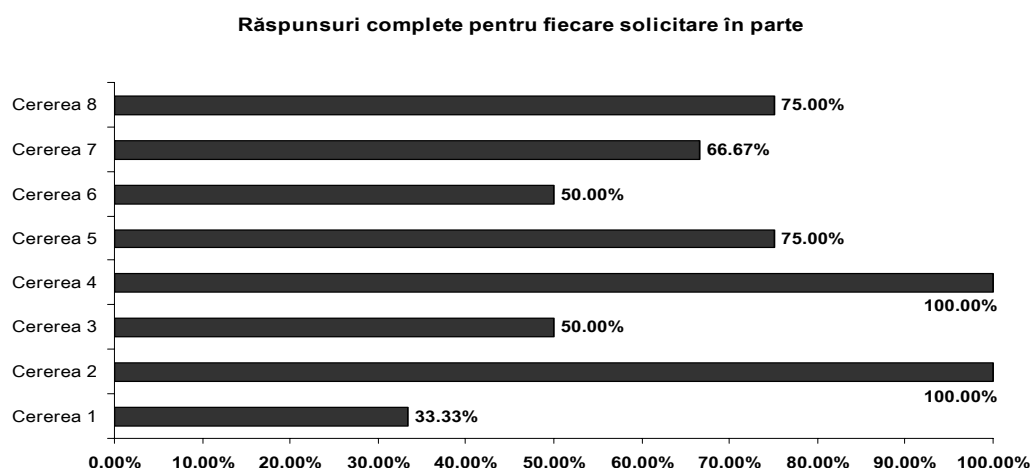
V.6.4 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 3 (Sud)

În această regiune au fost monitorizate patru instituții publice locale, iar de-a lungul procesului de monitorizare au fost adresate, către aceste instituții, 32 de solicitări de informații de interes public.

Graficul de mai jos arată evoluția înregistrată de autoritățile și instituțiile publice monitorizate pe parcursul procesului de evaluare, ținând cont de doi indicatori și anume: rata de răspuns și procentul de răspunsuri complete.

Rata de răspuns cea mai scăzută, 50%, a fost înregistrată în cazul cererii 2 „numărul total al persoanelor angajate cu contract individual de muncă și cei în calitate de funcționari publici”, și a cererilor 1, 4 și 7 (75%). Cea mai bună rată de răspuns (100%) a fost înregistrată în cazul cererii 8, prin care am solicitat o copie a documentului care conține informația privind raportul anual al instituției pentru anul 2006.

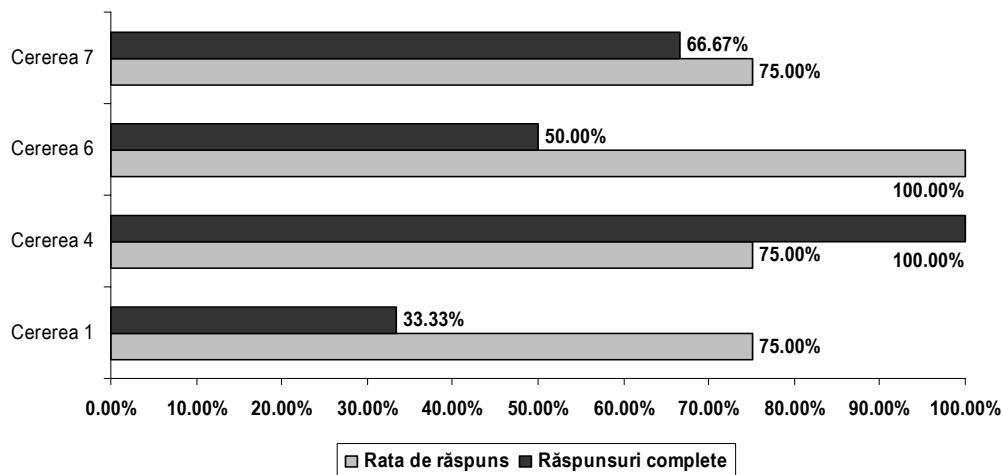

O analiză făcută asupra răspunsurilor primite din partea instituțiilor monitorizate arată faptul că pentru cererea 4, prin care am solicitat o situație a cererilor de informații de interes public operate de către instituții pe parcursul anului 2006, și în cazul cererii 2 „numărul total al persoanelor angajate în calitate de funcționari publici și cel al persoanelor angajate cu contract individual de muncă”, toate instituțiile care ne-au răspuns la aceasta solicitare, ne-au furnizat informații complete.

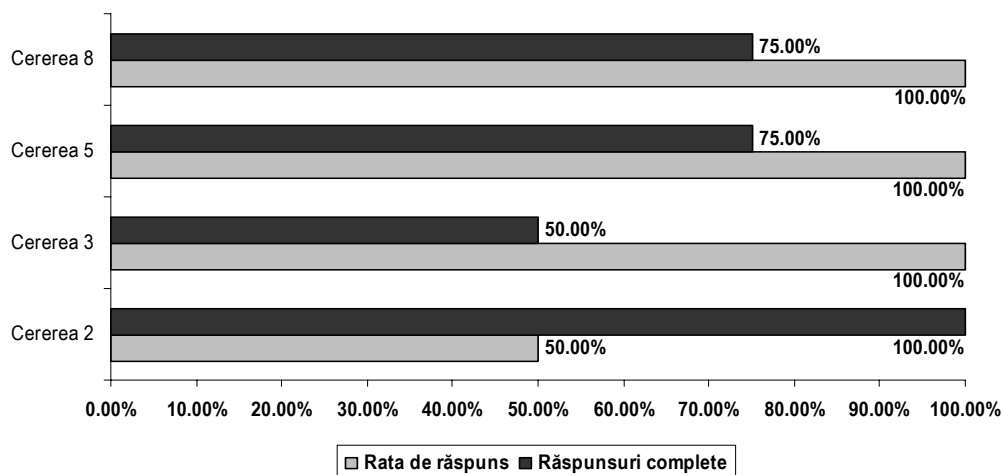
Urmărind și numărul de zile necesar unei instituții pentru a furniza răspunsuri la cererile de informații de interes public, în baza prevederilor legii, rezultatele cercetării arată că pentru cererea 4 s-a răspuns în cel mai scurt timp (7 zile), în timp ce la cererea 7 furnizarea în scris a informațiilor solicitate a durat aproximativ 14 zile. Datele rezultate, exprimate în zile lucrătoare și menționate mai sus, se situează la limita superioară a termenului prevăzut de Legea 544/2001 dacă alcătuim media generală pentru această regiune: 10,4 zile lucrătoare pentru furnizarea unor informații de interes public.

Deoarece o parte din cererile de informații au fost expediate de către APD, iar cealaltă parte de către simpli cetățeni am exemplificat, în graficul de mai jos, măsura în care instituțiile monitorizate au răspuns solicitărilor și gradul în care informațiile furnizate de către aceste instituții au fost complete, în funcție de persoana care a adresat solicitarea.

Situația răspunsurilor la solicitările formulate APD

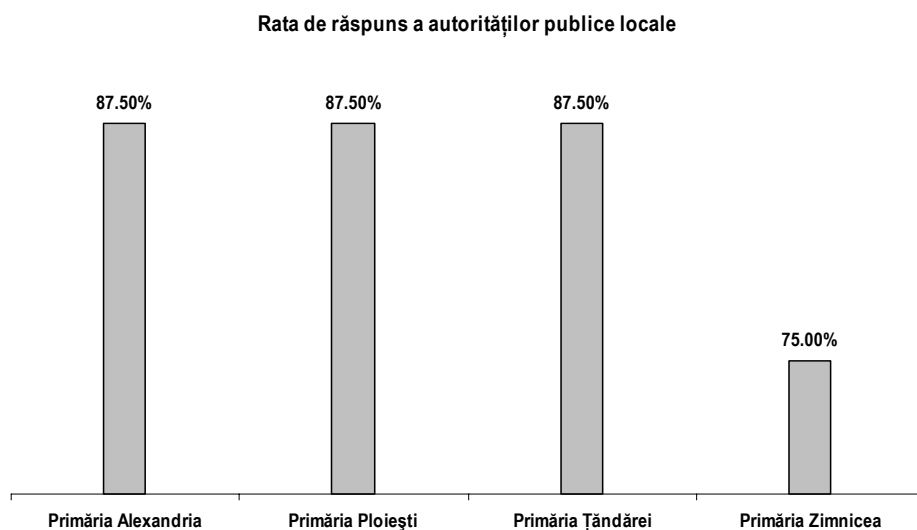

Situația răspunsurilor la solicitările formulate de cetățean

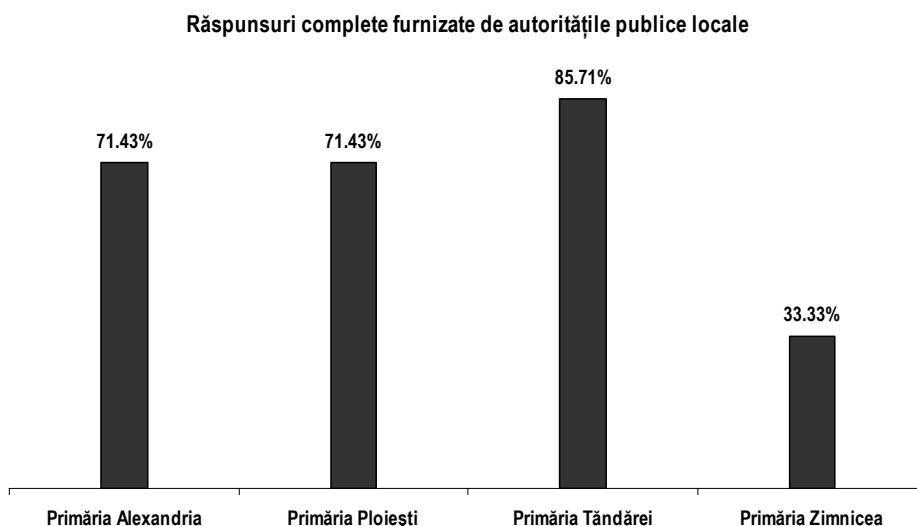
La o primă vedere, procentele obținute în cazul celor două grafice de mai sus indică o rată de răspuns mai ridicată pentru cazul solicitărilor expediate de un cetățean decât în cazul unor persoane juridice - APD. În cazul APD, media generală este de 81,25%, față de 87,50% obținută de către celălalt tip de expeditor. Indicatorul „răspunsuri complete”, calculat în cazul solicitărilor adresate din partea APD arată o medie generală de 62,50% iar în cazul solicitărilor adresate de cetățeni, media generală este mai mare, aceasta fiind de 75%.

Din răspunsurile oferite de autoritățile publice locale la cererile de informații de interes public adresate pe parcursul procesului de monitorizare, rezultă că autoritățile locale din Alexandria, Ploiești și Țândărei au furnizat răspunsuri la aproape toate cererile de informații publice înregistrând un procent de 87,50% pentru indicatorul „rată de răspuns”. Graficul de mai jos arată că Primăria orașului Zimnicea a dat curs doar la șase din cele opt solicitări adresate pe parcursul monitorizării.

În ceea ce privește măsura în care autoritățile și instituțiile monitorizate ne-au furnizat răspunsuri complete la cererile de informații publice, observăm, din graficul de mai jos, că de această dată, Primăria Alexandria și Primăria Ploiești au înregistrat un procent de 71,43%. Datele cercetării mai indică faptul că Primăria orașului Țândărei a furnizat șase răspunsuri complete din cele șapte răspunsuri oferite solicitanților pe parcursul monitorizării înregistrând, astfel, un procent de răspunsuri complete de 85,71%.

Nu în ultimul rând, amintim de Primăria orașului Zimnicea care a înregistrat un procent de răspunsuri complete de 33,33%, echivalentul a două răspunsuri complete din cele șase oferite pe parcursul monitorizării.

V.6.4.1 Situații punctuale

În urma procesului de monitorizare, desfășurat la nivelul acestei regiuni, am considerat necesară enunțarea unor situații punctuale întâlnite în cazul anumitor răspunsuri furnizate de instituțiile și autoritățile publice:

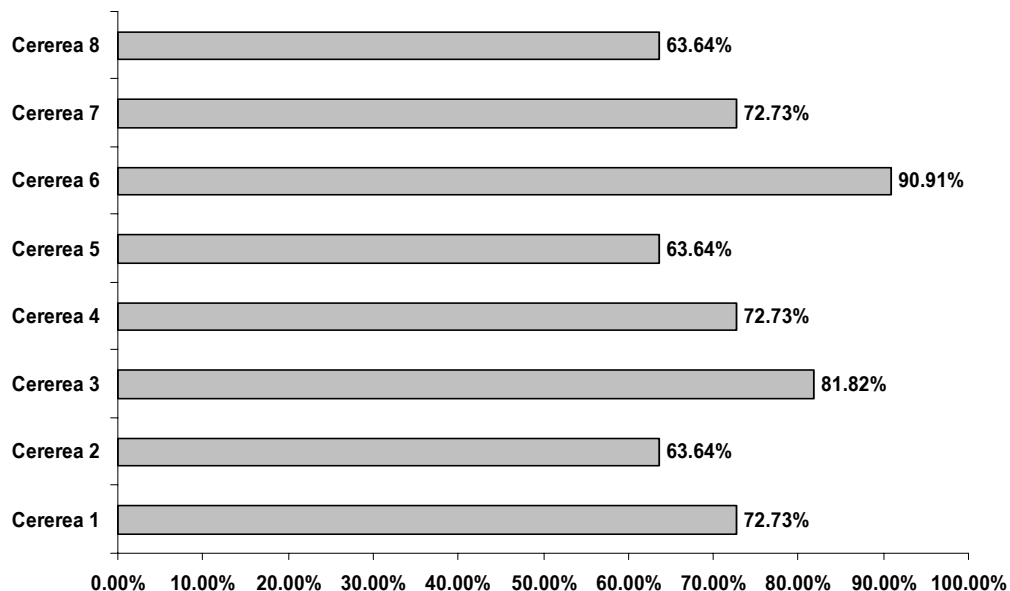
- Primăria orașului Țândărei, în răspunsul furnizat la cererea 3, solicitare ce se referă la „copia după documentul ce conține strategia instituției pentru perioada 2006-2008” menționează în răspuns că „în momentul de față nu avem o strategie, specialiștii lucrează la o schemă laborioasă de strategie pentru anii 2007-2010”.
- Din partea Primăriei orașului Zimnicea au fost primite șase răspunsuri din cele opt solicitări adresate, înregistrând un procent de 75% pentru indicatorul „rată de răspuns” însă evaluarea informațiilor din prisma indicatorului „răspunsuri complete”, ne arată că doar două solicitări au primit informațiile cerute.

V.6.5 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 4 (Sud-Vest)

La nivelul regiunii Sud-Vest au fost monitorizate 11 autorități și instituții publice locale și județene, iar de-a lungul procesului de monitorizare au fost adresate, către aceste instituții, 88 solicitări de informații de interes public. Aceste acțiuni au reprezentat cea de-a doua componentă a procesului de monitorizare în care s-a urmărit gradul de eficiență a autorităților și instituțiilor publice privind conformarea cu prevederile Legii 544/2001.

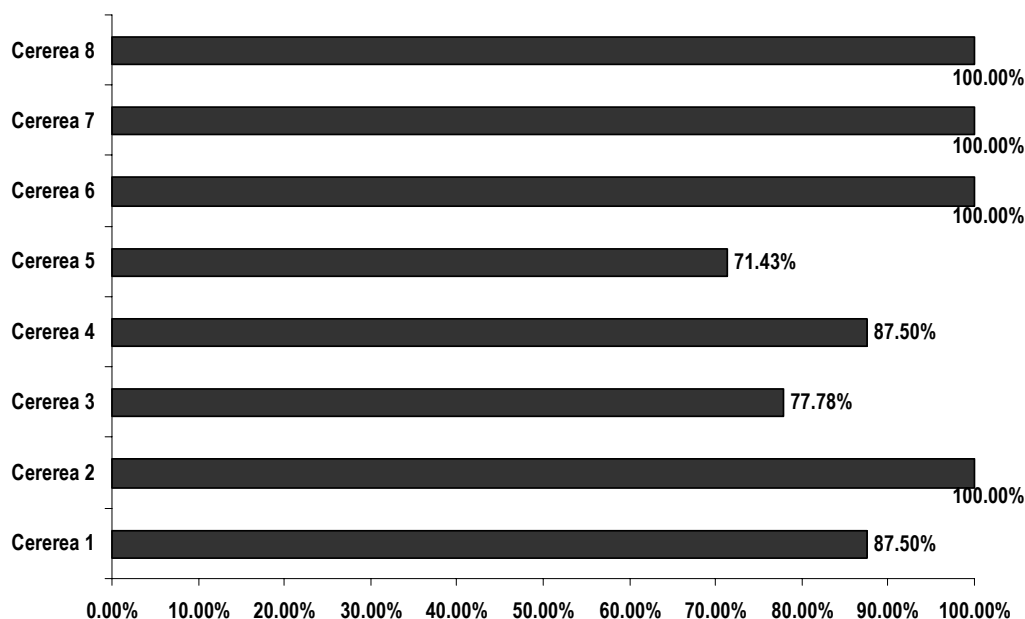
Modul de comportare al autorităților și instituțiilor publice monitorizate față de soluționarea celor opt tipuri de cereri adresate este prezentat în graficul următor, ținând cont de doi indicatori: rata de răspuns și procentul de răspunsuri complete.

Rata de răspuns pentru fiecare solicitare în parte

Datele cercetării ne arată că cea mai mică rată de răspuns (63,64%) s-a înregistrat în cazul cererii 8 „raportul anual”, al cererii 5 „valoarea totală a primelor acordate în bani”, și 2 „numărul total de persoane angajate în calitate de funcționari publici și cu contract individual de muncă”. Cea mai bună rată de răspuns (90,91%) a fost înregistrată în cazul cererilor 6 prin care am solicitat informații despre „procentul din bugetul instituției folosit pentru achiziția de echipament IT/ informatic” și cererea 3 care a făcut referire la „strategia instituție pentru perioada 2006-2008 și actualizările făcute pentru aceasta în cursul anului 2006”.

Răspunsuri complete pentru fiecare solicitare în parte

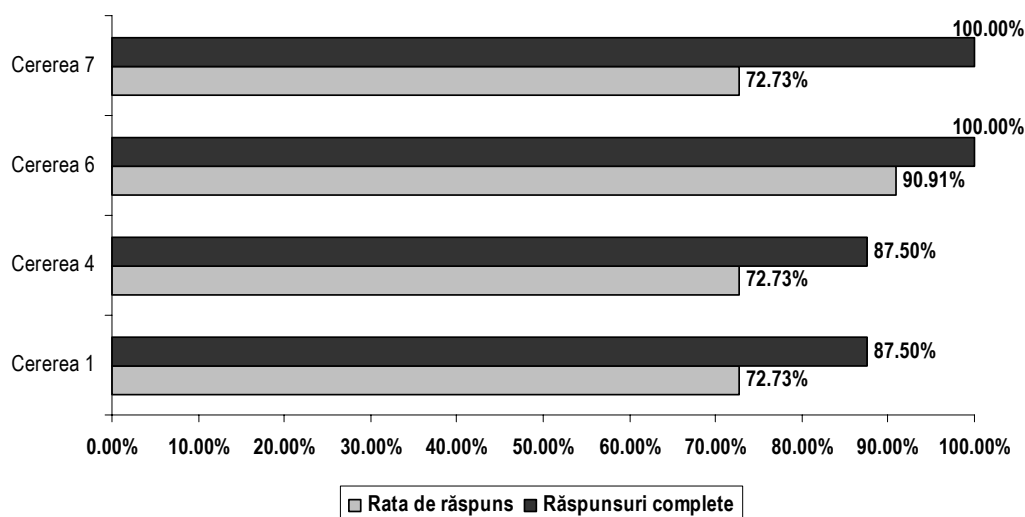

Pentru cererea 8, prin care am solicitat raportul anual al instituției, a cererii 7 „procentul din bugetul instituției folosit pentru contractarea serviciilor de consultanță și expertiză”, a cererii 6 „procent din bugetul instituției pentru achiziția de echipament IT/ Informatic”, și a cererii 2 „numărul total de persoane angajate în calitate de funcționari publici și cu contract individual de muncă”, toate instituțiile care ne-au răspuns la aceasta solicitare, ne-au furnizat informații complete.

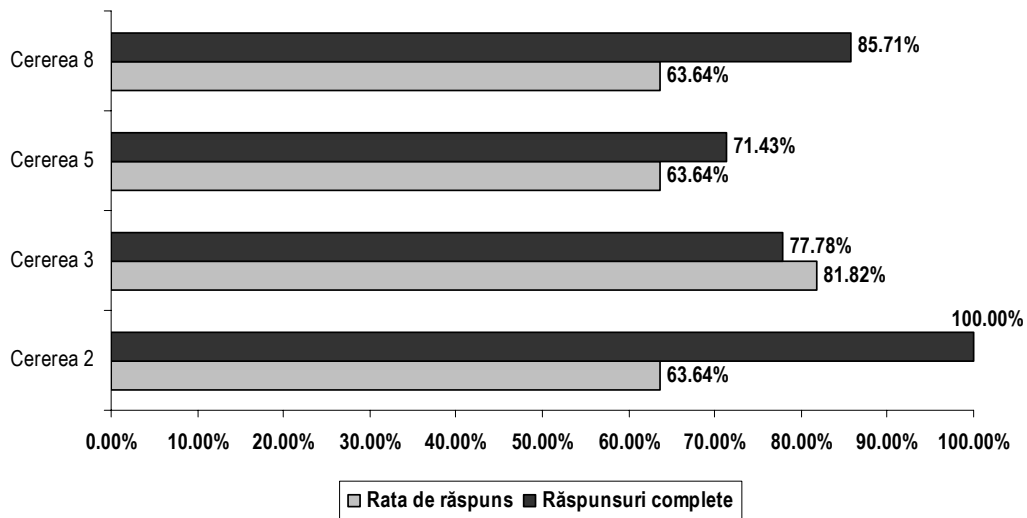
Perioada de timp în care autoritățile și instituțiile monitorizate din această regiune au răspuns la cele opt cereri adresate este, în medie, de șapte zile lucrătoare.

Având în vedere că o parte din cererile de informații au fost expediate de către APD, iar cealaltă parte de către simpli cetățeni am exemplificat, în graficul de mai jos, măsura în care instituțiile monitorizate au răspuns solicitărilor și gradul în care informațiile furnizate de către aceste instituții au fost complete, în funcție de persoana care a adresat solicitarea.

Situația răspunsurilor la solicitările formulate de APD

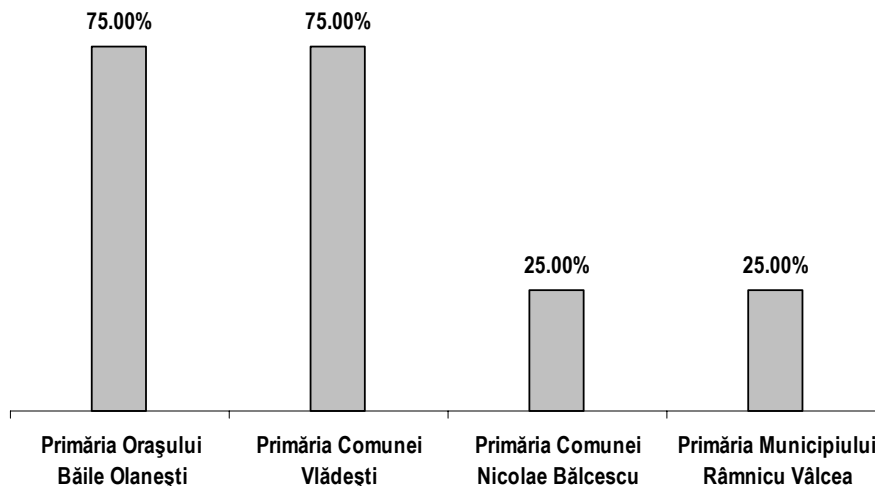
Situația răspunsurilor la solicitările formulate de cetățean

Evoluția răspunsurilor ilustrate în cele două grafice ne indică o rată de răspuns mai ridicată pentru cazul solicitărilor expediate de APD decât în cazul unor persoane fizice/ cetățeni. Dacă alcătuim media generală pentru rata de răspuns, în cazul APD este de 77,27%, față de 68,18% obținută de către celălalt tip de expeditor. Pentru cazul răspunsurilor complete, APD obține o medie generală de 93,75% față de 83,73% categoria persoanelor fizice - cetățeni.

Dacă privim răspunsurile oferite de autoritățile publice locale la cererile de informații publice, atunci rezultă că Primăria orașului Băile Olănești și Primăria Comunei Vlădești au furnizat cel mai mare număr de răspunsuri – 6 răspunsuri din 8 cereri adresate – ceea ce înseamnă că rata de răspuns înregistrată a fost de 75%. Pe lângă aceste informații, din graficul de mai jos rezultă că la polul opus se situează Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea și a Comunei Nicolae Bălcescu, care au dat curs doar la două din cele opt solicitări adresate pe parcursul monitorizării.

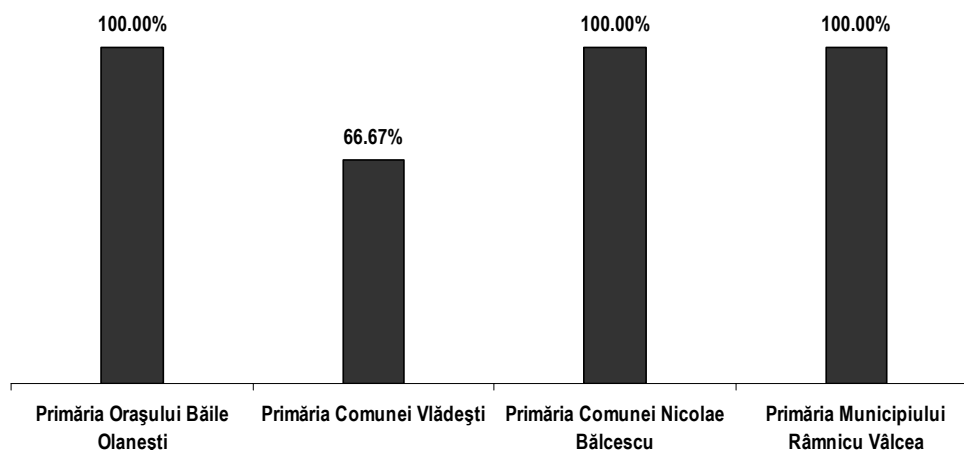
Rata de răspuns a autorităților publice locale

Graficul de mai jos arată procentajul de răspunsuri complete furnizate de autoritățile și instituțiile publice locale monitorizate. Observăm că Primăria orașului Băile Olănești a furnizat șase răspunsuri complete din tot atâtea răspunsuri oferite, iar Primăria Comunei Vlădești a furnizat doar patru răspunsuri complete din cele șase răspunsuri oferite pe parcursul monitorizării înregistrând, astfel, un procent de răspunsuri

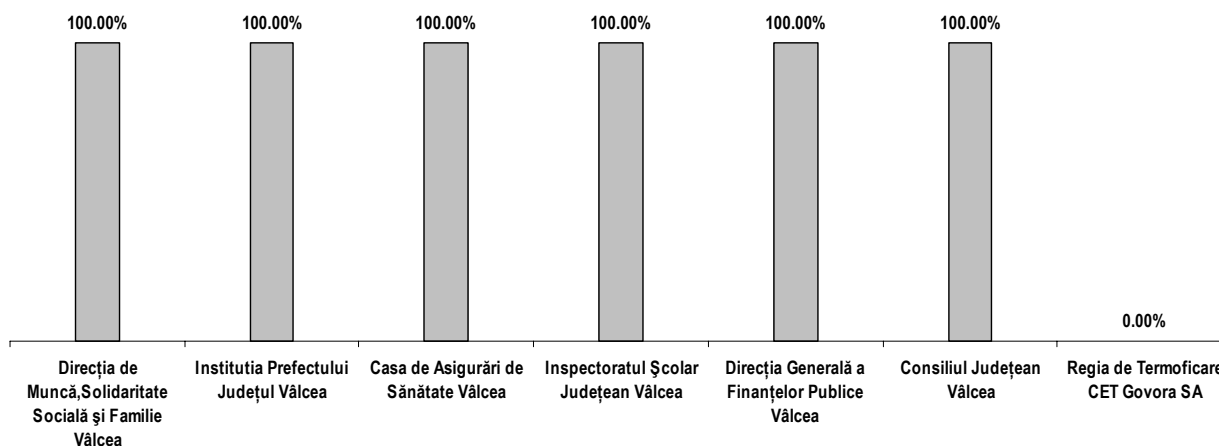
complete de 66,67%. Amintim, de asemenea, de Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea și de cea a Comunei Nicolae Bălcescu care au furnizat două răspunsuri complete din tot atâtea răspunsuri transmise solicitanților.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile publice locale

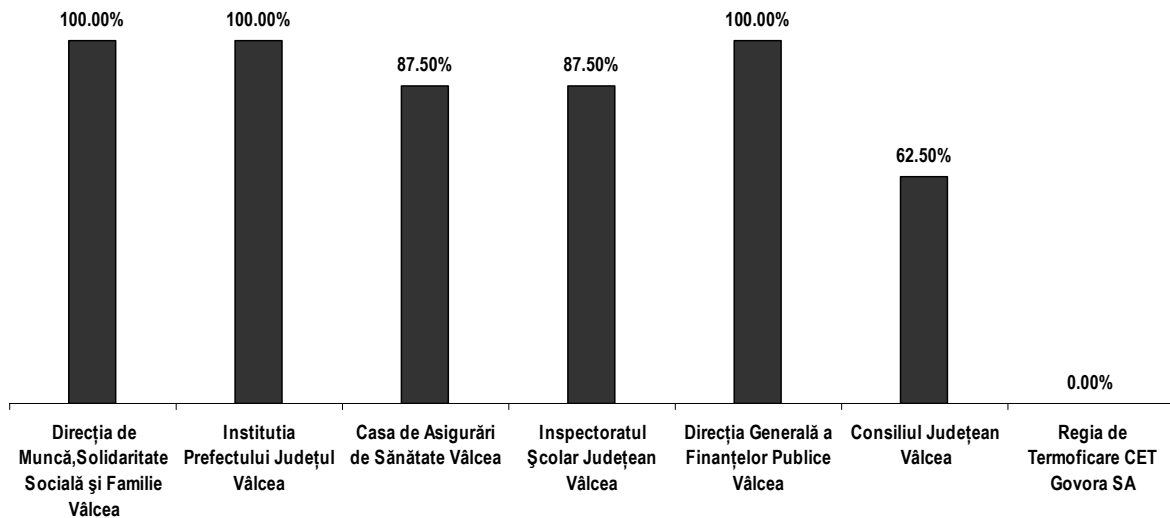
Dacă ne raportăm la autoritățile și instituțiile ce acționează la nivel județean și pe care le-am avut în vedere pe parcursul procesului de monitorizare, constatăm faptul că cele mai ridicate rate de răspuns – 100% - au fost înregistrate de către toate instituțiile monitorizate cu excepția regiei de termoficare CET Govora SA. Aceasta se situează la polul opus pentru că nu a răspuns la niciuna din cererile de informații publice adresate pe parcursul monitorizării.

Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice județene

În ceea ce privește răspunsurile complete, Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Vâlcea, Instituția Prefectului Vâlcea și Direcția Generală a Finanțelor Publice Vâlcea ocupă primul loc cu opt răspunsuri complete din opt răspunsuri primite, înregistrând astfel un procent de 100%. Deși, Casa de Asigurări de Sănătate Vâlcea și Inspectoratul Școlar Vâlcea, au furnizat opt răspunsuri la cererile de informații publice, doar șapte dintre acestea pot fi considerate complete. Așa cum rezultă din graficul de mai jos, Consiliul Județean Vâlcea a furnizat cele mai puține răspunsuri complete (5 la număr) înregistrând, astfel, un procent de 62,50%.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile și instituțiile publice județene

V.6.5.1 Situații punctuale

Câteva situații punctuale întâlnite pe parcursul procesului de monitorizare, în cazul anumitor răspunsuri furnizate de instituțiile și autoritățile publice din această regiune sunt descrise în cele ce urmează:

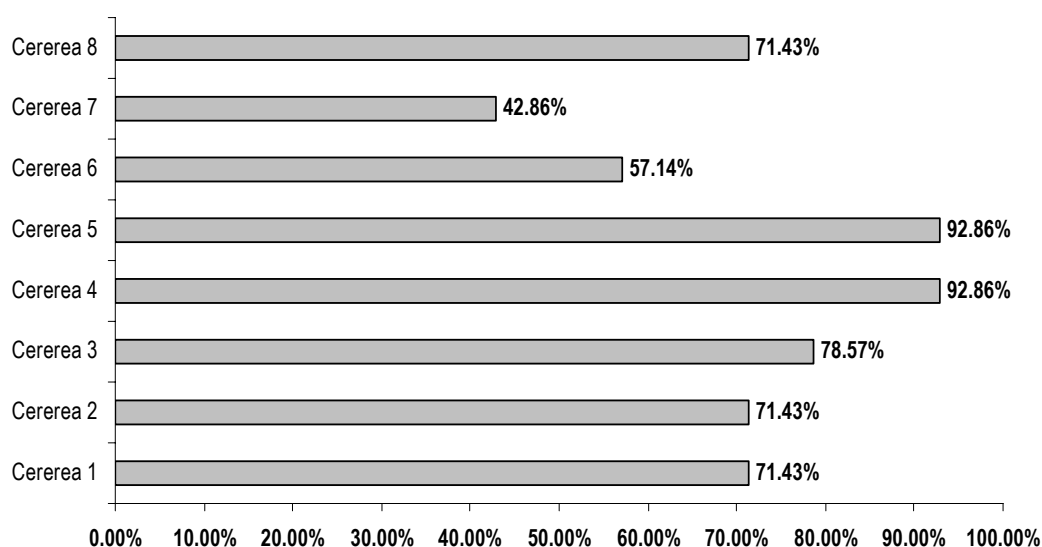
- Având în vedere informații solicitate la „cererea 0”, Primăriei Municipiului Râmnicu Vâlcea, nu a dat curs formulării unui răspuns scris pentru această solicitare. De aceea, la adresa verbală a coordonatorului local al APD, prin care solicitam numele persoanei responsabile cu implementarea Legii 544, a fost primit un răspuns ce face referire la purtătorul de cuvânt al Primăriei ca fiind persoana desemnată. Cu toate acestea, din răspunsurile formulate de Primăria Râmnicu Vâlcea, la celelalte solicitări adresate de-a lungul procesului de monitorizare, reiese că o altă persoană este abilitată să furnizeze informații în baza Legii 544/2001;
- Au fost cel puțin două situații în care funcționarul public care a înregistrat cererile în baza Legii 544/2001 la Consiliul Județean Vâlcea a avut o atitudine răuvoitoare, chiar agresivă față de persoana care depunea cererea;
- Regia de termoficare CET Govora SA, din Râmnicu Vâlcea, nu a răspuns niciunei solicitări adresate de APD sau de un cetățean;
- Primăria Comunei Nicolae Bălcescu, prezintă o rată de răspuns de doar 25%, ceea ce înseamnă că a dat curs la doar două solicitări din cele opt adresate.

V.6.6 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 5 (Vest)

În regiunea de dezvoltare 5 (Vest) au fost monitorizate 14 autorități și instituții publice locale și județene, iar de-a lungul procesului de monitorizare au fost adresate, către aceste instituții, 112 solicitări de informații de interes public.

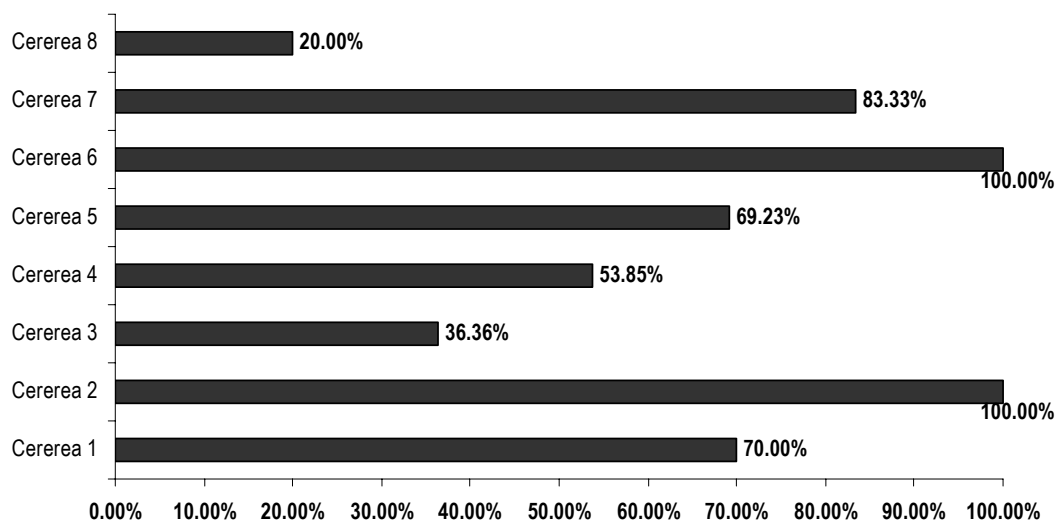
În continuare sunt ilustrate, grafic, performanțele autorităților și instituțiilor publice monitorizate pe parcursul procesului de adresare a celor opt cereri, având în vedere doi indicatori: rata de răspuns și procentul de răspunsuri complete.

Rata de răspuns pentru fiecare solicitare în parte

Un procent relativ scăzut înregistrat în urma aplicării indicatorului „rata de răspuns” este prezent în cazul cererii 7 „contractarea serviciilor de consultanță și expertiză” (42,86%) și a cereri 6 prin care am solicitat „procent din bugetul instituției folosit pentru achiziția de echipament IT/ informatic” (57,14%). Cea mai bună rată de răspuns (92,86%) a fost înregistrată în cazul cererilor 4 prin care am solicitat „informații referitoare la cererile de informații publice adresate instituției publice” și cererea 5 care a făcut referire la „valoarea totală a primelor acordate”.

Răspunsuri complete pentru fiecare solicitare în parte

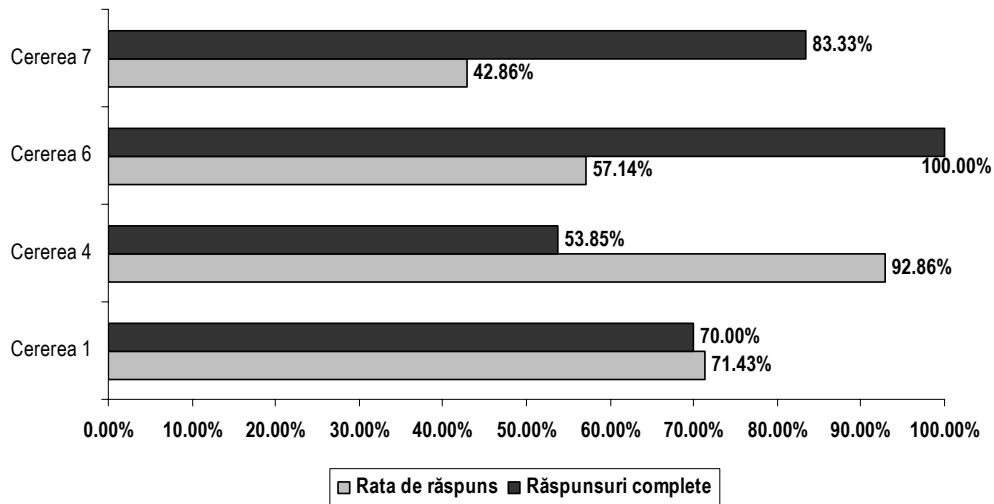

Analiza făcută asupra răspunsurilor primite din partea instituțiilor monitorizate arată că în cazul cererii 6 „procentul din bugetul instituției pentru achiziția de echipament IT/ Informatic”, și a cererii 2 „numărul total de persoane angajate în calitate de funcționari publici și cu contract individual de muncă”, toate instituțiile care ne-au răspuns la aceasta solicitare ne-au furnizat informații complete.

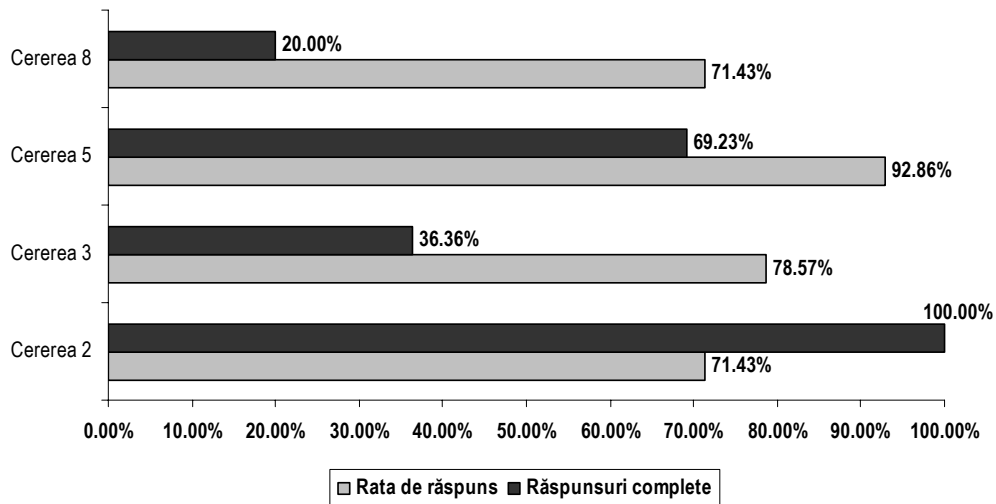
Media timpului de răspuns obținută în urma cercetării la nivelul acestei regiuni a fost de aproximativ opt zile lucrătoare. Din acest punct de vedere, termenul stabilit de lege este respectat, însă au exista cazuri în care acest termen a fost depășit.

Graficul de mai jos prezintă măsura în care instituțiile monitorizate au răspuns solicitărilor și gradul în care informațiile furnizate de către aceste instituții au fost complete, în funcție de persoana care a adresat solicitarea.

Situația răspunsurilor la solicitările formulate de APD

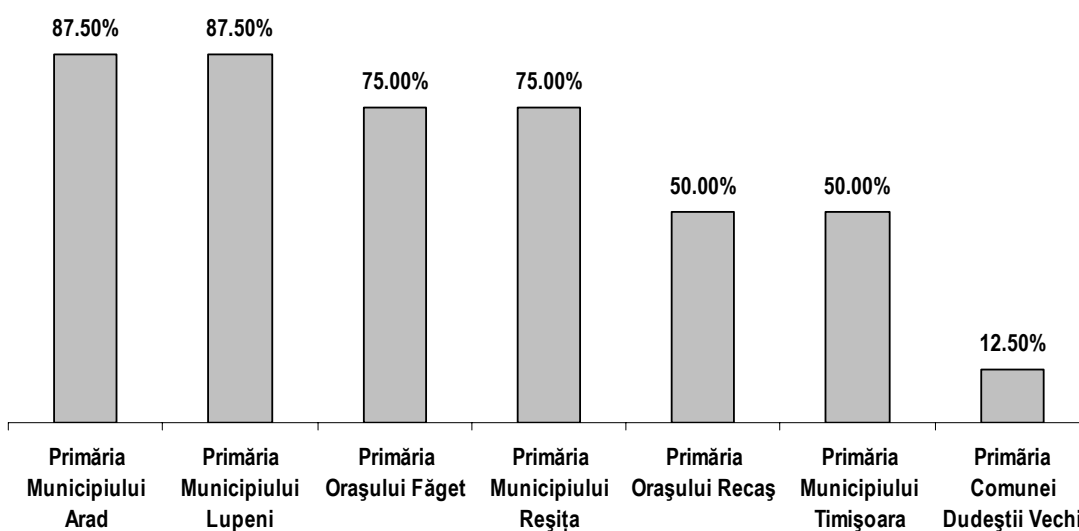
Situația răspunsurilor la solicitările formulate de cetățean

Comparând cele două dimensiuni prezentate mai sus, identificăm o rată de răspuns mai ridicată pentru cazul solicitărilor expediate de persoane fizice/ cetățeni decât cele formulate de APD. Alcătuirea mediei generale pentru rata de răspuns relevă un procent de 78,57% în cazul solicitărilor adresate de persoane fizice/ cetățeni, față de 66,07% obținut de către celălalt tip de expeditor. Indicatorul răspunsurilor complete ne oferă o perspectivă în care persoanele juridice/ APD au primit, în medie, 76,79% răspunsuri față de 56,40% răspunsuri primite de categoria persoanelor fizice/ cetățeni.

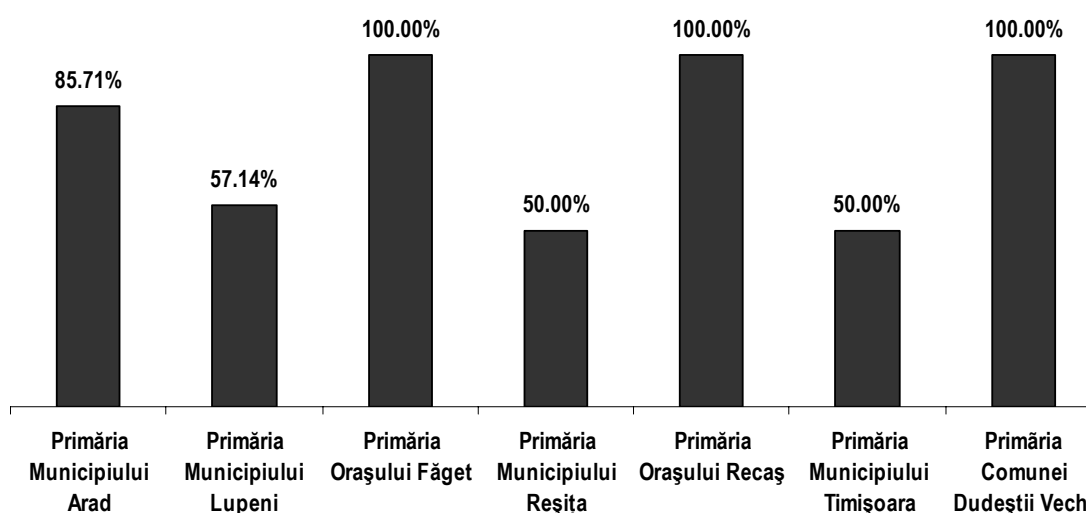
La nivel local, analiza arată că Primăria Municipiului Arad și Primăria Municipiului Lupeni au furnizat cel mai mare număr de răspunsuri – șapte răspunsuri din opt cereri adresate – ceea ce înseamnă ca rata de răspuns înregistrată a fost de 87,50%. Pe lângă aceste informații, din graficul de mai jos rezultă că la polul opus se situează Primăria Comunei Dudeștii Vechi, care a dat curs doar la o singură cerere din cele opt solicitări adresate pe parcursul monitorizării.

Rata de răspuns a autorităților publice locale

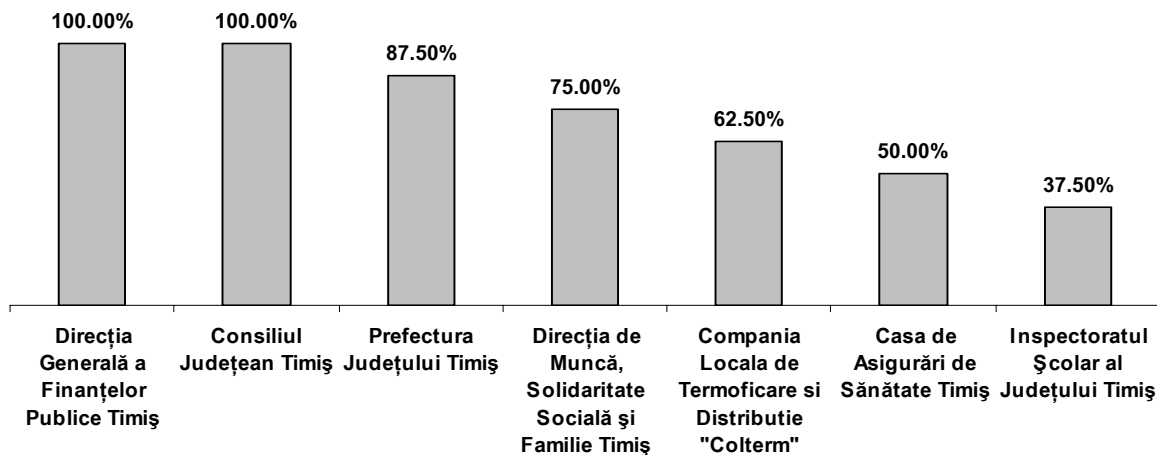
În ceea ce privește răspunsurile complete la cererile de informații publice observăm, din graficul de mai jos, că Primăria Municipiului Arad a furnizat șase răspunsuri complete din șapte răspunsuri oferite. Datele cercetării mai indică faptul că Primăria Municipiului Lupeni ne-a oferit, pe parcursul monitorizării, doar patru răspunsuri complete din cele șapte răspunsuri furnizate înregistrând, astfel, un procent de răspunsuri complete de 57,14%. Amintim și cazul Primăriei Comunei Dudeștii Vechi care a furnizat un singur răspuns complet din tot atâtea răspunsuri.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile publice locale

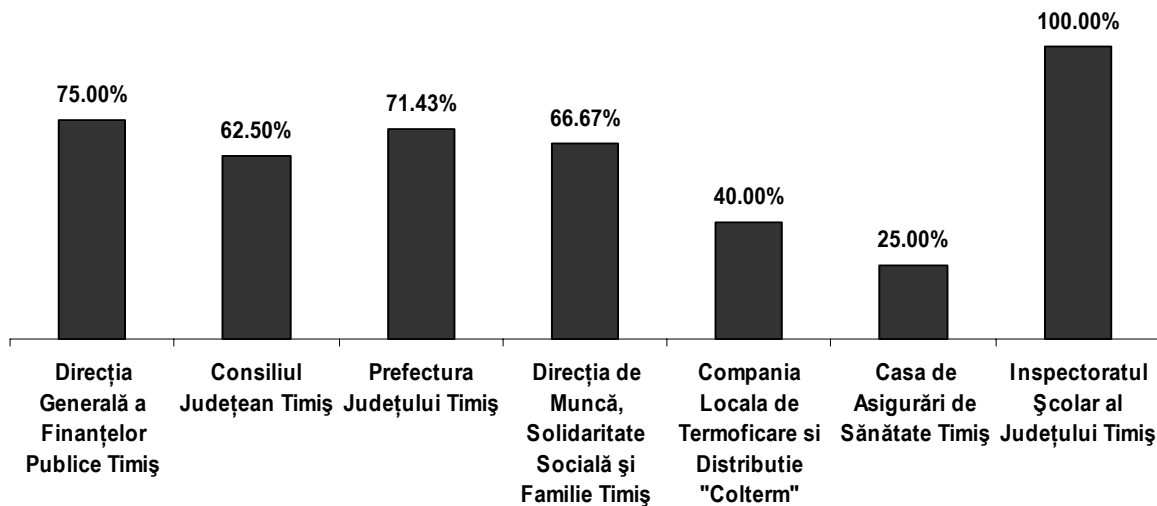
Privind performanțele înregistrate de instituțiile și autoritățile publice de la nivelul județean constatăm faptul că cele mai ridicate rate de răspuns, 100%, au fost înregistrate de către Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș și Consiliul Județean Timiș. La polul opus se situează Inspectoratul Școlar al Județului Timiș care a răspuns la trei din opt cereri de informații publice adresate pe parcursul monitorizării.

Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice județene

Cât despre răspunsurile complete, deși Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș și Consiliul Județean Timiș au furnizat opt răspunsuri la cererile de informații publice, doar șase și respectiv cinci răspunsuri pot fi catalogate ca fiind complete. Așa cum rezultă din graficul de mai jos, Inspectoratul Școlar al Județului Timiș a furnizat un singur răspuns complet din tot atâtea răspunsuri primite. După cum reiese din acest grafic, Inspectoratul Școlar al Județului Timiș a răspuns la o singură cerere din cele opt adresate, și aceasta în mod complet.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile și instituțiile publice județene

V.6.6.1 Situații punctuale

Câteva situații problematice întâlnite pe parcursul procesului de monitorizare a instituțiilor și autorităților publice din această regiune sunt descrise în cele ce urmează:

- Primăria Municipiului Arad a depăși termenul legal maxim admis de către Lege cu 20 de zile, furnizând informațiile solicitate la cererea 1 „modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare conform Legii 571/2004” în 50 de zile de la data înregistrării cererii formulate de către APD;

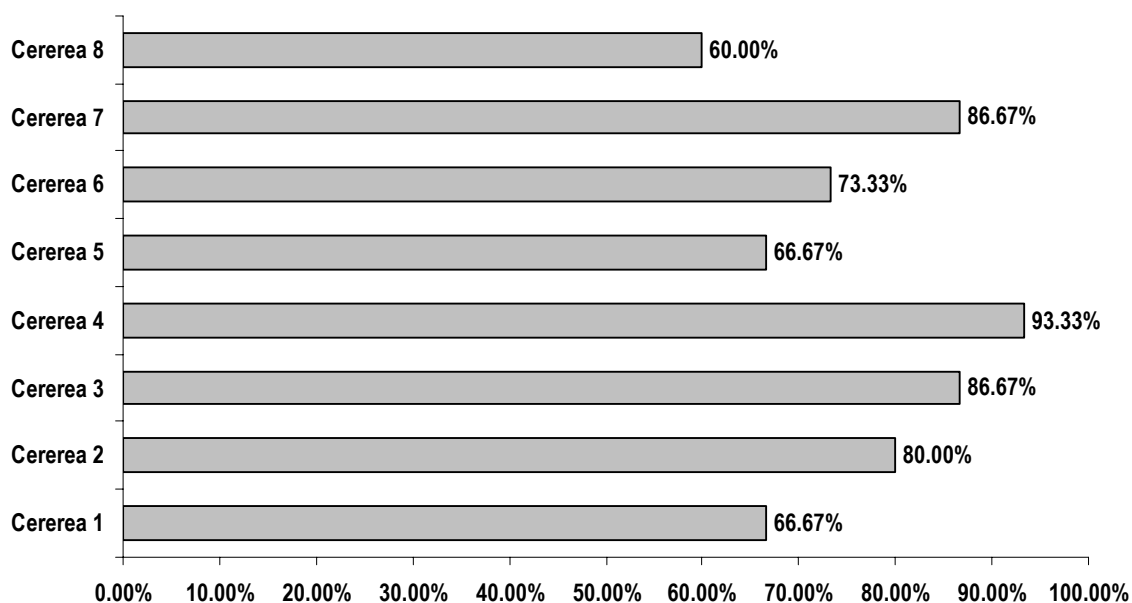
- Casa de Asigurări de Sănătate Timiș, a furnizat informații complete doar pentru solicitarea cu numărul 2 „numărul total al persoanelor angajate în calitate de funcționari publici și numărul total al persoanelor angajate cu contract individual de muncă”;
- Primăria Comunei Dudeștii Vechi, prezintă o rată de răspuns de doar 12,50%, ceea ce înseamnă că a dat curs unei singure solicitări din cele opt adresate în cadrul acestei monitorizări.

V.6.7 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 6 (Nord - Vest)

Pentru cea de a doua componentă a procesului de monitorizare am testat performanțele, la nivelul acestei regiuni, a 15 autorități și instituții publice locale și județene, iar de-a lungul procesului de monitorizare am adresat, către aceste instituții, 120 solicitări de informații de interes public.

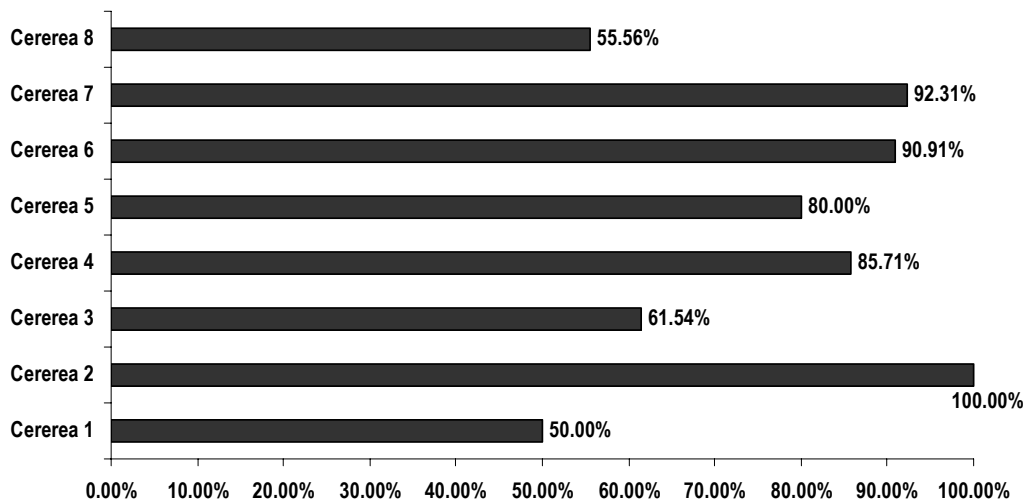
Mai jos se poate observa evoluția înregistrată de autoritățile și instituțiile publice monitorizate pe parcursul procesului de adresare a celor opt cereri, ținând cont de cei doi indicatori ai monitorizării: rata de răspuns și procentul de răspunsuri complete.

Rata de răspuns pentru fiecare solicitare în parte

Capacitatea instituțiilor publice de a răspunde unor solicitări în baza Legii 544, a fost testată prin adresarea unui număr de opt cereri fiecărei autorități publice în parte. Evoluția răspunsurilor furnizate exemplificată în graficul de mai sus ne arată că cea mai mică rată de răspuns s-a înregistrat în cazul cererii 8 „raportul anual al instituției pentru anul 2006” (60%). În fruntea solicitărilor, cu 93,33% este clasată cererea 4 prin care am solicitat „informații referitoare la cererile de informații publice adresate instituției publice”. Următoarele clasate, cu 86,67%, sunt cererile 7 „procent din bugetul instituției folosit pentru contractarea serviciilor de consultanță și expertiză” și 3 „strategia instituției pentru perioada 2006-2008”.

Răspunsuri complete pentru fiecare solicitare în parte

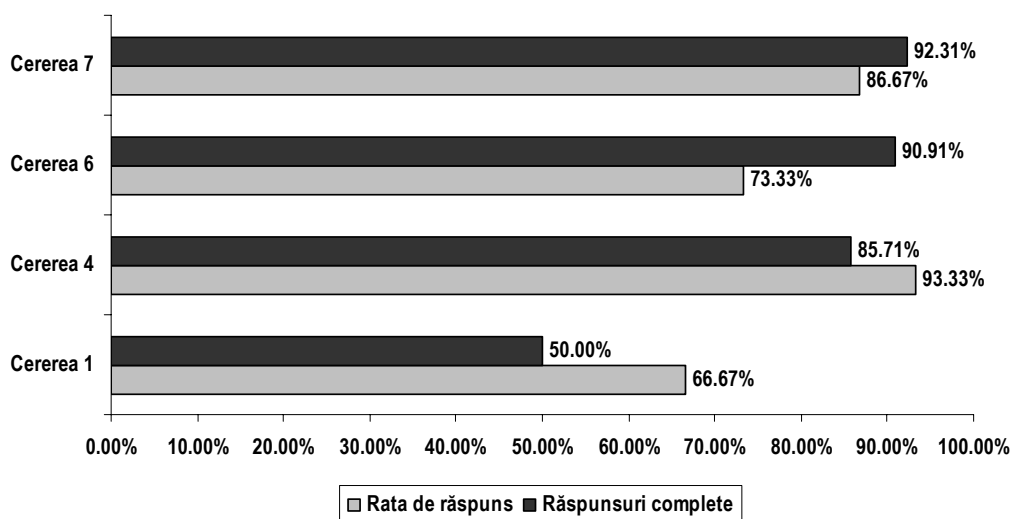

Radiografiind performanțele autorităților publice din această regiune în funcție de indicatorul „răspuns complet” și având la bază informațiile primite din partea instituțiilor monitorizate, rezultă că în cazul cererii 2 „numărul total de persoane angajate în calitate de funcționari publici și cu contract individual de muncă”, toate instituțiile care ne-au răspuns la aceasta solicitare, ne-au furnizat informații complete.

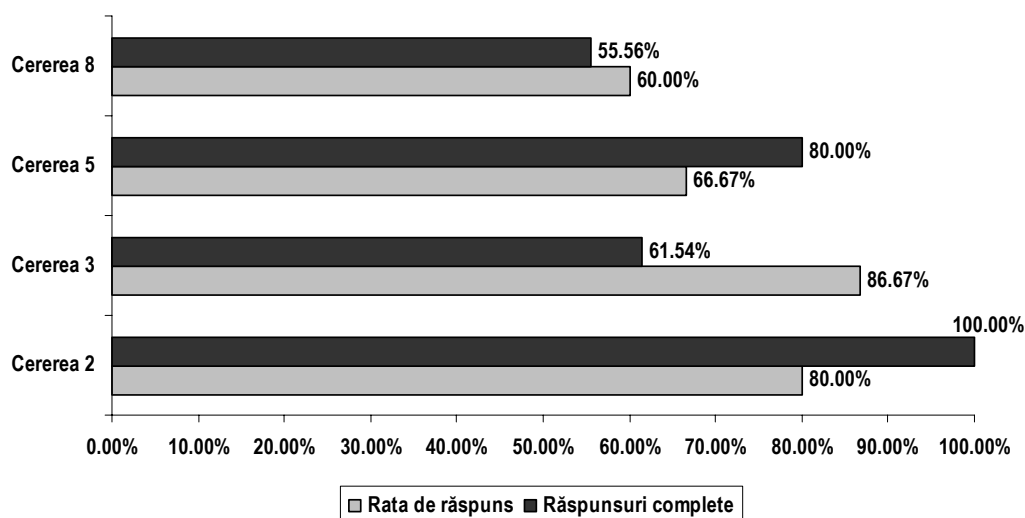
Având în vedere limitele impuse de lege în ceea ce privește durata de soluționare a cererilor primite de autoritățile și instituțiile publice, datele cercetării ne arată că, media timpului de răspuns la nivelul acestei regiuni este de aproximativ nouă zile lucrătoare.

Dacă o parte din cererile de informații au fost expediate de către APD, iar cealaltă parte de către simpli cetățeni, am exemplificat în acest context măsura în care instituțiile monitorizate au răspuns solicitărilor și gradul în care informațiile furnizate de către aceste instituții au fost complete, în funcție de persoana care a adresat solicitarea.

Situația răspunsurilor la solicitările formulate de APD

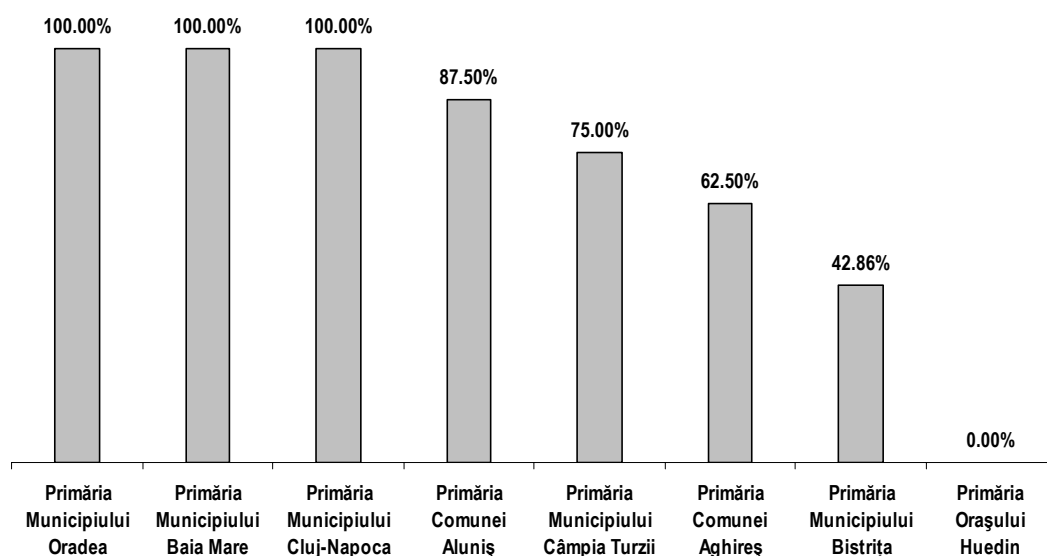
Situația răspunsurilor la solicitările formulate de cetățean

Cele două grafice, privite din punctul de vedere al mediei generale pentru indicatorului „rata de răspuns”, arată că solicitările formulate de APD obțin un procent mai ridicat (80%) decât procentul din cazul persoanelor fizice/ cetățeni (73,3%). Totodată, indicatorul „răspunsurilor complete” arată ca rezultatul mediu general obținut de APD este de 79,73% față de 74,27% categoria persoanelor fizice/ cetățeni.

Datele cercetării de la nivel local arată că Primăria Municipiului Oradea, Primăria Municipiului Baia Mare și Cluj-Napoca au furnizat numărul maxim de răspunsuri – opt răspunsuri din opt cereri adresate – ceea ce înseamnă ca rata de răspuns înregistrată a fost de 100%. Pe lângă aceste informații, din graficul de mai jos rezultă că la polul opus se situează Primăria Huedin, care nu a dat curs niciunei cereri din cele opt solicitări adresate pe parcursul monitorizării.

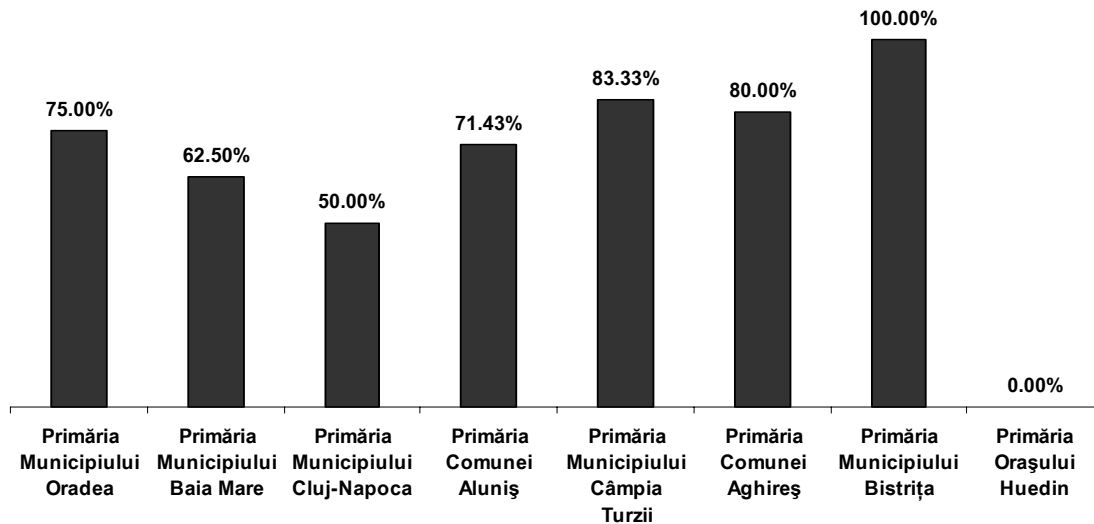
Rata de răspuns a autorităților publice locale

Graficul de mai jos indică măsura în care autoritățile locale monitorizate au furnizat informații complete la cele opt solicitări adresate. Observăm că Primăria Municipiului Oradea a furnizat șase răspunsuri complete din opt răspunsuri oferite solicitanților. Analiza mai indică faptul că Primăria Municipiului Baia Mare a

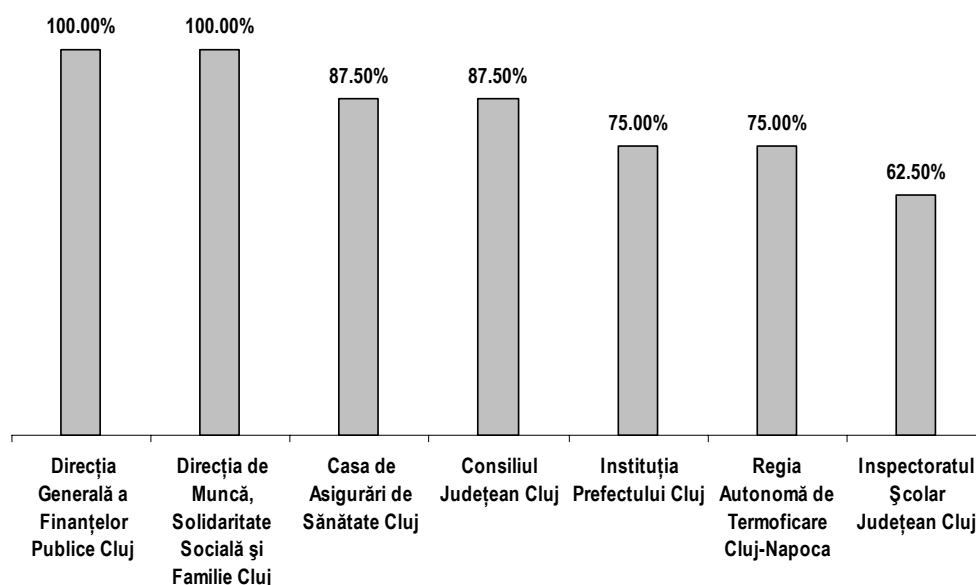
furnizat cinci răspunsuri complete din totalul de opt trimise pe parcursul monitorizării înregistrând, astfel, un procent de răspunsuri complete de 62,50%, iar Primăria Municipiului Cluj-Napoca a furnizat patru răspunsuri complete din opt solicitări adresate. Nu în ultimul rând, amintim de Primăria Municipiului Bistrița¹ care a furnizat trei răspunsuri complete din tot atâtea răspunsuri redactate și trimise solicitanților de informații de interes public.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile publice locale

La nivel județean, pentru autoritățile și instituțiile publice pe care le-am avut în vedere pe parcursul procesului de monitorizare, constatăm faptul că cele mai ridicate rate de răspuns – 100% - au fost înregistrate de către Direcția Generală a Finanțelor Publice Cluj și Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Cluj. La polul opus se situează Inspectoratul Școlar al Județului Cluj care a răspuns la cinci din opt cereri de informații publice adresate pe parcursul monitorizării.

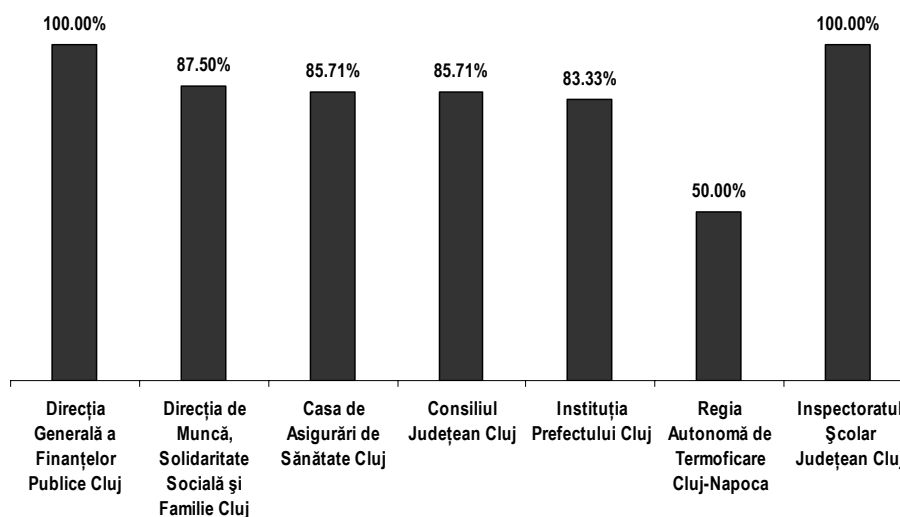
Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice județene

¹ Menționăm că monitorizarea pentru performanțele în privința implementării prevederilor Legii 544/2001 ale Primăriei Municipiului Bistrița au fost făcute pe baza a șapte cereri de informații de interes public.

Direcția Generală a Finanțelor Publice Cluj a fost singura instituție monitorizată care a furnizat opt răspunsuri complete la tot atâtea răspunsuri transmise petenților. Din perspectiva „răspunsuri complete” furnizate pe parcursul monitorizării, menționăm faptul că Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Cluj a furnizat informații complete la șapte din cele opt răspunsuri transmise solicitanților, iar Inspectoratul Școlar al Județului Cluj a furnizat cinci răspunsuri complete din tot atâtea răspunsuri oferite.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile și instituțiile publice județene

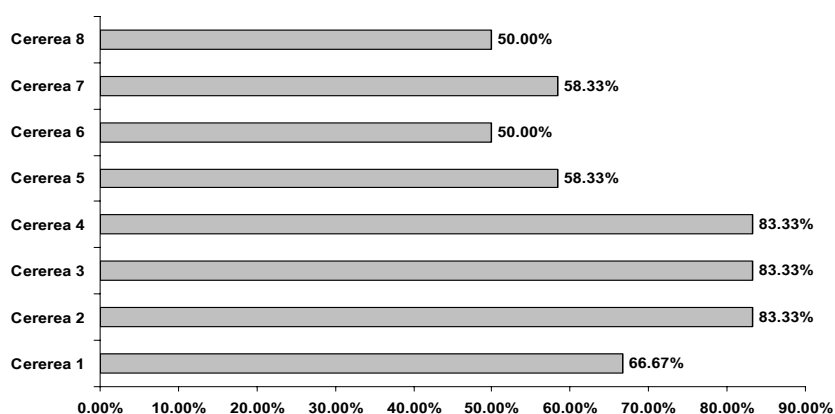
Deși performanțele autorităților și instituțiilor publice din această regiune se încadrează în media națională, răspunsurile furnizate la solicitările din cadrul acestei monitorizări nu conțin situații problematice asupra cărora să insistăm.

V.6.8 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 7 (Centru)

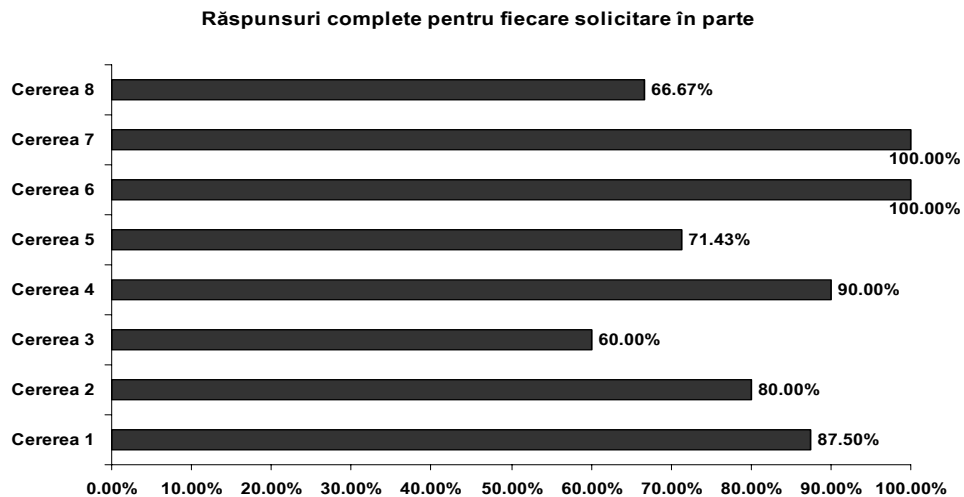
Pentru urmărirea modului în care instituțiile și autoritățile publice răspund cererilor de informații de interes public adresate în baza Legii 544/2001 la nivelul acestei regiuni, au fost monitorizate 12 autorități și instituții publice locale și județene, iar de-a lungul procesului de monitorizare au fost adresate către aceste instituții 96 solicitări de informații de interes public.

Graficul următor prezintă performanțele înregistrate de autoritățile și instituțiile publice monitorizate pe parcursul procesului de adresare a celor opt cereri, ținând cont de doi indicatori și anume: rata de răspuns și procentul de răspunsuri complete.

Rata de răspuns pentru fiecare solicitare în parte

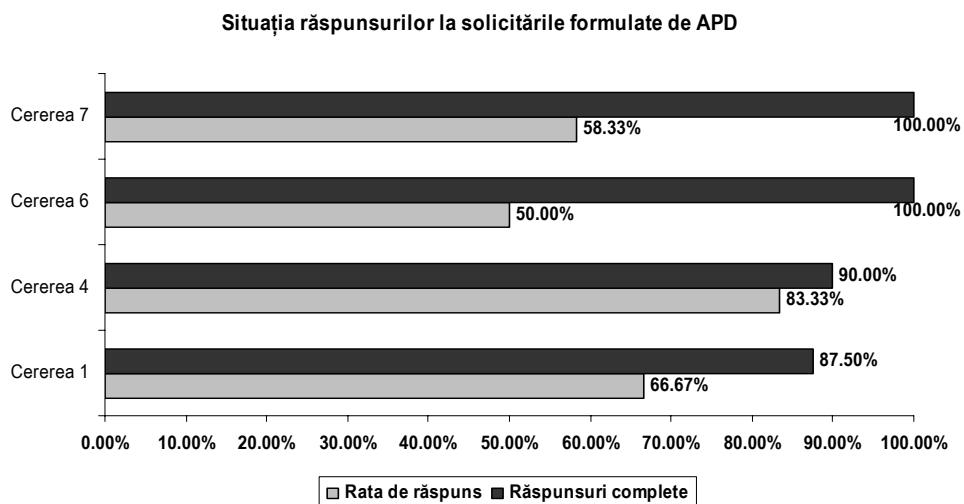
Datele cercetării ne arată că cea mai mică rată de răspuns s-a înregistrat în cazul cererii 8 „raportul anual” și a cereri 6 „procent din bugetul instituției folosit pentru achiziția de echipament IT/ informatic” (50%). Cea mai bună rată de răspuns (83,33%) a fost înregistrată în cazul cererilor 2 prin care am solicitat „numărul total de persoane angajate în calitate de funcționari publici și cu contract individual de muncă”, 3 „strategia instituției pentru perioada 2006-2008” și 4 „copie a cererilor de informații publice adresate instituției publice în cursul anului 2006”.

Din analiza făcută asupra răspunsurilor primite din partea instituțiilor monitorizate, rezultă că în cazul cererii 6, prin care am solicitat „procent din bugetul instituției folosit pentru achiziția de echipament IT/ informatic”, și a cererii 7 „procent din bugetul instituției folosit pentru contractarea serviciilor de consultanță și expertiză”, toate instituțiile care ne-au răspuns la aceste solicitări, ne-au furnizat informații complete. Pe de altă parte, graficul de mai sus ne indică și faptul că, în cazul cererii 3, prin care am solicitat strategia instituției, doar 60 % din 10 instituții care ne-au răspuns la aceasta solicitare, ne-au furnizat răspunsuri complete.

Luând în considerare limitele impuse de lege pentru durata de soluționare a cererilor adresate în baza Legii 544/2001, cercetarea ne arată că, pentru furnizarea unor informații de interes public, instituțiile și autoritățile publice monitorizate au avut nevoie, în medie, șase zile lucrătoare.

Graficul următor prezintă măsura în care instituțiile monitorizate au răspuns solicitărilor și gradul în care informațiile furnizate de către aceste instituții au fost complete, în funcție de persoana care a adresat solicitarea.

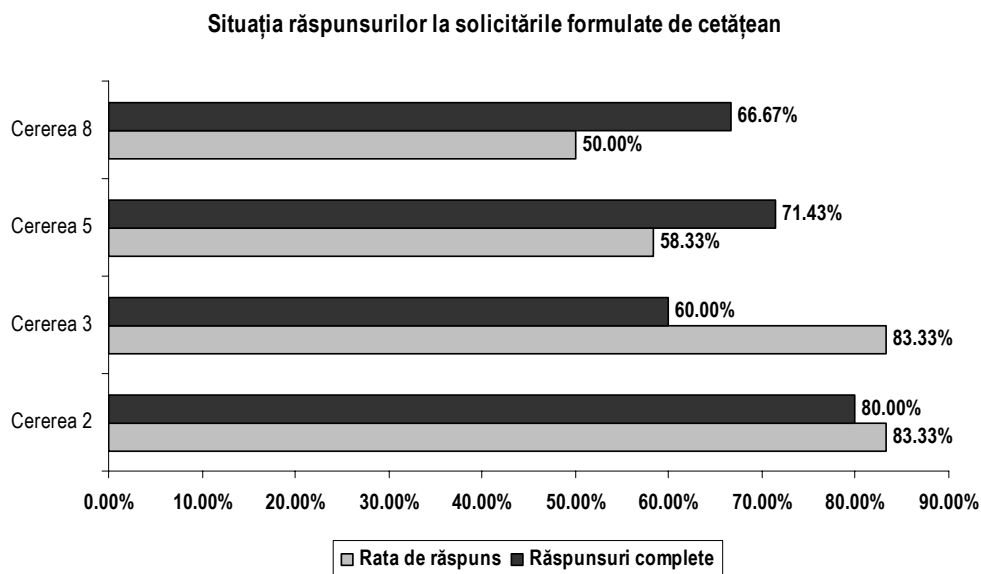
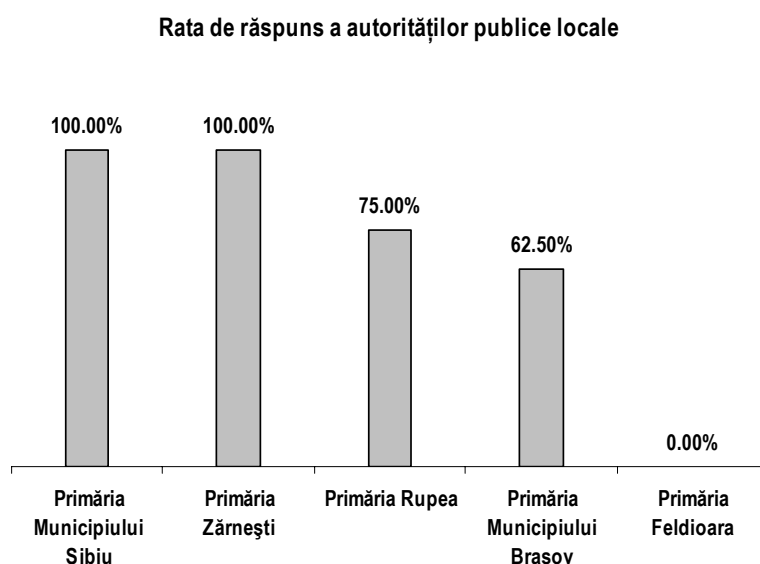

Diagrama răspunsurilor din cele două grafice ne indică, la o primă vedere, o rată de răspuns mai ridicată pentru cazul solicitărilor expediate de cetățeni decât în cazul unor persoane juridice/ APD. Dacă alcătuim media generală pentru rata de răspuns, în cazul APD aceasta este de 64,58%, față de 68,75% obținută de către celălalt tip de expeditor. Pentru cazul răspunsurilor complete, APD obține o medie generală de 94,38% față de 69,52% categoria persoanelor fizice/ cetățeni.

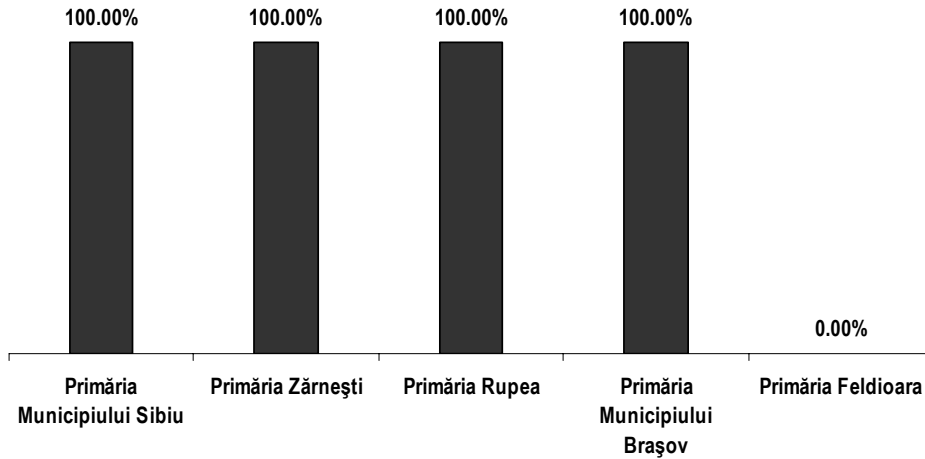
Răspunsurile oferite de autoritățile publice la nivel local pe parcursul procesului de monitorizare arată că Primăria Municipiului Sibiu și Primăria orașului Zărnești au înregistrat procentul maxim pentru indicatorul „rată de răspuns” ceea ce înseamnă că au răspuns la toate solicitările adresate pe parcursul procesului de monitorizare. La extrema opusă se situează Primăria din Comuna Felidoara, care nu a dat curs niciunei solicitări adresate pe parcursul monitorizării.

Luând în considerare măsura în care autoritățile și instituțiile monitorizate ne-au furnizat răspunsuri complete la cererile de informații publice, observăm din graficul de mai jos, că Primăria Municipiului Sibiu și Primăria orașului Zărnești ne-au oferit răspunsuri complete la toate solicitările adresate. Datele cercetării mai indică faptul că Primăria Rupea și cea a Municipiului Brașov prezintă o constantă în raport cu

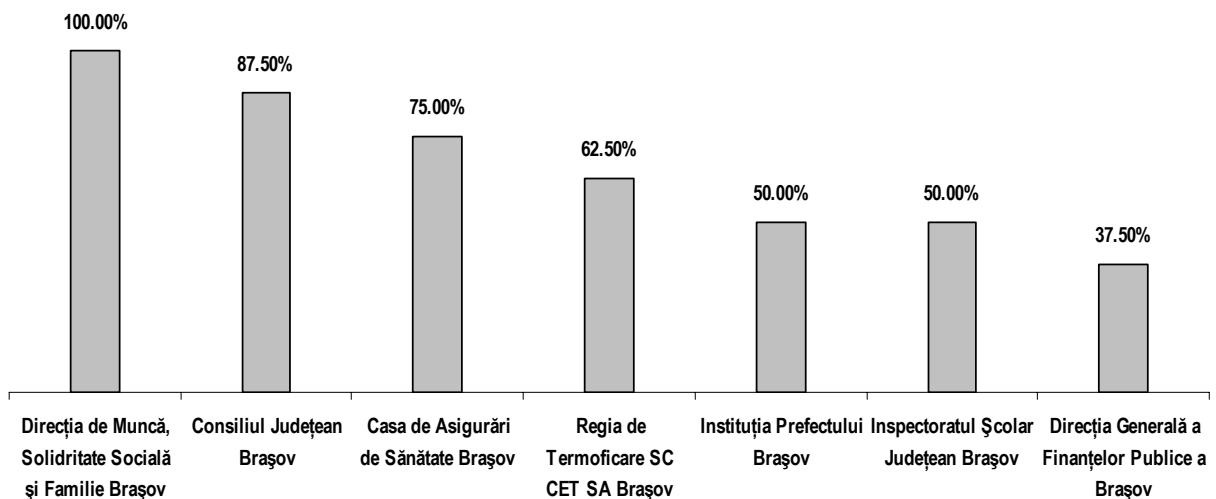
indicatorul „rată de răspuns”. Primăria Rupea a furnizat șase răspunsuri complete din tot atâtea răspunsuri primite, iar Primăria Municipiului Brașov a furnizat cinci răspunsuri complete din tot atâtea răspunsuri primite.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile publice locale

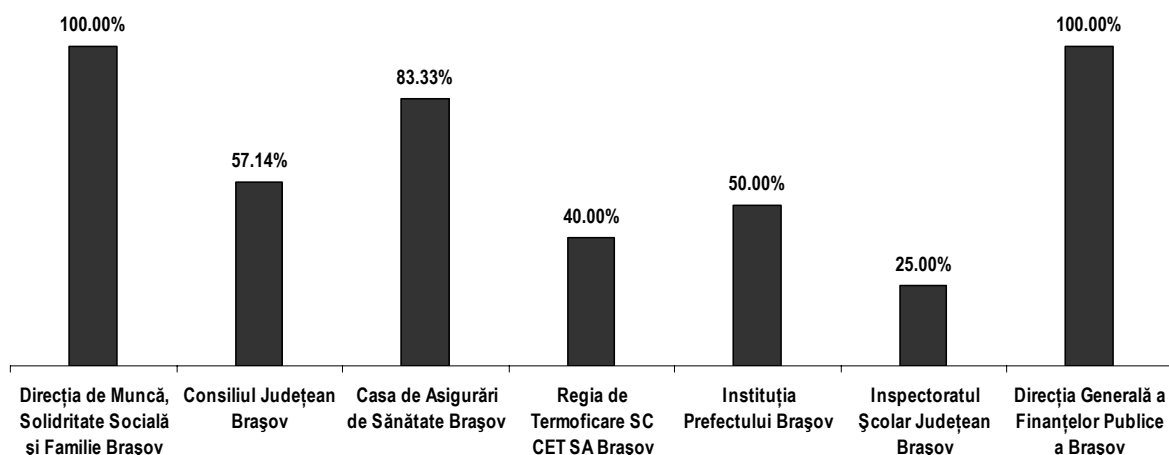
În ceea ce privește autoritățile și instituțiile ce acționează la nivel județean și pe care le-am avut în vedere pe parcursul procesului de monitorizare, constatăm faptul că cea mai ridicată rată de răspuns – 100% - a fost înregistrată de către Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Brașov. La polul opus se situează Direcția Generală a Finanțelor Publice Brașov care a furnizat doar trei răspunsuri la cele opt cereri de informații publice adresate pe parcursul monitorizării.

Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice județene

Despre răspunsurile complete putem spune că Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Brașov ocupă primul loc, având opt răspunsuri complete din opt răspunsuri primite, înregistrând astfel un procent de 100%. Așa cum rezultă din graficul de mai jos, Inspectoratul Școlar Județean Brașov reprezintă instituția care a furnizat cele mai puține răspunsuri complete înregistrând astfel un procent de 25%.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile și instituțiile publice județene

V.6.8.1 Situații punctuale

Câteva situații problematice întâlnite pe parcursul procesului de monitorizare a instituțiilor și autorităților publice din această regiune sunt descrise în cele ce urmează:

- Regia de Termoficare Brașov a refuzat, în primă instanță, să răspundă cererilor adresate de către APD sub pretextul că regia nu mai intră sub incidența Legii 544/2001. Mai jos se află răspunsul acestora:

„Vă transmitem faptul că, S.C. CET S.A. nu se încadrează în prevederile legii 544/2001. Este societate comercială pe acțiuni, iar structura de personal, datele economice și tehnice sunt confidențiale”

Conform modificărilor și completărilor suportate de Legea 544/2001 prin Legea 371/2006, 5: articolul 2, litera a) stipulează că:

„a) prin autoritate sau instituție publică se înțelege orice autoritate sau instituție publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, orice regie autonomă, companie națională, precum și orice societate comercială aflată sub autoritatea unei autorități publice centrale sau locale și la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acționar unic sau majoritar.”

Ca urmare a continuării demersurilor de transmitere a solicitărilor, S.C. CET S.A. a revenit asupra interpretării prevederilor Legii 544/2001 acceptând să răspundă cererilor de informații de interes public.

- Primăria Felidioara, nu a răspuns niciunei solicitări adresate fie de APD sau de un cetățean;
- Direcția Generală a Finanțelor Publice Brașov, în urma procesului de monitorizare, prezintă o rată de răspuns de doar 37,50%, ceea ce înseamnă că a dat curs la doar trei solicitări din cele opt adresate.

V.6.9 Rezultatele monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 8 (Municipiul București)

La nivelul Municipiului București au fost monitorizate 13 instituții și autorități publice, municipale și locale prin adresarea unui număr de 104 cereri de informații de interes public.

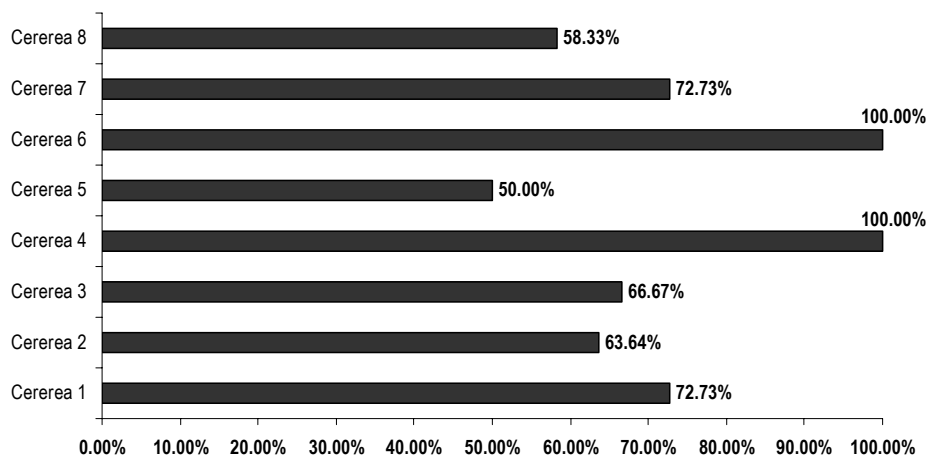
Graficul de mai jos prezintă evoluția înregistrată de autoritățile și instituțiile publice monitorizate pe parcursul procesului de adresare a celor opt cereri, ținând cont de doi indicatori și anume: rata de răspuns și procentul de răspunsuri complete.

Rata de răspuns pentru fiecare solicitare în parte

Analiza graficului ne arată că cea mai bună rată de răspuns (100%) a fost înregistrată în cazul cererii 4, cea care se referă la copia documentului ce conține informația asupra solicitărilor primite de instituția sau autoritatea publică. Media generală pentru rata de răspuns este de 89,42 %, adică 93 răspunsuri primite din 104 solicitări adresate instituțiilor și autorităților publice județene și locale de la nivelul municipiului București.

Răspunsuri complete pentru fiecare solicitare în parte

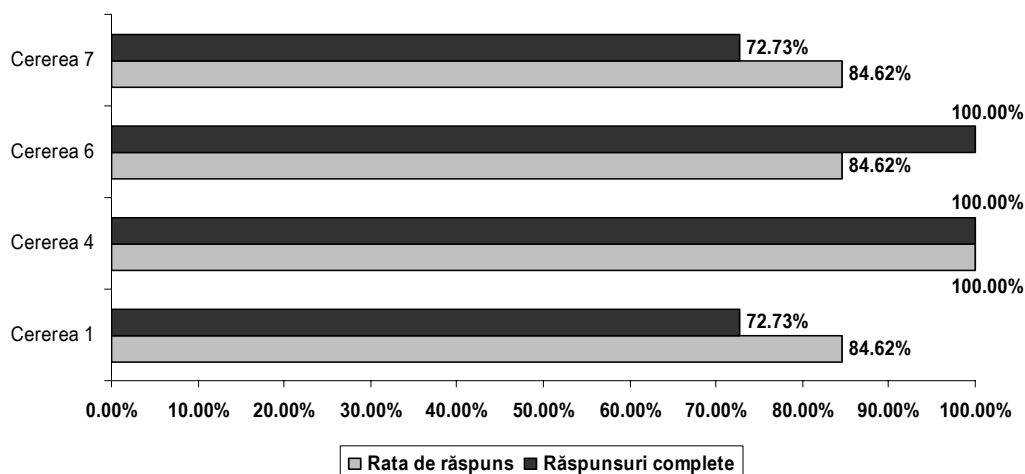
Din analiza făcută asupra răspunsurilor complete primite din partea instituțiilor monitorizate, rezultă că în cazul cererii 5, prin care am solicitat o situație a primelor în bani acordate personalului cu funcții de conducere și de execuție, doar șase instituții publice din cele 12 care ne-au răspuns, au furnizat informații complete.

Graficul de mai sus ne indică faptul că, în cazul cererilor 4 „cererile de informații publice adresate instituției/ autorității” și 6 „procentul din bugetul instituției folosit pentru achiziția de echipament IT/

informatică”, toate răspunsurile furnizate de autoritățile și instituțiile publice monitorizate, conțineau informații complete. Media generală a indicatorului „răspunsuri complete” este de 73%, reprezentând 68 de răspunsuri complete din cele 93 primite.

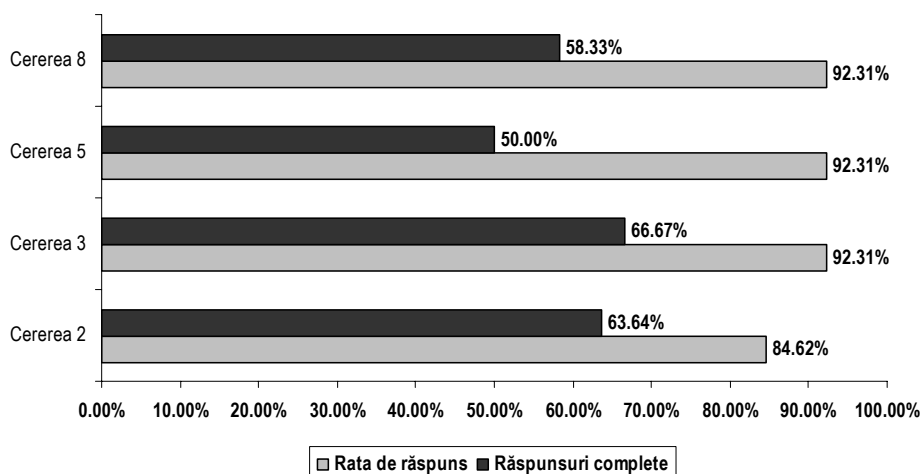
Analizând evoluția răspunsurilor furnizate de autoritățile și instituțiile publice în funcție de persoana care a adresat cererea de informații publice - persoană fizică sau persoană juridică – am obținut rezultatele prezentate în cele două grafice de mai jos.

Situația răspunsurilor la solicitările formulate de APD

Pentru această primă dimensiune, unde adresantul este o persoană juridică/ APD se poate observa că cererea cu numărul 4 „cererile de informații publice adresate instituției/ autorității” înregistrează procentul maxim pentru ambele tipuri de indicatori („rată de răspuns” și „răspunsuri complete”).

Evoluția răspunsurilor având ca solicitant un cetățean

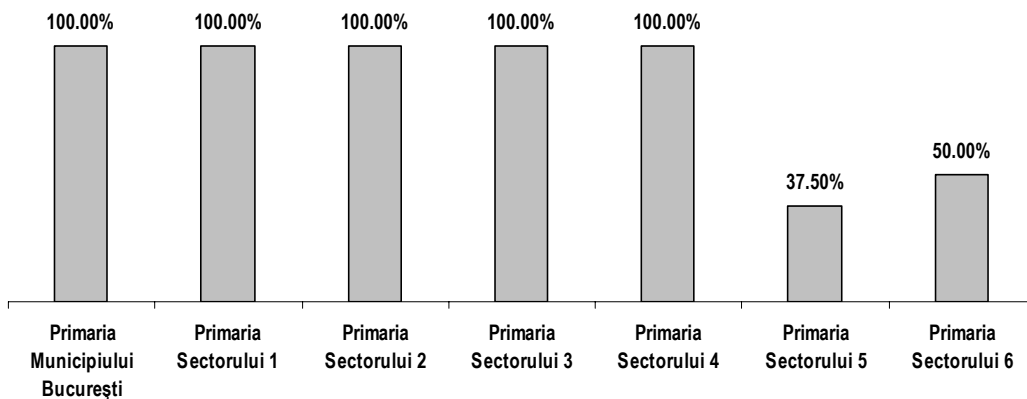

Evaluarea solicitărilor adresate de către o persoană fizică indică faptul că în cazul cererilor 8 „raportul anual de activitate”, 5 valoarea totală a primelor acordate, și cererea 3 strategia instituției publice pentru perioada 2006-2008, s-a înregistrat cea mai mare rată de răspuns: 92,31%. Aplicând cel de-al doilea filtru, acela reprezentat de indicatorul „răspunsuri complete”, putem observa că din cele 12 răspunsuri primite, doar șapte dintre acestea pot fi evaluate ca furnizând informații complete la solicitarea 8 („raportul anual de activitate”). Solicitarea 5 (valoarea primelor) a primit șase răspunsuri complete, iar cererea 3 (strategia instituției), opt răspunsuri complete.

Per ansamblu, media generală pentru rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice la solicitările formulate de persoane fizice este de 90,38%, iar pentru persoanele juridice este de 88,46%. O altă diferență apare în momentul în care evaluăm în ce măsură informațiile furnizate solicitanților sunt și complete. Astfel, solicitările formulate de persoane juridice/ APD au primit răspunsuri complete într-un procent de 86,36%, pe când cele formulate de persoane fizice au beneficiat de răspunsuri complete doar într-un procent de 59,66%.

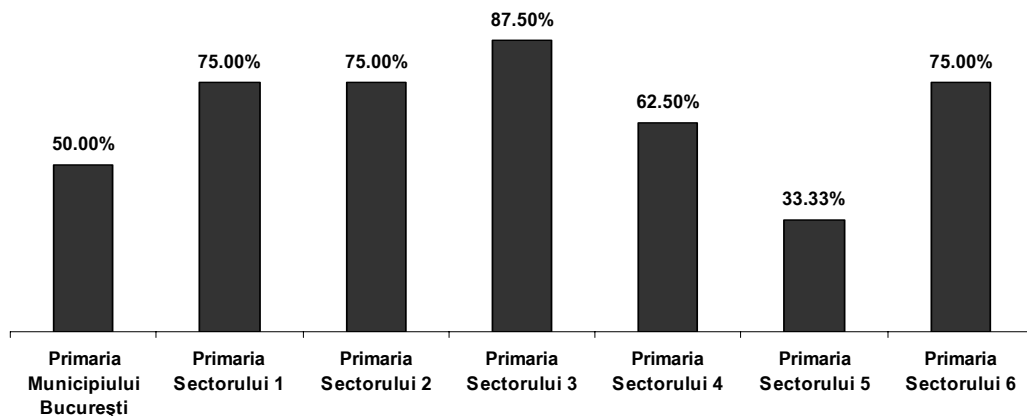
Mai departe, cercetarea se concentrează și pe evoluția răspunsurilor oferite de anumite instituții și autorități publice locale. Datele și graficele de mai jos afișează rata de răspuns și procentul pentru răspunsuri complete evidențiate pe fiecare primărie în parte.

Rata de răspuns a autorităților publice locale

Analiza pentru rata de răspuns arată că Primăriile Sectoarelor 1, 2, 3, 4 și cea a Municipiului București, au furnizat răspunsuri tuturor solicitărilor adresate pe perioada monitorizării, în timp ce Primăria Sectorului 6 a răspuns la patru solicitări din cele opt, iar Primăria Sectorului 5 a oferit doar trei răspunsuri din opt cereri adresate.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile publice locale

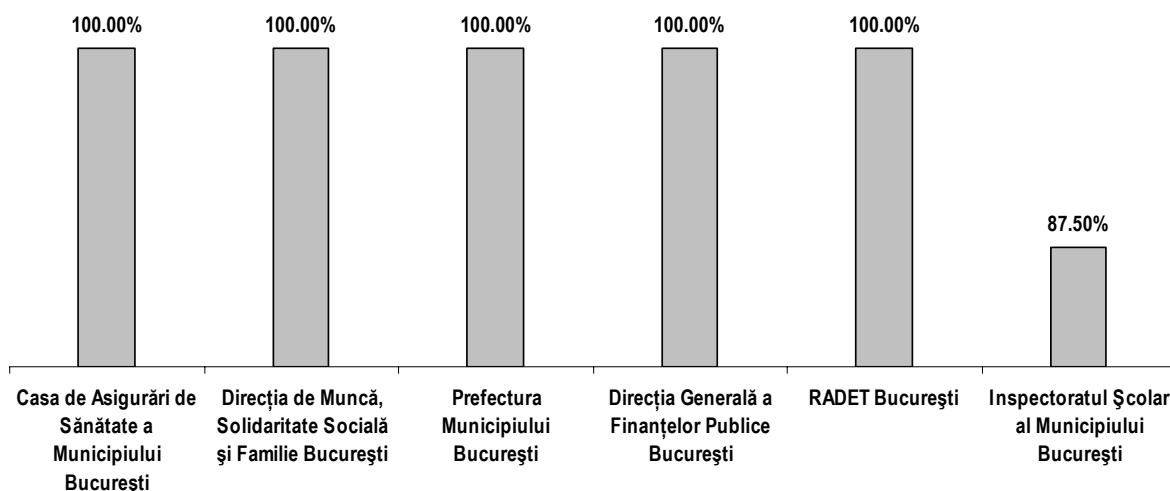

Luând în considerare măsura în care autoritățile și instituțiile monitorizate ne-au furnizat răspunsuri complete la cererile de informații publice, observăm din graficul de mai sus că, deși Primăria Municipiului București a răspuns tuturor solicitărilor adresate, doar jumătate din aceste răspunsuri sunt și complete. Un procent bun din perspectiva indicatorului „răspunsuri complete”, este obținut de Primăria Sectorului 3: din cele opt răspunsuri furnizate, șapte au fost și complete. Din păcate, Primăria Sectorului 5 se situează la

sfârșitul clasamentului, întrucât doar un singur răspuns din cele trei primite de la această instituție a conținut informații complete.

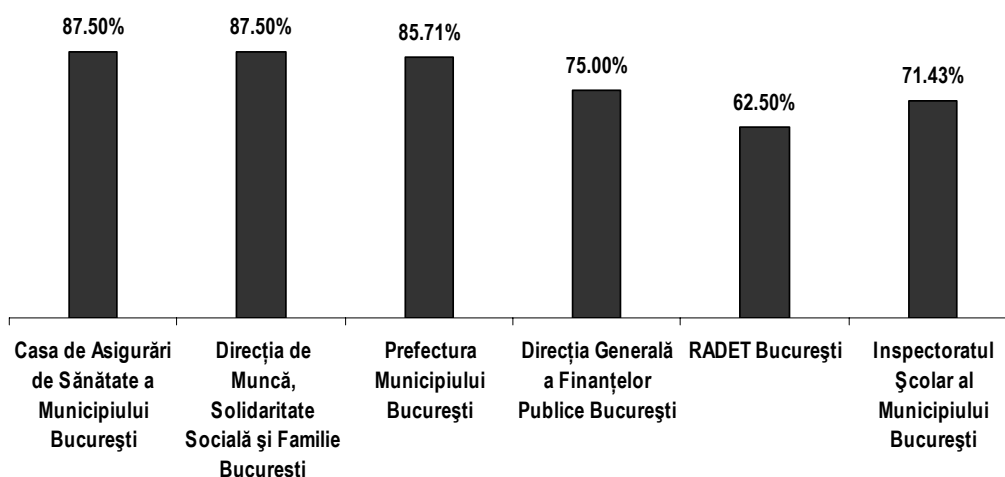
Dacă ne raportăm la autoritățile și instituțiile ce acționează la nivelul Municipiului București și pe care le-am avut în vedere pe parcursul procesului de monitorizare, constatăm faptul că rate complete de răspuns au fost înregistrate de către toate instituțiile și autoritățile monitorizate cu excepția Inspectoratului Școlar al Municipiului București pentru care au fost înregistrate doar șapte răspunsuri.

Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor la nivelul Municipiului București

Analizând măsura în care instituțiile au furnizat informații complete, clasamentul așează pe primul loc Casa de Asigurări de Sănătate și Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie cu șapte răspunsuri complete din opt răspunsuri furnizate. Următoarea clasată, în urma aplicării indicatorului „răspunsuri complete”, este Prefectura Municipiului București¹ ce întrunește un procentaj de 85,71%.

Răspunsuri complete furnizate de autoritățile și instituțiile la nivelul Municipiului București

¹ Menționăm că monitorizarea pentru performanțele în privința implementării prevederilor Legii 544/2001 ale Prefecturii Municipiului București au fost făcute pe baza a șapte cereri de informații de interes public.

Deși RADET București prezintă o rată de răspuns maximă, doar cinci din cele opt răspunsuri furnizate sunt complete. Totodată, Inspectoratul Școlar București este plasat în clasamentul întocmit din perspectiva indicatorului „răspunsuri complete” pe ultimul loc cu 71,43%.

V.6.9.1 Situații punctuale

Câteva situații problematice întâlnite pe parcursul procesului de monitorizare a instituțiilor și autorităților publice din această regiune sunt descrise în cele ce urmează:

- Ca urmare a solicitării cu numărul 2 referitoare la „numărul total de persoane angajate în calitate de funcționari publici și cu contract individual de muncă”, Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie a Municipiului București, motivează că *„Documentele solicitate de dvs. nu fac parte din informațiile de interes public conform Legii 544/2001 art. 5(1)”*.
- Tot la solicitarea referitoare la „numărul total de persoane angajate în calitate de funcționari publici și cu contract individual de muncă”, Primăria Sectorului 1 ne-a comunicat faptul că: *„documentele care conțin datele solicitate sunt de uz intern și nu pot fi multiplicat în vederea publicării; o parte din datele solicitate, care sunt destinate informării publice, sunt prezentate pe site-ul instituției. În conformitate cu prevederile Legii nr. 544/2001, informațiile referitoare la personalul instituției sau orice date de uz intern, pot fi puse numai la dispoziția instituțiilor statului.”*

Ca răspuns pentru cele două situații enunțate mai sus, precizăm că, la nivel național, 91.0% dintre instituțiile care au răspuns la această cerere au considerat ca această informație nu este una de uz intern și a fost furnizată solicitanților.

- În urma aplicării indicatorului „răspunsuri complete”, Direcția Generală a Finanțelor Publice București, a oferit informații complete doar pentru două solicitări (40%), din cele cinci răspunsuri furnizate petenților;
- În cadrul procesului de monitorizare, Primăria Sectorului 5 a înregistrat cea mai mică rată de răspuns, 37,50%, furnizând doar trei răspunsuri din cele opt pe care le-am fi așteptat de la această instituție. În plus, evaluarea celor trei răspunsuri primite arată că doar solicitarea cu numărul 4 „cererile de informații publice adresate instituției” a primit un răspuns conținând toate informații solicitate.

VI. Comparația rezultatelor monitorizării din anul 2003 cu cele din anul 2007¹

Asociația Pro Democrația a desfășurat, pe parcursul anului 2003, un proces de monitorizare a modului de implementare a Legii 544/2001 similar cu cel prezentat în raportul de față. Acest fapt ne permite ca, în cele ce urmează, să vă prezentăm o comparație a rezultatelor obținute în urma celor două procese de monitorizare: cel din 2003 și cel din 2006. Scopul acestei comparații este de a identifica dacă instituțiile și autoritățile publice monitorizate au înregistrat progrese în ceea ce privește implementarea Legii privind liberul acces la informațiile de interes public.

Analiza comparativa s-a realizat pentru ambele componente de monitorizare - respectarea art. 4 din Legea 544/2001 și disponibilitatea instituțiilor și autorităților publice de a furniza informații de interes public – rezultatele obținute fiind prezentate pe parcursul acestui capitol păstrând aceeași structură de prezentare a informațiilor ca cea descrisă în capitolul anterior.

Reamintim faptul că în cadrul procesului de monitorizare desfășurat în anul 2003, APD a avut în vedere 884 de instituții care au fost testate din perspectiva respectării articolului 4 din Lege și respectiv 126 de instituții care au fost testate din perspectiva disponibilității de a furniza informații de interes public.

VI.1 Organizarea compartimentelor de informații publice

Datele cercetării ne arată că autoritățile și instituțiile publice „testate” în cadrul acestei prime componente, prezintă o rată de răspuns la nivel național cu aproximativ 15 procente mai mare față de cea înregistrată în anul 2003. Totodată, numărul mediu de zile necesare pentru a formula un răspuns scade la aproximativ opt zile lucrătoare, față de 12, în anul 2003. Cu toate acestea, din tabelul de mai jos reiese că autoritățile publice monitorizate au înregistrat un regres în ceea ce privește înregistrarea cererilor. Astfel, în 2003, instituțiile monitorizate au înregistrat 90,7% din cereri în timp ce în 2006 doar 75,9% din cererile adresate au fost înregistrate.

Anul	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns		Rata de răspuns		Procent înregistrare cereri	
	2003	2006	2003	2006	2003	2006
La nivel național	11,9	7,8	58,4%	74,9%	90,7%	75,9%
Regiunea 1	13,0	11,3	49,6%	78,4%	75,6%	100,0%
Regiunea 2	11,1	12,3	49,6%	90,5%	100,0%	90,5%
Regiunea 3	12,9	6,1	56,6%	67,0%	93,1%	65,1%
Regiunea 4	12,5	4,1	64,1%	66,3%	72,8%	65,0%
Regiunea 5	12,0	6,4	57,5%	76,6%	95,0%	95,3%
Regiunea 6	9,6	7,8	63,9%	82,3%	98,3%	64,6%
Regiunea 7	12,0	5,7	61,8%	63,5%	93,5%	60,4%
Regiunea 8	11,9	6,0	73,3%	81,1%	100,0%	75,5%

Tabel 6 Răspunsuri primite și înregistrarea cererilor

Comparând rezultatele înregistrate la nivelul regiunilor putem observa că majoritatea regiunilor au înregistrat progrese în ceea ce privește timpul mediu de răspuns. Există, însă, și o excepție, aceea a regiunii 2, unde se înregistrează o creștere a medie de timp cu aproape o zi (de la 11 la 12 zile necesare furnizării unui răspuns).

¹ Prima componentă de monitorizare a fost desfășurată în luna octombrie a anului 2006 și, în acest context, termenul de referință este anul 2006. Pentru cea de a doua componentă de monitorizare termenul de referință folosit pe parcursul acestui raport va fi 2007, întrucât monitorizarea s-a desfășurat, în principal, pe parcursul anului 2007.

Comparațiile prezentate mai jos, structurate în funcție de nivelul la care acționează instituțiile publice, ne indică îmbunătățiri considerabile în ceea ce privește numărul mediu de zile în care s-a răspuns și rata de răspuns. Totuși datele cercetării ne arată și un regres înregistrat de către autoritățile de nivel central și județean în ceea ce privește înregistrarea cererilor. Astfel, putem observa că toate autoritățile de nivel central monitorizate în 2003 au înregistrat cererile de informații publice în timp ce, în 2006, doar 83,3% dintre autoritățile de nivel central au înregistrat cererea.

Anul	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns		Rata de răspuns		Procent înregistrare cereri	
	2003	2006	2003	2006	2003	2006
Central	12,2	5,7	76,5%	90,0%	100,0%	83,3%
Județean	11,7	7,2	81,5%	82,5%	90,1%	81,0%
Local	12,0	9,0	40,0%	64,3%	90,4%	69,1%

Tabel 7 Nivel de acțiune al instituției / autorități publice

Analizând rezultatele obținute în urma celor două procese de monitorizare în funcție de tipul de instituțiilor și autorităților publice monitorizate, putem observa că instituțiile de tip deliberativ au înregistrat un progres considerabil în ceea ce privește timpul mediu de răspuns și furnizarea unui răspuns cu informații. Datele prezentate în tabelul de mai jos indică, totodată, că instituțiile deliberative au înregistrat și un regres la nivelul indicatorului „înregistrarea cererii”.

Anul	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns		Rata de răspuns		Procent înregistrare cereri	
	2003	2006	2003	2006	2003	2006
Executivă	11,8	8,7	66,3%	75,3%	92,4%	73,9%
Deliberative / Decizionale	12,7	7,1	30,0%	83,7%	88,3%	79,1%
Jurisdicțional	11,1	7,6	69,9%	80,8%	88,1%	81,7%
Alte entități	12,0	7,0	68,8%	69,3%	91,7%	74,9%

Tabel 8 Tip de autoritate / instituție publică

Luând în considerare modalitatea de trimitere a cererilor de interes public, analiza comparativa prezentată în tabelul de mai jos ne arată că instituțiile publice monitorizate au înregistrat progrese în ceea ce privește furnizarea unui răspuns pentru toate modalitățile folosite pentru trimiterea cererilor.

Anul	Numărul mediu de zile în care s-a răspuns		Rata de răspuns		Procent înregistrare cereri	
	2003	2006	2003	2006	2003	2006
Personal	9,3	6,8	76,7%	84,0%	90,8%	87,8%
Fax	21,4	5,4	61,1%	98,9%	100,0%	90,5%
Poștă	12,7	8,8	52,9%	71,6%	93,1%	74,6%

Tabel 9 Mod adresare cerere

În cele ce urmează, vă prezentăm o analiza comparativă realizată din perspectiva indicatorului rată de răspuns pentru fiecare regiune de dezvoltare în parte.

Regiunea 1

La nivelul acestei regiuni se poate observa că rata de răspuns (calculată sub forma unei medii) înregistrată în 2006 este mai mare cu 29 de procente față de rata de răspuns înregistrată de autoritățile publice monitorizate în 2003. Capacitatea instituțiilor și autorităților locale monitorizate de a furniza informații de interes public s-a îmbunătățit vizibil față de situația constatată în 2003. Astfel, observăm că rata de răspuns înregistrată în 2006 este cu 38 de procente mai mare față de rata de răspuns din 2003.

Nivel / Anul	Rata de răspuns	
	2003	2006
Județean	77%	88%
Local	28%	66%
Media la nivelul regiunii	49%	78%

Tipul instituție publice	Rata de răspuns	
Autorități / instituții publice executive	57%	73%
Autorități / instituții publice deliberative / decizionale	16%	100%
Autorități / instituții publice juridictionale	60%	85%
Alte instituții publice	71%	76%

Regiunea 2

Așa cum rezultă din tabelul de mai jos, la nivelul regiunii 2, rata de răspuns (calculată sub forma unei medii) înregistrată în 2006 este mai mare cu 40 de procente față de rata de răspuns înregistrată de autoritățile publice monitorizate în 2003 la nivelul acestei regiuni. Un progres demn de menționat a fost înregistrat de către instituțiile de tip deliberativ care, în 2006, au obținut o rată de răspuns de 100% în timp ce în 2003 rata a fost de 17%.

Nivel / Anul	Rata de răspuns	
	2003	2006
Județean	80%	91%
Local	30%	90%
Media la nivelul regiunii	50%	90%

Tipul instituție publice	Rata de răspuns	
Autorități / instituții publice executive	63%	90%
Autorități / instituții publice deliberative / decizionale	17%	100%
Autorități / instituții publice juridictionale	64%	82%
Alte instituții publice	41%	100%

Regiunea 3

La nivelul acestei regiuni se poate observa că rata de răspuns (calculată sub forma unei medii) înregistrată în 2006 este de 67% în timp ce rata de răspuns înregistrată de autoritățile publice monitorizate în 2003 a fost de 57%. Dacă privim, în ansamblu, rezultatele obținute de autoritățile și instituțiile publice din această regiune din perspectiva indicatorului rata de răspuns putem spune că s-au înregistrat progrese, însă datele cercetării indică faptul că instituțiile de tip executiv au înregistrat un regres. Astfel, în tabelul de mai jos putem observa că rata de răspuns înregistrată de aceste instituții în 2003 este mai mare cu 3 procente față de rata de răspuns înregistrată în 2006.

Nivel / Anul	Rata de răspuns	
	2003	2006
Județean	78%	72%
Local	41%	59%
Media la nivelul regiunii	57%	67%

Tipul instituție publice	Rata de răspuns	
Autorități / instituții publice executive	65%	62%
Autorități / instituții publice deliberative / decizionale	23%	43%
Autorități / instituții publice juridictionale	82%	94%
Alte instituții publice	70%	65%

Regiunea 4

Așa cum rezultă din tabelul de mai jos, la nivelul regiunii 4 rata de răspuns (calculată sub forma unei medii) înregistrată în 2006 a crescut cu doar două procente față de rata de răspuns înregistrată de autoritățile publice monitorizate în 2003. Un progres demn de menționat a fost înregistrat de către instituțiile de tip deliberativ care, în 2006, au obținut o rată de răspuns de 100% în timp ce, în 2003, rata a fost de 52%. Datele cercetării ne mai indică și o serie de regresse înregistrate de către instituțiile de tip executiv și cele de tip juridictional.

Nivel / Anul	Rata de răspuns	
	2003	2006
Județean	80%	80%
Local	51%	49%
Media la nivelul regiunii	64%	66%

Tipul instituție publice	Rata de răspuns	
Autorități / instituții publice executive	70%	64%
Autorități / instituții publice deliberative / decizionale	52%	100%
Autorități / instituții publice juridictionale	64%	60%
Alte instituții publice	64%	63%

Regiunea 5

La nivelul acestei regiunii se poate observa că rata de răspuns (calculată sub forma unei medii) înregistrată în 2006 este mai mare cu 20 de procente față de rata de răspuns înregistrată de autoritățile publice monitorizate în 2003. Capacitatea instituțiilor și autorităților locale monitorizate de a furniza informații de interes public s-a îmbunătățit vizibil față de situația constatată în 2003. Astfel, observăm că rata de răspuns înregistrată în 2006 este cu 31 de procente mai mare față de rata de răspuns din 2003.

Un progres demn de menționat a fost înregistrat de către instituțiile de tip deliberativ care, în cadrul monitorizării din anul 2006, au obținut o rată de răspuns de 100% în timp ce, în anul 2003, rata a fost de doar 42%.

Nivel / Anul	Rata de răspuns	
	2003	2006
Județean	84%	87%
Local	38%	69%
Media la nivelul regiunii	57%	77%

Tipul instituție publice	Rata de răspuns	
Autorități / instituții publice executive	61%	61%
Autorități / instituții publice deliberative / decizionale	42%	100%
Autorități / instituții publice jurisdicționale	57%	87%
Alte instituții publice	75%	77%

Regiunea 6

Așa cum rezultă din tabelul de mai jos, la nivelul autorităților și instituțiilor regiunii 6, rata de răspuns înregistrată în anul 2006 este mai mare cu 19 procente față de rata de răspuns înregistrată de autoritățile publice monitorizate în anul 2003. Analiza realizată la nivelul acestei regiuni ne mai indică faptul că instituțiile publice de tip deliberativ au înregistrat, în anul 2006, o rată de răspuns cu 62 de procente mai mare decât rata de răspuns înregistrată în anul 2003.

Nivel / Anul	Rata de răspuns	
	2003	2006
Județean	79%	97%
Local	51%	69%
Media la nivelul regiunii	63%	82%

Tipul instituție publice	Rata de răspuns	
Autorități / instituții publice executive	70%	79%
Autorități / instituții publice deliberative / decizionale	38%	100%
Autorități / instituții publice jurisdicționale	76%	94%
Alte instituții publice	81%	75%

Regiunea 7

Analiza comparativă a indicatorului rată de răspuns ne arată că instituțiile publice monitorizate la nivelul acestei regiuni răspund cererilor de informații de interes public la fel ca în anul 2003, rata de răspuns fiind aceeași 63%. Datele cercetării ne mai indică și o serie de regrese înregistrate de către instituțiile de tip executiv și cele de tip jurisdicțional. Totodată, în tabelul de mai jos putem observa că instituțiile de nivel județean au înregistrat în 2003 o rată de răspuns mai mare cu 6 procente față de rata de răspuns înregistrată în anul 2006.

Nivel / Anul	Rata de răspuns	
	2003	2006
Județean	79%	73%
Local	51%	54%

Media la nivelul regiunii	63%	63%
Tipul instituție publice	Rata de răspuns	
Autorități / instituții publice executive	72%	67%
Autorități / instituții publice deliberative / decizionale	33%	83%
Autorități / instituții publice jurisdicționale	67%	61%

Regiunea 8

La nivelul acestei regiuni se poate observa că rata de răspuns (calculată sub forma unei medii) înregistrată în anul 2006 este de 81% în timp ce rata de răspuns înregistrată de autoritățile publice monitorizate în anul 2003 a fost de 73%. Dacă privim, în ansamblu, rezultatele înregistrate la nivelul acestei regiuni din perspectiva indicatorului rata de răspuns, putem spune că s-au înregistrat progrese însă dacă privim în detaliu, observăm că instituțiile de nivel județean au avut, în anul 2003, o rată de răspuns mai mare cu 27 de procente față de rata de răspuns înregistrată în anul 2006.

	Rata de răspuns	
Nivel / Anul	2003	2006
Central	76%	90%
Județean	87%	60%
Local	61%	77%
Media la nivelul regiunii	73%	81%

Tipul instituție publice	Rata de răspuns	
Autorități / instituții publice executive	76%	83%
Autorități / instituții publice deliberative / decizionale	22%	50%
Autorități / instituții publice jurisdicționale	86%	86%
Alte instituții publice	100%	85%

VI.2 Disponibilitatea și capacitatea autorităților și instituțiilor publice de a furniza informații de interes public

Așa cum aminteam la începutul acestui capitol, în anul 2003, Asociația Pro Democrația a testat, din perspectiva disponibilității de a furniza informații de interes public, performanțele a 126 de instituții și autorități publice, numărul cererilor de informații de interes public adresate pe parcursul monitorizării fiind de 957. Rezultatele obținute în urma procesului de monitorizare desfășurat în anul 2003 vor fi comparate, în cele ce urmează, cu rezultatele obținute în urma procesului de monitorizare desfășurat în anul 2006, cu scopul de a evidenția progresele înregistrate de către instituțiile publice monitorizate în implementarea Legii privind liberul acces la informațiile de interes public.

În cadrul celei de a doua componente de monitorizare desfășurate în principal în 2007¹ am evaluat un număr 119 instituții publice, numărul total de solicitări adresate fiind de 952.

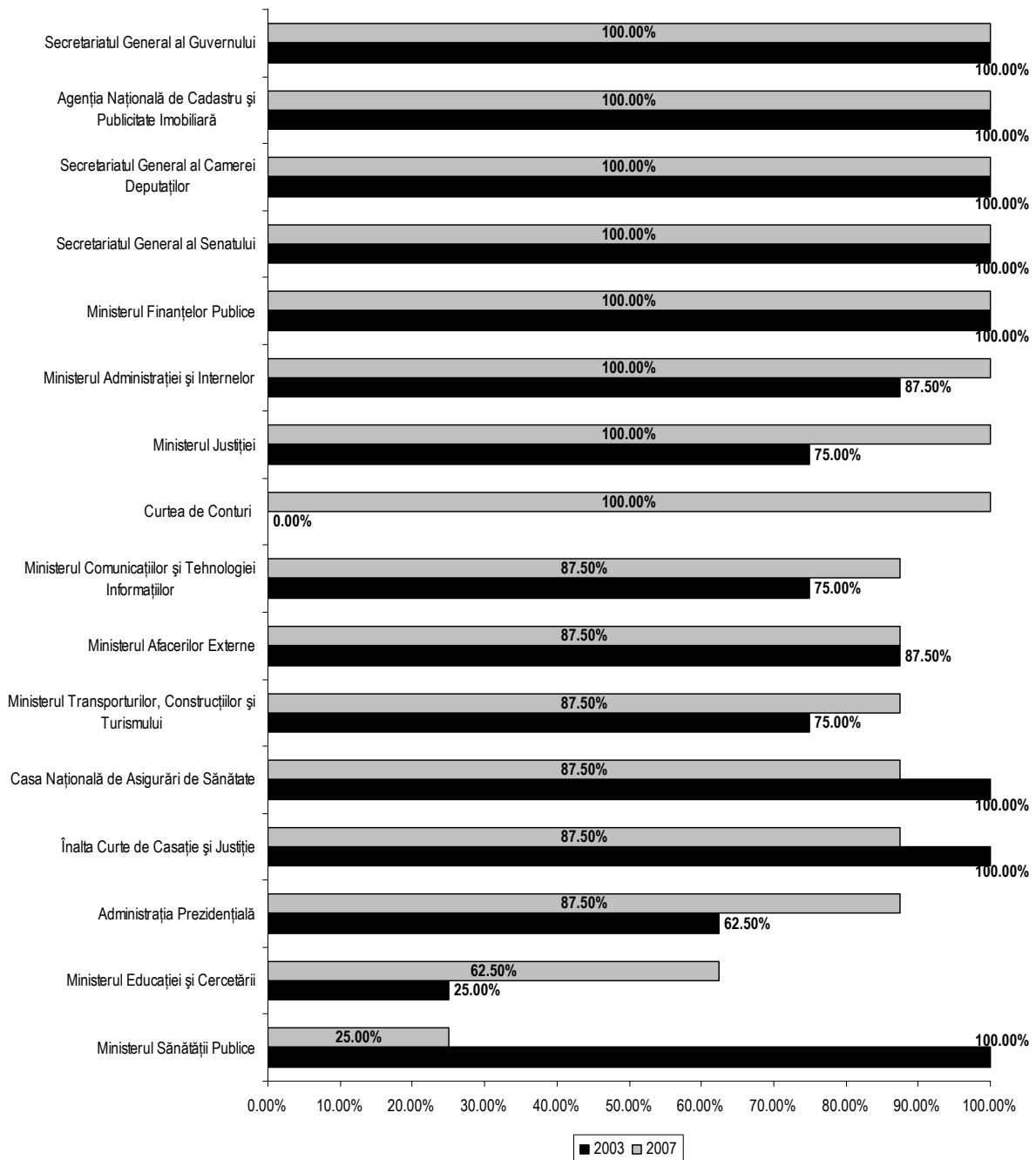
Datele cercetării ne arată că, în anul 2006, instituțiile monitorizate au înregistrat o rată de răspuns de 77,3% în timp ce, în anul 2003, rata de răspuns înregistrată de instituțiile publice monitorizate a fost de 69,6%. La o primă vedere, de ansamblu, aceste procente ne indică faptul că instituțiile publice au înregistrat progrese în perioada scursă de la ultima monitorizare și până în prezent.

VI.2.1 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice la nivel central

Datele cercetării ne indică faptul că instituțiile publice centrale au înregistrat o creștere a ratei de răspuns cu 17,3 procente - rata de răspuns obținută în anul 2003 fiind de 73,2% iar cea din 2007, de 90,5%. Din graficul prezentat mai jos reiese faptul că instituții precum Ministerul Sănătății, Casa Națională de Asigurări de Sănătate și Înalta Curte de Casație și Justiție au înregistrat, în anul 2007, o rată de răspuns mai mică decât cea din 2003. Media timpului de răspuns în anul 2003 a fost de 12,3 zile lucrătoare față de anul 2007, când aceasta a scăzut la 8,4 zile.

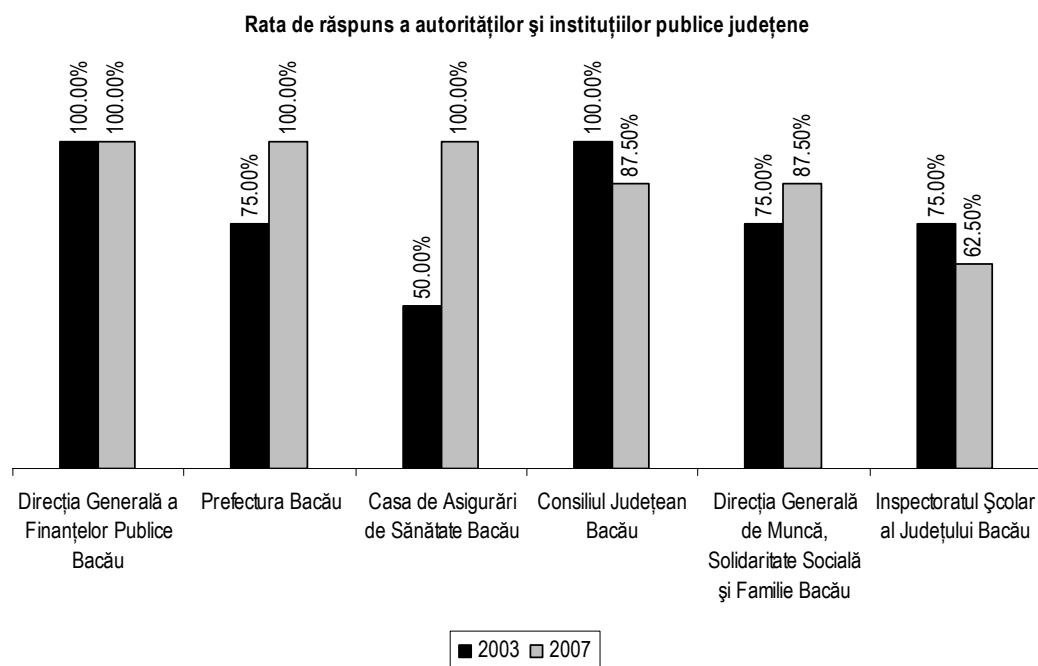
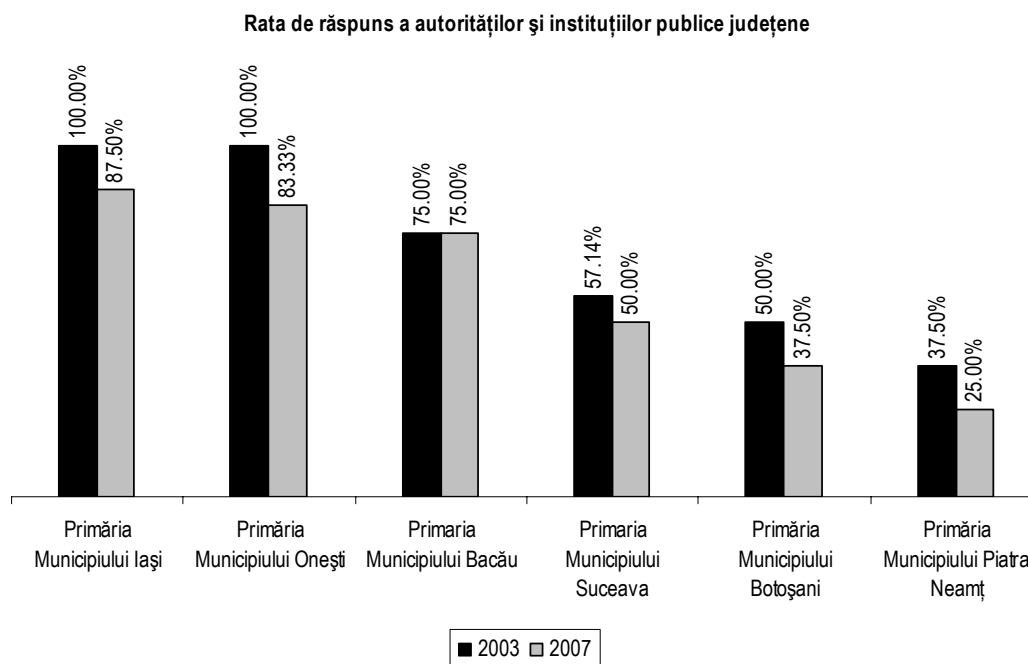
¹ Deși cea de-a doua componentă a monitorizării a fost începută în anul 2007, cinci din cele opt cereri de informații de interes public au fost trimise pe parcursul anului 2007, motiv pentru care, în această secțiune a raportului, vom face referire la prezenta monitorizare ca desfășurându-se în 2007.

Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice centrale

V.2.2 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 1 (Nord-Est)

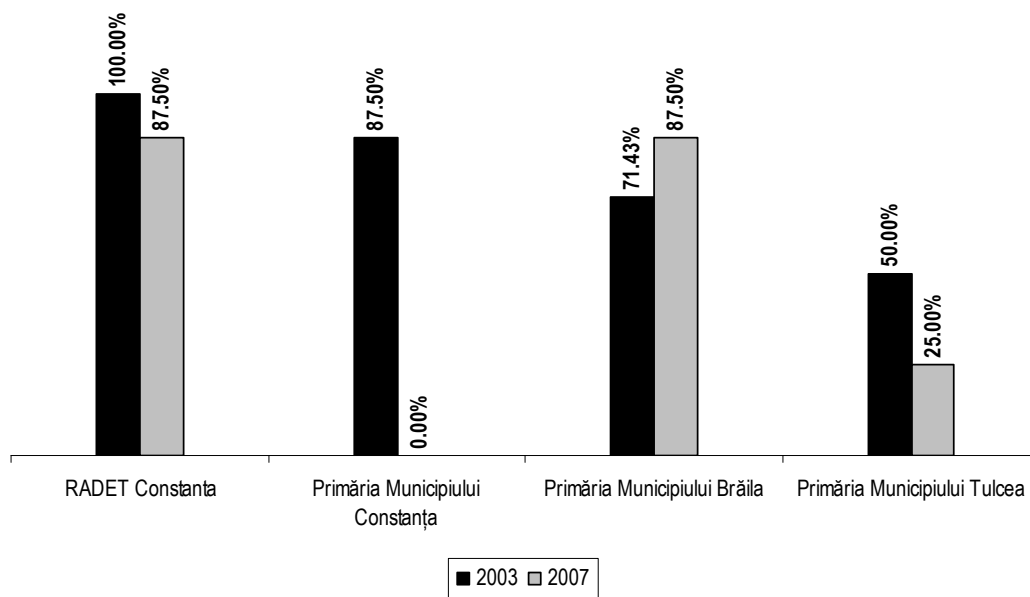
La nivelul regiunii 1, rata de răspuns înregistrată în 2007 este mai mare cu aproximativ 10 procente față de rata de răspuns înregistrată de autoritățile publice monitorizate în anul 2003. Analiza realizată la nivelul acestei regiuni ne mai indică faptul că instituții precum Prefectura Bacău, Casa de Asigurări de Sănătate precum și Direcția Generală de Muncă, Solidaritate Socială și Familie și-au îmbunătățit capacitatea de a furniza răspunsuri la cererile de informații de interes public în timp ce Consiliul Județean Bacău și Inspectoratul Școlar nu au înregistrat progrese în domeniu. Media timpului de răspuns în anul 2003 a fost de 13,7 zile lucrătoare față de anul 2007, când aceasta scade la 8,5 zile.

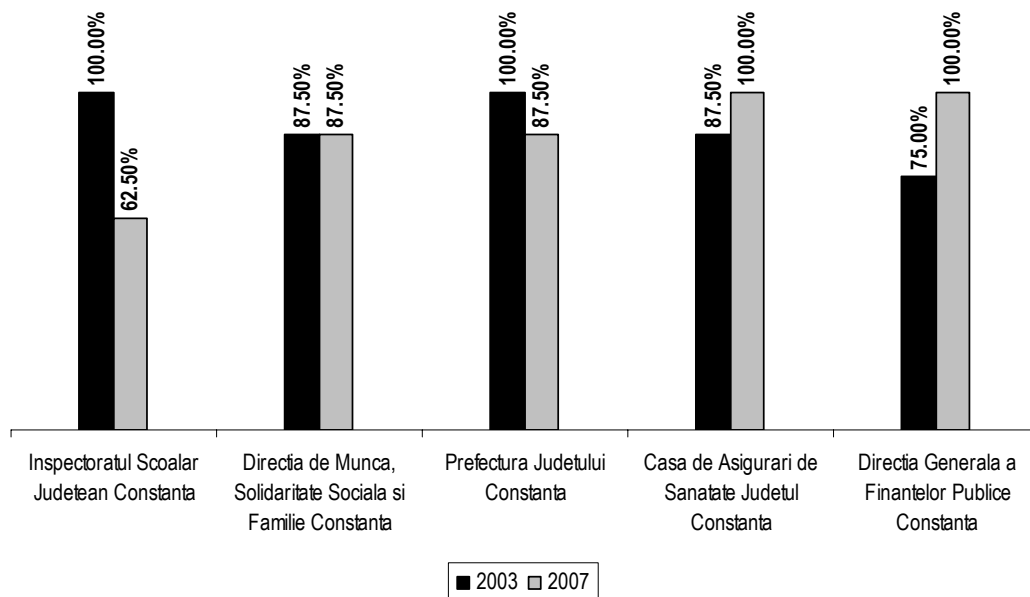
V.2.3 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 2 (Sud-Est)

La nivelul acestei regiuni, rata de răspuns (calculată sub forma unei medii) înregistrată în 2007 este mai mare cu 28 de procente față de rata de răspuns înregistrată de autoritățile publice monitorizate în 2003. Capacitatea instituțiilor și autorităților de a furniza informații de interes public s-a îmbunătățit în cazul unor instituții cum ar fi Primăria Municipiului Brăila, Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța. Din păcate nu putem spune același lucru despre Primăria Municipiului Constanța care, în 2007, nu a furnizat nici un răspuns la cererile de informații publice. Media timpului de răspuns în anul 2003 a fost de 13,7 zile lucrătoare față de anul 2007 când aceasta scade la 10,5 zile.

Rata de răspuns a autorităților publice locale

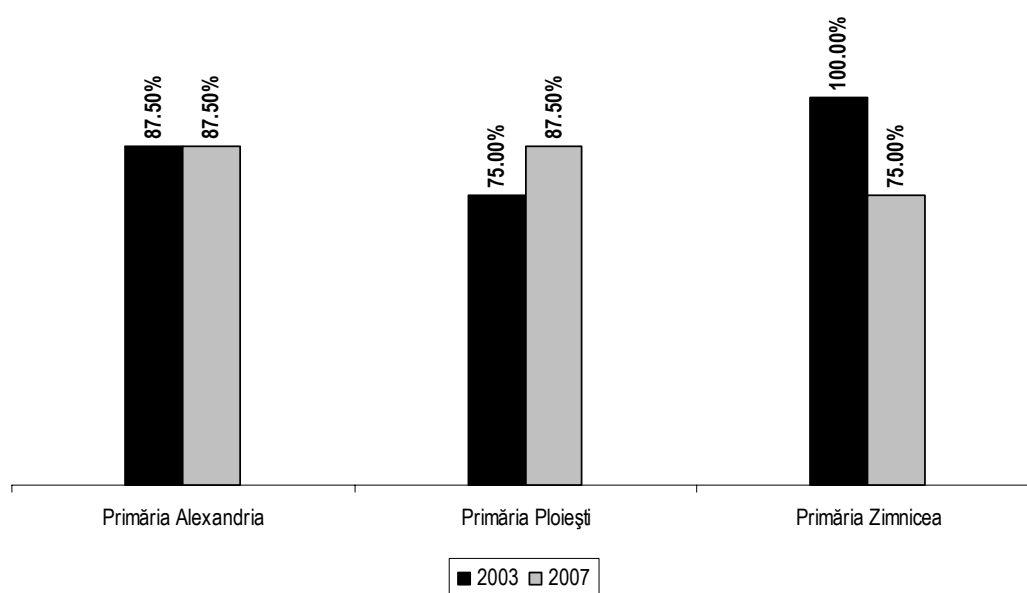
Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice județene

V.2.4 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 3 (Sud)

Analiza comparativă a indicatorului rată de răspuns ne arată că doar Primăria Ploiești a acordat în 2007 o atenție mai mare cererilor de informații de interes public decât în anul 2003, înregistrând o creștere a ratei de răspuns de 12,5%. În graficul de mai jos mai putem observa că Primăria Zimnicea a înregistrat, în 2003, o rată de răspuns mai mare cu 25 procente față de rata de răspuns înregistrată în anul 2007. Media timpului de răspuns în anul 2003 a fost de 10,1 zile lucrătoare față de cea din anul 2007, de 10,4 zile.

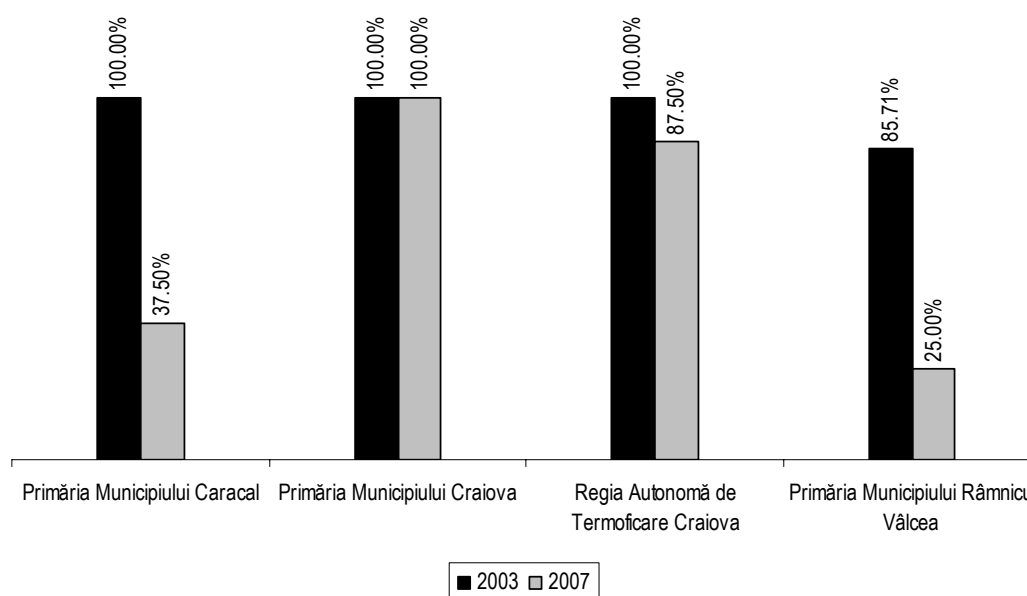
Rata de răspuns a autorităților publice locale

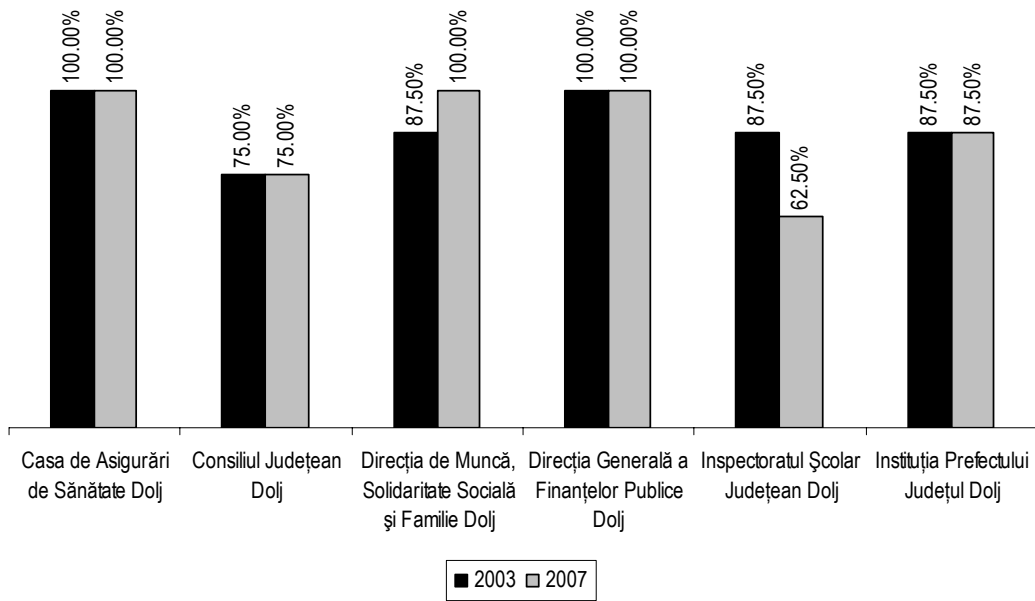
V.2.5 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 4 (Sud-Vest)

La nivelul acestei regiuni, rata de răspuns obținută în anul 2003 este de 89,6% față de anul 2007, când aceasta scade la 77,5%. Analiza realizată la nivelul acestei regiuni ne mai indică faptul că singura instituție care și-a îmbunătățit capacitatea de a furniza răspunsuri la cererile de informații de interes public este Direcția Generală de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Dolj, în timp ce Inspectoratul Școlar Dolj, Primăria Municipiului Caracal și Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea nu și-au îmbunătățit, sub nicio formă, performanțele în domeniu. Media timpului de răspuns în anul 2003 a fost de 13,2 zile lucrătoare față de anul 2007, când aceasta scade la 8,8 zile.

Rata de răspuns a autorităților publice locale

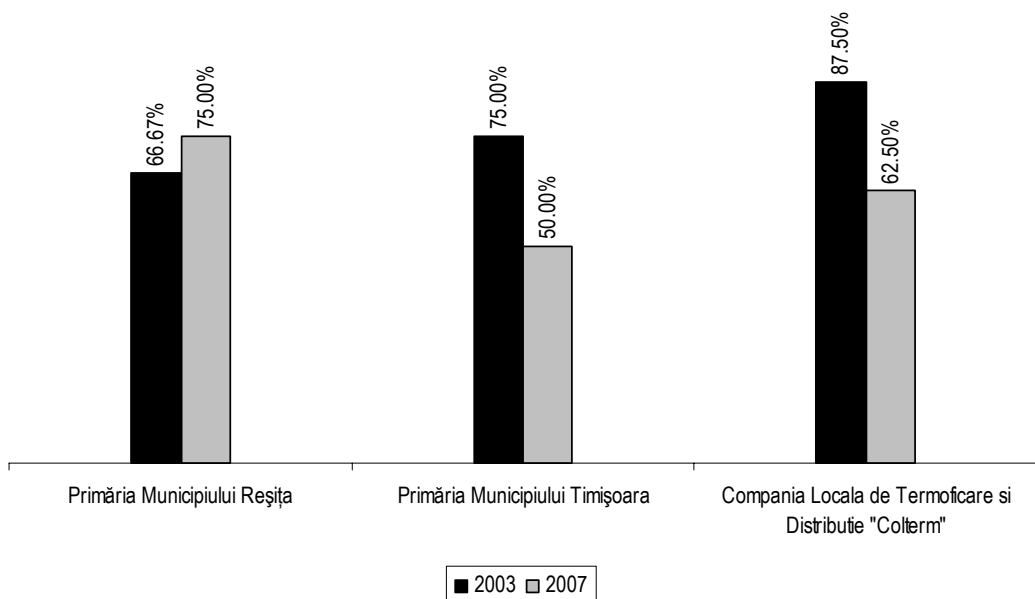
Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice județene

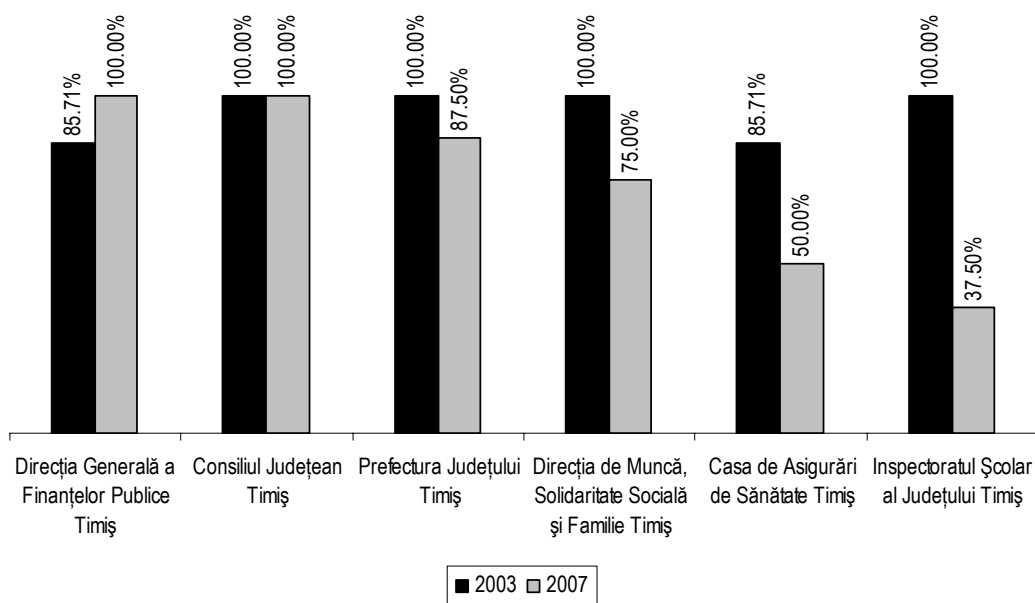
V.2.6 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 5 (Vest)

La nivelul acestei regiuni situația este similară cu cea descrisă la regiunea anterioară. Astfel, datele noastre ne indică faptul că rata de răspuns obținută de autoritățile și instituțiile monitorizate în anul 2003 a fost de 82,7%, în timp ce aceasta a scăzut la 72,3% în anul 2007. Singurele instituții care au înregistrat o creștere a ratei de răspuns au fost Primăria Reșița, care a înregistrat o creștere de 8,33% și Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș, care a înregistrat o creștere de 14,29%. Din categoria exemplelor negative, amintim Inspectoratul Școlar Județean Timiș care în 2003 a furnizat răspunsuri la toate cererile de informații publice adresate pe parcursul procesului de monitorizare iar în 2007 a răspuns doar la trei cereri din totalul de opt trimise pe parcursul monitorizării. Media timpului de răspuns în anul 2003 a fost de 12,5 zile lucrătoare față de anul 2007, când aceasta scade la 8,2 zile.

Rata de răspuns a autorităților publice locale

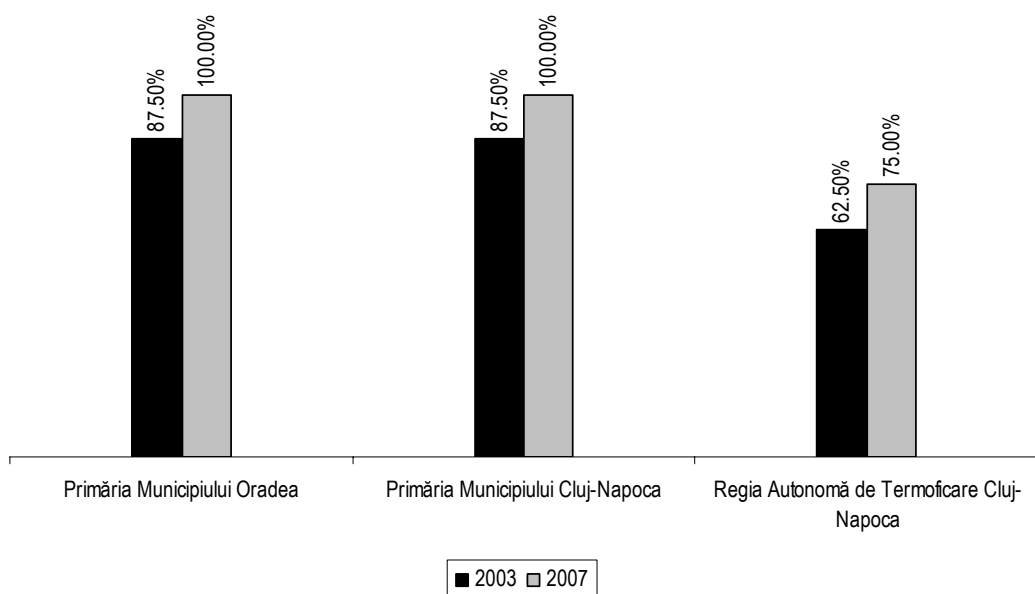
Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice județene

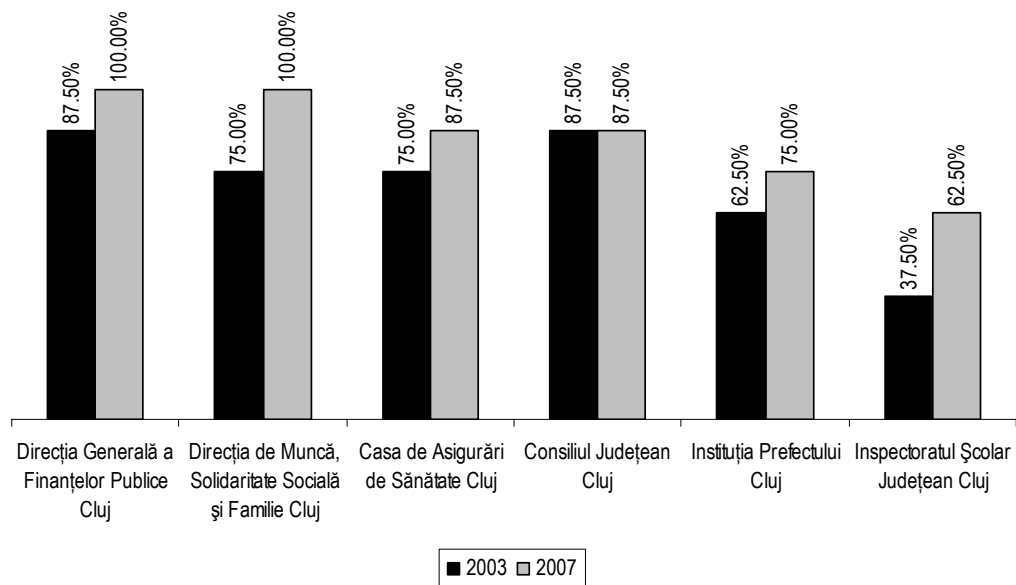
V.2.7 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 6 (Nord - Vest)

La nivelul regiuni 6, rata de răspuns a autorităților și instituțiilor monitorizate în anul 2003 a fost de 75,9%, față de anul 2007, când aceasta crește la 76,7%. Deși progresele înregistrate la nivelul întregii regiuni nu sunt spectaculoase (creșterea este de 0,8%), putem observa, în graficele de mai jos, că nicio instituție publică monitorizată nu se află în situația unei descreșteri a ratei de răspuns. Instituția care a înregistrat cel mai vizibil progres din perspectiva ratei de răspuns a fost Direcția Generală de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Cluj, care a înregistrat o creștere a ratei de răspuns de 25%. Media timpului necesar pentru formularea unui răspuns la solicitările de informații de interes public în anul 2003 a fost de 10,4 zile lucrătoare față de anul 2007, când aceasta scade la 8,6 zile.

Rata de răspuns a autorităților publice locale

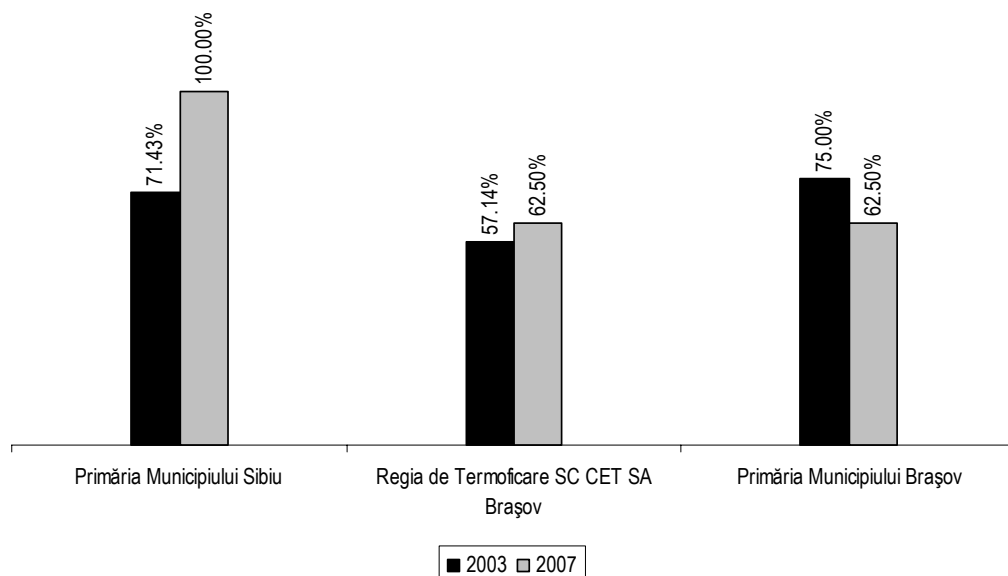
Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice județene

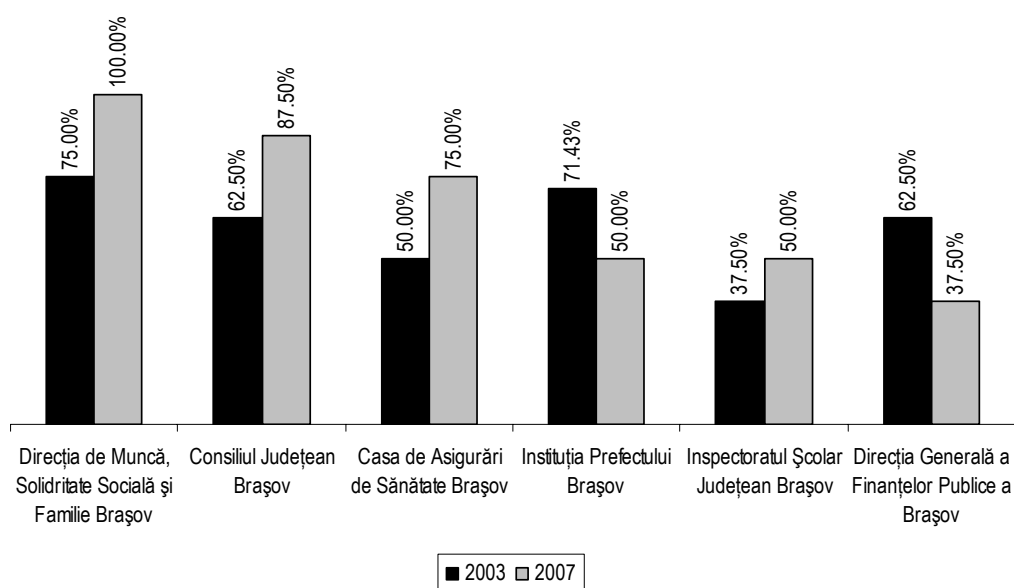
V.2.8 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 7 (Centru)

Datele cercetării ne indică faptul că, la nivelul regiunii 7, rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice monitorizate în anul 2003 a fost de 57% iar în anul 2007 aceasta a crescut la 67,7%. Analiza realizată la nivelul acestei regiuni ne mai indică faptul că instituții precum Primăria Municipiului Sibiu, Direcția Generală de Muncă, Solidaritate Socială și Familie Brașov, Consiliul Județean Brașov și Casa de Asigurări de Sănătate Brașov și-au îmbunătățit capacitatea de a furniza răspunsuri la cererile de informații de interes public, în timp ce Primăria Municipiului Brașov, Prefectura Brașov și Direcția Generală a Finanțelor Publice Brașov nu și-au îmbunătățit performanțele în domeniu. Media timpului de răspuns în anul 2003 a fost de 16,1 zile lucrătoare față de cea din anul 2007, când aceasta scade la 5,7 zile.

Rata de răspuns a autorităților publice locale

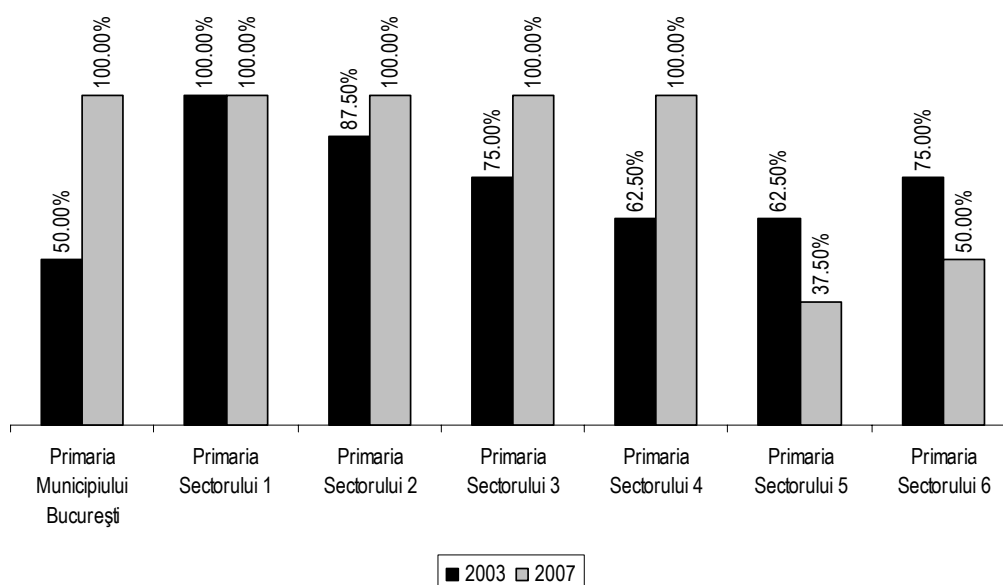
Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor publice județene

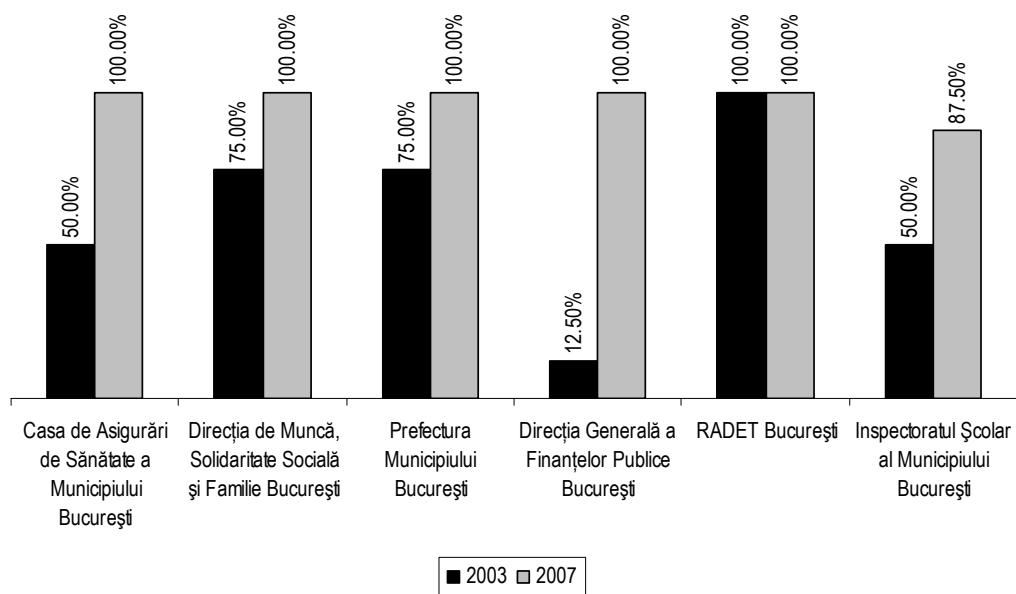
V.2.9 Rezultatele comparate ale monitorizării instituțiilor și autorităților publice din regiunea de dezvoltare 8 (Municipiul București)

La nivelul acestei regiuni, rata de răspuns (calculată sub forma unei medii) pentru furnizarea informațiilor de interes public înregistrată în 2007 de autoritățile și instituțiile publice monitorizate este mai mare cu 26 de procente față de rata de răspuns înregistrată de acestea în anul 2003. Cel mai vizibil progres a fost înregistrat de Direcția Generală a Finanțelor Publice București care a în 2003 a înregistrat o rată de răspuns de 12,50 % iar în 2007 rata de răspuns a fost de 100%. În categoria exemplelor negative amintim de Primăria Sectorului 5 și Primăria Sectorului 6 care, în anul 2007, au înregistrat o rată de răspuns cu 25% mai mică față de cea înregistrată în anul 2003. Media timpului de răspuns a autorităților și instituțiilor publice monitorizate din această regiune în anul 2003 a fost de 10,7 zile lucrătoare, față de anul 2007 când aceasta scade la 8,4 zile.

Rata de răspuns a autorităților publice locale

Rata de răspuns a autorităților și instituțiilor la nivelul Municipiului București

VII. Concluzii rezultate în urma procesului de monitorizare

Având în vedere rezultatele monitorizării noastre, am considerat necesar ca, pe parcursul acestui capitol, să trecem în revistă o serie de probleme care ar trebui luate în considerare de către conducerile instituțiilor și autorităților publice monitorizate, astfel încât implementarea Legii 544/2001 să se realizeze întocmai în litera și spiritul ei.

- La nivel național, rata medie de răspuns la solicitările formulate în cadrul monitorizării a fost de 77,3%. Aceste rezultate ne indică faptul că au existat situații în care unele instituții monitorizate nu au furnizat răspuns la cererile de informații de interes public;
- Răspunsurile instituțiilor la cererile de informații de interes public sunt incomplete. Din 736 de răspunsuri primite din partea instituțiilor și autorităților publice monitorizate, doar 565 (reprezentând 76,8%) pot fi catalogate ca fiind răspunsuri complete;
- Prevederile articolului 7, alin. 1, din Legea 544/2001, care face referire la obligația de a răspunde în scris la solicitarea informațiilor de interes public în termen de 10 zile, nu sunt respectate de către toate instituțiile. Deși media generală, calculată la nivelul celor opt regiuni, a numărului de zile necesar unei instituții pentru a furniza răspunsuri la cererile de informații de interes public este de aproximativ nouă zile lucrătoare, au existat situații în care unele instituții monitorizate au răspuns după termenul maxim de 30 zile prevăzut de lege;
- Existența unei diferențe de 1,8 procente între rata de răspuns la solicitările formulate de simpli cetățeni (74,9%) și cele formulate de Asociația Pro Democrația (76,2%) ne indică faptul că instituțiile tratează cu prudență solicitările venite din partea unor persoane juridice. Cu toate acestea, indicatorul „răspunsuri complete” ne arată că există o diferență de 12,4% în defavoarea cetățenilor referitoare la furnizarea unor informații complete. Astfel, procentul răspunsurilor complete la cererile formulate de simpli cetățeni este de 70% (echivalentul a 250 răspunsuri complete), iar la cererile formulate de o persoană juridică/ APD, procentul este de 82,8 (echivalentul a 315 răspunsuri complete);
- Procesul de monitorizare desfășurat prin intermediul „cereri 0” la nivelul celor 669 de instituții și autorități publice centrale, județene și locale, ne arată că cea mai mare rată de răspuns, de 83,3%, este înregistrată de autoritățile și instituțiile publice centrale. Autoritățile locale au înregistrat, pentru indicatorul „rată de răspuns”, un procent de 69,1% în timp ce autoritățile și instituțiile județene au înregistrat o rată de răspuns cu peste 10% mai mare (81%);
- Procesul de monitorizare desfășurat la nivel celor 119 instituții și autorități publice ne arată că instituțiile care acționează la nivel central acordă o atenție mai mare prevederilor Legii 544/2001 decât instituțiile care acționează la nivel local. Instituțiile și autoritățile ce acționează la nivel central au înregistrat o medie a ratei de răspuns de 70,8%, în timp ce autoritățile locale înregistrează o rată de răspuns de 49,7%;
- Nivelul de participare a funcționarilor publici la sesiunile de instruire este relativ scăzut. 211 din 366 de instituții și autorități care ne-au furnizat răspunsuri și-au instruit funcționarii publici în domeniul liberului acces la informațiile de interes public;
- Încărcarea funcționarilor publici cu alte atribuții decât cele specifice departamentului înființat în baza Legii 544/2001 poate să reprezinte o piedică pentru funcționarul public în atingerea tuturor responsabilităților ce îi revin în vederea implementării corecte a Legii. Din 383 de instituții și

autorități care ne-au furnizat informații, 279 ne-au răspuns că persoana însărcinată cu furnizarea informațiilor de interes public deservește și alte departamente.

Pentru a întări concluziile de mai sus, vă prezentăm, în cele ce urmează, o serie de probleme dezbătute în cadrul meselor rotunde susținute la nivelul județelor Bacău, Brașov, Cluj-Napoca, Focșani, Râmnicu Vâlcea, Timișoara și Municipiul București cu ocazia prezentării datelor rezultate în urma procesului de monitorizare:

- Dificultățile semnalate de funcționarii însărcinați cu gestionarea Legii 544/2001 se referă la cumulul de responsabilități și supraîncărcarea, în condițiile în care schema de personal a instituțiilor este în multe cazuri subdimensionată;
- O altă problemă semnalată mai ales la nivelul instituțiilor mici (de tipul primăriilor de comună) ține de transferul relativ frecvent al responsabilităților referitoare la implementarea Legii 544/2001 de la un funcționar public la altul, fapt care poate împiedica o profesionalizare reală a serviciilor furnizate de acea instituție în domeniul liberului acces la informații de interes public;
- Ca o consecință negativă directă a fluctuației mari de personal dar și ca urmare a absenței funcționarului public care răspunde de furnizarea informațiilor de interes public asupra funcționării Compartimentului specializat, amintim faptul că delegarea responsabilităților nu se face în totalitate, consecința fiind reducerea capacității instituționale de a furniza informații de interes public;
- Utilizarea redusă și, în unele cazuri, inadecvată a mijloacelor de comunicare electronică (e-mail) în vederea rezolvării cererilor primite în baza Legii 544. Acest lucru este coroborat cu deficiențele de comunicare ce survin în interiorul instituției între diferitele departamente cu privire la problematica liberului acces la informațiile de interes public;
- Inexistența unor evenimente de formare/ perfecționare/ reciclare (cursuri sau seminarii) cu privire la implementarea prevederilor Legii 544/2001 pentru personalul instituțiilor publice. Din această perspectivă, este necesară o specializare a unei persoane în ceea ce privește furnizarea informațiilor de interes public, însă aceasta ar trebui să aibă ca unică responsabilitate furnizarea accesului la informații;
- Participarea la sesiunile de instruire sunt, în anumite cazuri, condiționate de forma de angajare. Astfel, persoanele angajate în calitate de funcționari publici au șanse mai mari să participe la astfel de sesiuni, în timp ce persoanele angajate cu contract individual de muncă aproape că nu participă la astfel de sesiuni de informare sau formare;
- Modificările și completările aduse Legii 544/2001 prin Legea 371/2006 art. 2, lit. a) care au determinat includerea, în categoria instituțiilor ce cad sub incidența Legii 544/2001, a unor companii naționale și societăți comerciale, îngreunează activitatea funcționarilor însărcinați cu accesul la informații de interes public din instituțiile în subordinea cărora se află aceste companii și societăți comerciale. Această afirmație este motivată de lipsa unor mecanisme de interrelaționare, stabilite prin Regulamentele de Organizare și Funcționare ale instituțiilor, cu departamentele de relații publice din cadrul companiilor naționale sau a societăților comerciale aflate în subordinea acestora.
- Inexistența unor materiale tipărite sau în format electronic referitoare la implementarea Legii (manuale de proceduri, studii de caz, colecții de recomandări de bună practică).

VIII. Modele de bună practică

VIII. 1. Modele de reglementare¹

VIII.1.1 Modele de reglementare la nivel internațional

A. La nivel universal

1. Art. 19 al *Declarației Universale a Drepturilor Omului* adoptată de Națiunile Unite în decembrie 1946 conține o formulare a dreptului la informație ca un drept corelativ libertății de exprimare:

Orice persoană are dreptul la libertatea opiniei și a expresiei; acest drept include libertatea de susținere a opiniei fără nici o interferență și de a căuta, primi și răspândi informații și idei prin orice mijloace, indiferent de frontiere.

2. Art. 19 al *Pactului Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice* (1966) reia și precizează această formulare:

Orice persoană va avea dreptul de a susține opinii fără nici o interferență din partea autorităților publice. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei de orice fel, indiferent de frontiere, sub formă orală, scrisă, tipărită ori artistică, sau prin orice alt mijloc la alegerea sa.

Exercitarea drepturilor prevăzute în paragraful 2 al acestui articol comportă datorii și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări, care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare: a) respectării drepturilor sau reputației altora; b) apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice.

B. La nivel regional

1. **Articolul 10 al Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale** recunoaște, în mod similar *Declarației Universale a Drepturilor Omului*, dreptul la informație ca un drept corelativ libertății de exprimare:

Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.

2. **Tratatul instituind o Constituție pentru Europa**

Datorită importanței deosebite pe care o prezintă acest aspect și la nivel comunitar, articolul II-102² din *Tratatul instituind o Constituție pentru Europa* confirmă dreptul de acces la documente. Potrivit acestuia, cetățenii Uniunii și orice persoane fizice sau juridice cu reședința sau sediul social într-unul din statele membre au dreptul de a avea acces la documentele instituțiilor, organismelor și agențiilor Uniunii, oricare ar fi forma sub care se prezintă aceste documente. Această reglementare dă expresie continuității normative a principiului, acesta fiind preluat din articolul 255 al TCE.

¹ Acest subcapitol cuprinde secțiuni din raportul preliminar realizat în cadrul proiectului „Accesul la informația de interes public în România”, derulat de Transparency International Romania în anul 2001.

² „Dreptul de acces la documente”: Orice cetățean sau orice cetățeană a Uniunii și orice persoană fizică sau juridică cu reședința sau cu sediul social într-unul din statele membre are drept de acces la documentele instituțiilor, organismelor și agențiilor Uniunii, oricare ar fi forma sub care se prezintă aceste documente.

Articolul II-104 din Constituție consacră dreptul la petiție, statuând că orice cetățean sau cetățeană a Uniunii sau orice persoană fizică sau juridică cu reședința sau sediul social într-unul din statele membre are dreptul la petiție adresată Parlamentului European.

3. Codul European al Bunei Conduite Administrative¹

Codul European al Bunei Conduite Administrative constituie un instrument de bază pentru îndeplinirea rolului Mediatorului European de mecanism de control și de sursă de sprijin pentru instituții. Codul ia în considerare principiile dreptului administrativ European cuprins în hotărâri ale Curții de Justiție și de asemenea se inspiră din legislația diferitelor țări.

Art. 22 al Codului vorbește despre solicitarea de informații. Astfel, ori de câte ori problema în discuție va cădea în competența sa, funcționarul va aduce la cunoștința publicului informațiile solicitate. Funcționarul se va asigura că informațiile comunicate sunt clare și inteligibile.

În cazul în care o solicitare de informații este exprimată verbal și este mult prea complexă, funcționarul va recomanda persoanei vizate să își formuleze cererea în scris.

În cazul în care, datorită caracterului confidențial, un funcționar nu poate divulga informațiile solicitate, atunci acesta va indica persoanei vizate motivele pentru care nu poate comunica informațiile. De asemenea, în urma solicitărilor de informații care nu se află în competența sa, funcționarul va îndruma solicitantul către persoana sau instituția competentă, indicând datele de contact ale acesteia.

Articolul 23 din același cod cuprinde prevederi referitoare la solicitarea accesului publicului la documente. În acest sens, funcționarul va instrumenta cererile legate de accesul la documente în conformitate cu normele și limitările stabilite. De asemenea, în măsura în care funcționarul nu poate răspunde unei solicitări verbale legată de accesul la documente, cetățeanului i se va recomanda să o formuleze în scris.

VIII.1.2 Modele de reglementare în legislațiile naționale

Tot mai multe țări au adoptat sau sunt pe cale de a adopta acte normative menite să asigure exercitarea efectivă a dreptului la informație. Deși majoritatea acestor țări dispun de prevederi constituționale care garantează accesul liber la informația de interes public, s-a constatat că respectarea acestui drept este problematică în absența unei legislații speciale, care să trateze într-o manieră uniformă și coerentă accesul la informațiile aflate în posesia instituțiilor publice.

a) Suedia

Suedia este prima țară din lume al cărei Parlament a adoptat o lege a accesului la informația de interes public (*Legea Libertății Presei*, 1766). Legea prevedea că documentele oficiale trebuie "la cerere, puse la dispoziția oricărei persoane", fără perceperea vreunei taxe. Deciziile autorităților de a refuza accesul la documente oficiale poate fi atacată la tribunalele administrative generale și, în ultimă instanță, la Curtea Supremă Administrativă. Avocatul Poporului (*Ombudsman*) care funcționează pe lângă Parlament deține anumite funcții de supraveghere în domeniul liberului acces la informație².

b) Ungaria

În Ungaria sunt reglementate în cadrul aceluiași act normativ (Legea 63/1992) atât accesul liber la informațiile de interes public cât și protecția datelor personale³. Comisarul Parlamentului pentru Protecția

¹ Codul Bunei Conduite Administrative a fost elaborat de Mediatorul European și ratificat de Parlamentul European prin din 6 septembrie 2001.

² http://www.riksdagen.se/arbetar/grundbok_en/FPA02.htm#E11E27

³ <http://www.obh.hu/>

Datelor și Accesul la Informație supervizează aplicarea Legii 63/1992, acționând în același timp ca un *Ombudsman* pentru protecția datelor personale și pentru liberul acces la informația de interes public. El este responsabil pentru întocmirea și întreținerea Registrului pentru Protecția Datelor Personale și pentru pronunțarea unor opinii juridice privind legislația relevantă și asupra fiecărei categorii de secrete de stat. În conformitate cu Legea Secretului de Stat din 1995, Comisarului Parlamentului i s-a mai conferit și prerogativa de a schimba încadrarea unor documente clasificate drept secrete de stat.

c) Republica Cehă

Parlamentul Republicii Cehe a adoptat în 1999 o lege a accesului liber la informație inspirată după modelul legii similare din Statele Unite. Legea garantează accesul cetățenilor la toate documentele instituțiilor publice, ale administrațiilor locale și ale altor instituții precum Camera Avocaților și Camera Medicilor, fiind exceptate informațiile clasificate, secretele comerciale și datele personale.

d) Franța

Legea cadru care reglementează accesul la informație este Legea nr. 78-753/17.05.1978 privind libertatea accesului la documentele administrative, care garantează dreptul de acces la documentele instituțiilor publice. Conform legii, toate documentele sunt publice, cu excepția datelor ce conțin deliberări ale instituțiilor guvernamentale, a datelor privind siguranța națională, a informațiilor protejate prin legea protecției datelor personale și a altor documente protejate prin lege. Comisia pentru accesul la documentele administrative are funcția de a superviza aplicarea legii.

e) Statele Unite

Legea Libertății Informației (*Freedom of Information Act- FOIA*) a fost adoptată în anul 1966, în urma unei intense dezbateri publice care a pus în evidență carențele Legii privind Procedurile Administrative în materie de asigurare a accesului public la informația aflată în posesia agențiilor guvernamentale.

În anul 1996, Congresul a îmbunătățit cadrul legislativ al accesului la informație prin adoptarea unor amendamente cunoscute sub denumirea *Electronic Freedom of Information Act Amendments*. Ceea ce conferă specificul legislației americane în domeniu este adaptarea continuă la exigențele dezbaterilor publice vizând liberul acces la informația de interes public.

VIII.1.3 Modele de bună practică din administrația publică românească

Luând în considerare rezultatele obținute în urma procesului de monitorizare dar și concluziile conturate în cadrul meselor rotunde organizate cu reprezentanții autorităților și instituțiilor publice am selectat, cu titlu de bună practică, o serie de aspecte din activitatea instituțiilor și autorităților publice care pot facilita sau spori gradul de acces la informațiile de interes public, și care ar putea fi aplicate și de alte asemenea entități.

Monitorizarea circuitului cererii în cadrul instituției

Una din cauzele depășirii termenelor de răspuns prevăzute de lege este comunicarea greoaie între departamentele instituției sau autorității publice. Pentru înlăturarea acestei probleme instituțiile publice pot stabili o procedură internă care să normeze comunicarea interdepartamentală (termene și priorități) pe aspecte ce țin de furnizarea răspunsurilor la cererile de informații de interes public. Totodată, instituțiile care dețin resursele necesare pot utiliza un sistem informatic de urmărire a stadiului de soluționare a oricărei cereri care a primit număr de înregistrare, sistemul permițând identificarea compartimentului unde aceasta se află la un moment dat sau rezoluția dată.

Utilizarea paginii de internet

Pagina de internet a unei instituții sau a unei autorități publice reprezintă o modalitate de eficientizare și sporire a sustenabilității activității departamentului însărcinat cu furnizarea informațiilor de interes public. Această sursă, din ce în ce mai des utilizată de autoritățile și instituțiile publice românești, implică încărcarea, în permanență pe website-ul instituției, a datelor transmise solicitărilor de informații de interes public. Astfel, website-ul instituției poate micșora cu mult cantitatea de lucru a departamentului însărcinat cu furnizarea de informații în baza Legii 544/2001 și-i poate spori eficiența, constituindu-se, în același timp, într-un instrument extrem de util și accesibil pentru cetățenii interesați de activitatea respectivei instituții sau autorități.

Consultarea materialelor la sediul instituțiilor

O bună parte din informațiile de interes public ce se furnizează, conform prevederilor Legii 544/2001, din oficiu, sunt afișate la avizierele sediilor autorităților și instituțiilor publice. Cu toate acestea, o serie de instituții publice și-au dezvoltat și mai mult capacitatea de a oferi cetățenilor informații de interes public la sediile lor. Astfel, pentru situațiile în care întinderea unui document face imposibilă afișarea lui la avizier, se poate amenaja, în incinta compartimentului de relații cu publicul, un spațiu destinat consultării documentelor de tipul strategiilor, execuțiilor bugetare, planurilor de acțiune, rapoartelor etc. Acestea sunt prezentate sub forma unor broșuri, la care are acces orice persoană interesată, fără a fi necesară o solicitare în acest sens.

Îmbunătățirea colaborării dintre departamente

Pe lângă prevederile Legii 544/2001 și ale normelor metodologice privind aplicarea sa, o serie de autorități și instituții publice românești au instituit propriile norme interne ce pot contribui la sporirea eficienței departamentului de furnizare a informațiilor de interes public și la micșorarea timpului în care se răspunde unei solicitări.

Astfel, la primirea unei solicitări de informații de interes public, unele instituții trimit notificări către celelalte departamente ce trebuie să contribuie cu informații la redactarea răspunsului către solicitant astfel încât compartimentului care deține informația cerută să o poată pregăti în mod corect și complet. În plus, numărul de zile alocat fiecărui departament din cadrul acelei instituții este redus, în funcție de tipul solicitării, astfel încât să se evite, pe cât posibil, depășiri termenului legal de 10 zile lucrătoare.

VIII.2 Recomandări

A. Legate de normele juridice aplicabile

- Evitarea modificării actelor normative urmând proceduri deficitare din punctul de vedere al tehnicii legislative;
- Interpretarea dispozițiilor legii în sensul aplicării ei și nu în sensul restrângerii accesului la informații, știut fiind că excepțiile sunt de strictă interpretare;
- Legea nr. 544/2001 prevede în art. 12 lista documentelor care trebuie publicate din oficiu. Această listă nu este însă exhaustivă și stabilește un standard minimal. Fiecare instituție sau autoritate publică poate stabili prin normele interne ca și alte informații care intra sub incidența Legii nr. 544 să fie publicate din oficiu. În acest sens se pot avea în vedere răspunsurile la cele mai frecvente solicitări.

B. cu privire la modul de aplicare a legii

1. Legate de aspecte organizatorice

- Crearea unor departamente specializate în cadrul tuturor entităților publice, care să fie amplasate într-un loc ușor accesibil și să dispună de personal calificat în domeniul oferirii de informații și de echipamente adecvate pentru înregistrarea și procesarea cererilor și a răspunsurilor;
- Stabilirea atribuțiilor acestor departamente exclusiv în domeniul oferirii de informații;
- Departamentele specializate trebuie să poată oferi majoritatea informațiilor care fac obiectul liberului acces la informații de interes public, și numai în cazuri particulare, în care sunt solicitate documente cu caracter tehnic, cererile să fie direcționate către departamentele specializate;
- Oferirea din oficiu a informațiilor, formularelor, persoanelor și datelor de contact necesare pentru parcurgerea demersurilor de eliberare a actelor administrative specifice fiecărei entități;
- Depunerea de diligențe maxime cu privire la protecția datelor cu caracter personal;
- Utilizarea mijloacelor electronice, ori de câte ori este posibil, pentru a primi cereri și a transmite informații, reducând în acest fel timpul de reacție și costurile generate de transmiterea acestora pe suport de hârtie;
- Stabilirea unor proceduri interne flexibile pentru transmiterea prioritară a informației către departamentele dedicate relațiilor cu publicul;
- Stabilirea unor proceduri de actualizare permanentă a informațiilor oferite din oficiu.

2. Legate de conținutul răspunsurilor

- Informația oferită trebuie să fie clară și accesibilă cetățenilor. În acest sens ea trebuie prelucrată pentru a evita formulările excesiv de tehnice;
- Motivarea răspunsurilor, ori de câte ori informația transmisă nu corespunde întocmai cu cea solicitată: este redusă cantitativ sau calitativ sau nu poate fi furnizată întrucât intra sub incidența excepțiilor prevăzute de lege. De asemenea va fi indicat și temeiul legal în baza căruia sa formulat răspunsul transmis;
- Răspunsurile vor indica întotdeauna căile de atac pe care beneficiarului informațiilor transmise le poate utiliza, atunci când nu este mulțumit de răspunsul primit.

3. Legate de pregătirea personalului

- Includerea normelor din codurile de conduită și a dispozițiilor legale în materie de transparență/ acces la informații în programele de pregătire profesională specializată a personalului.

IX. Anexe

IX.1. Anexa 1 – Lista indicatori de evaluare

1. Indicatori Cererea 0

Cercetare pentru identificarea compartimentelor specializate de informare și relații publice și /sau persoanele însărcinate cu atribuții în asigurarea accesului la informațiile de interes public

1. Încercuiți tipul instituției publice

a) Nivel național

- a. Autorități legislative
- b. Autorități executive
- c. Autorități juridictionale
- d. Alte instituții publice

b) Nivel județean

- a. Autorități legislative
- b. Autorități executive
- c. Autorități juridictionale
- d. Alte instituții publice

c) Nivel local

- a. Autorități legislative
- b. Autorități executive
- c. Autorități juridictionale
- d. Alte instituții publice

2. La ce dată ați început activitatea pentru a colecta datele de contact ale instituției publice respective?

_____ (zi /lună /an, de exemplu 23/10/06)

3. La ce dată ați obținut informațiile de contact ale acestei instituții publice?

_____ (zi/lună/an, de exemplu 23/10/06)

4. Unde sau cum ați obținut informațiile?

- a) pe internet
- b) în cartea de telefoane
- c) la sediul instituției publice
- d) prin telefon
- e) într-o publicație oficială elaborată de instituția publică
(a se marca toate răspunsurile care se potrivesc)

5. Ați reușit să găsiți informațiile complete? Marcați informațiile obținute.

- a) Numele biroului de relații cu publicul
- b) Numele directorului biroului de relații cu publicul
- c) Adresa biroului
- d) Numărul de telefon

- e) Adresa de e-mail
- 6. APD a verificat ulterior acuratețea informațiilor obținute?**
a) Da
b) Nu
- 7. Dacă Da, informațiile obținute erau exacte?**
a) Da
b) Nu
- 8. În perioada 2002-2006 persoanele responsabile cu aplicarea legii 544/2001 au participat la stagii de instruire în domeniul accesului la informațiile de interes public?**
a) Da
b) Nu
- 9. Dacă persoanele responsabile de furnizarea informațiilor de interes public deserveșc și alte departamente?**
a) Da (*alt departament _____)
b) Nu
c) Nu s-a primit răspuns
- 10. APD a trimis o cerere oficială de informații publice în baza Legii 544 pentru a obține informațiile despre compartimentele specializate de informare și relații publice și /sau persoanele însărcinate cu atribuții în asigurarea accesului la informațiile de interes public?**
a) Da
b) Nu

Dacă răspunsul la întrebarea 10 a fost „Da” vă rugăm continuați. Dacă răspunsul la întrebarea 10 a fost „Nu” vă rugăm să nu răspundeți la următoarele întrebări.

11. La ce dată a fost trimisă cererea?
_____ (zi/lună/an, de exemplu 23/10/06)

12. Cum a fost trimisă cererea oficială?

- a) personal
b) prin fax
c) prin poștă
d) prin e-mail

13. Cererea a fost trimisă din partea unui cetățean oarecare sau din partea APD?

- a) din partea APD
b) din partea unui cetățean oarecare

14. Ați primit un număr de înregistrare sau confirmare de primire?

- a) Da
b) Nu

15. Dacă da, care a fost acest număr? _____ / data _____

16. A răspuns instituția publică acestei cereri trimise?

- a) Da
b) Nu

17. La ce dată ați primit răspunsul ?

_____ (zi/lună/an, de exemplu 23/10/06)

18. Cât ați plătit pentru răspunsul la această cerere?

2. Indicatori evaluare general – Cererile 1-8

1. Locația Centrului Regional de Resurse APD din regiunea dumneavoastră:

- a) Bacău
- b) Brașov
- c) București
- d) Cluj
- e) Focșani
- f) Râmnicu Vâlcea
- g) Timișoara

2. Ce tip de informație a fost solicitat prin intermediul acestei cereri de informații publice?

- a) Copie după documentul care conține informația privind modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare conform Legii 571/2004 pentru protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale Legii;
- b) Copie după documentul care conține informații asupra numărului total al persoanelor angajate în calitate de funcționari publici și numărul total ale persoanelor angajate cu contract individual de muncă din cadrul instituției dumneavoastră;
- c) Copie după documentul ce cuprinde strategia instituției / autorității pentru perioada 2006-2008 (actualizările făcute pentru aceasta în cursul anului 2006)* În cazul în care informația este publicată, vă rog să-mi indicați sursa de unde pot obține documentul solicitat;
- d) Copie după documentul care conține următoarele informații referitoare la cererile de informații publice adresate instituției / autorității în cursul anului 2006 (numărul total de cereri primite; numărul de cereri soluționate favorabil; numărul de cereri soluționate negativ; numărul de cereri redirecționate spre competența soluționare altor autorități publice);
- e) Copie după documentul ce conține informația privind valoarea totală a primelor în bani acordate trimestrial în cursul anului 2006 personalului cu funcții de execuție și personalului cu funcții de conducere, indicând totodată numărul total al persoanelor cu funcții de conducere și al celor cu funcții de execuție;
- f) Copie după documentul care conține informația privind procentul din bugetul instituției dumneavoastră folosit pentru achiziția de echipament IT / informatic, conform valorii totale a raportului de execuție bugetară pe anul 2006;
- g) Copie după documentul care conține informația privind procentul din bugetul instituției dumneavoastră folosit pentru contractarea unor servicii de consultanță și expertiză, conform valorii totale a raportului de execuție bugetară pe anul 2006;
- h) copie după documentul care conține informația privind raportul anual al instituției publice pentru anul 2006, iar în măsura în care acesta a fost deja publicat, vă rog să-mi indicați sursa de unde poate fi obținut.

3. La ce nivel al administrației publice a fost adresată cererea de informații publice?

- a) central
- b) județean

c) local

4. Căru tip de instituție publică i-a fost adresată cererea de informații publice?

- a) autorități executive
- b) autorități legislative
- c) alte entități

5. La ce dată a fost trimisă cererea de informații publice?

_____ (zi / lună / an, de exemplu 20/11/06)

6. În ce format ați solicitat să primiți răspunsul?

- a) Copie pe hârtie
- b) În format electronic
- c) Ambele formate

7. Cum a fost trimisă cererea de informații publice?

- e) personal
- f) prin fax
- g) prin poștă
- h) prin e-mail

8. Cererea a fost trimisă din partea unui cetățean oarecare sau din partea APD?

- a) din partea APD
- b) din partea unui cetățean oarecare

9. Ați primit un număr de înregistrare?

- a) Da
- b) Nu

10. Dacă Da, care a fost acest număr?

- a) Număr
- b) Data

11. A răspuns instituția publică acestei cereri trimise? (Prin „răspuns”, se înțelege orice reacție venită din partea instituției publice inclusiv situația în care instituția publică refuză să primească cererea și spune spre exemplu „ Vă rugăm să plecați, nu vă primim cererea, sau nu vă răspundem la această cerere”)

- a) Da
- b) Nu
- c) Cererea a fost refuzată

Dacă la această întrebare ați răspuns b) sau c), vă rugăm să vă opriți aici!

12. În câte zile lucrătoare a răspuns instituția publică cererii dumneavoastră ?

_____ (număr zile de la trimitere până la primirea răspunsului)

13. Se încadrează în termenul legal?

- a) Da
- b) Nu

14. Răspunsul primit de la instituția publică corespunde cu informațiile solicitate prin cererea de informații publice ?

- a) Da, în mod general informația primită corespunde cu informația solicitată
- b) Nu, informația primită este diferită de aceea solicitată de la instituția publică.
- c) "Informația nu este disponibilă pentru acest moment"
- d) "Informația nu este disponibilă pentru public sau este informație clasificată"
- e) "Informația nu este disponibilă în formatul solicitat"
- f) "Trebuie plătită o taxă înaintea furnizării informației", taxa a fost plătită și informația furnizată
- g) "Trebuie plătită o taxă înaintea furnizării informației", dar APD a decis să nu plătească
- h) "Informația nu este disponibilă" – nu s-a oferit nici un motiv
- i) Răspunsul a fost „cererea dumneavoastră nu este legală și nu vă putem răspunde pentru că legea sau regulamentul de ordine interioară al instituției nu ne permite"
- j) Răspunsul a fost „Plecați, refuzăm sa vă oferim informația"
- k) „Nu vă putem oferi informația cerută deoarece modul în care instituția noastră își organizează informațiile financiare nu ne permite să va oferim informațiile în acest mod.
- l) "Strategia implementată de instituție este stabilită la nivel central"
- m) _____ Vă rugăm să scrieți aici orice alt răspuns ați primit și nu se încadrează în variantele de răspuns de la a) la l).

(Dacă la întrebarea anterioară ați răspuns **a**) sau **f**) continuați. Dacă ați răspuns **b**), **c**), **d**), **e**), **h**), **i**), **j**), **k**) sau **l**) treceți direct la 18. Dacă ați răspuns **g**) răspundeți la 15 și la 18.

15. A fost primit răspunsul în formatul solicitat?

- a) Da
- b) Nu

16. Dacă a fost solicitată o plată pentru obținerea informațiilor solicitate,

(A) Care a fost această sumă? _____ (zero dacă nu a fost solicitată nici o taxă și treceți direct la întrebarea 16)

(B) Taxa plătită reprezintă:

- a) costul fotocopiilor
- b) costul dischetelor
- c) costul unei alte „taxe oficiale"
- d) nu știu de ce a fost solicitată o taxă

(C) Ați primit o chitanță pentru taxa plătită?

- a) Da
- b) Nu

17. Indicator specific de evaluare (se aplică pentru fiecare cerere in parte)

18. Cum apreciați atitudinea funcționarului public care v-a primit cererea, respectiv, furnizat informațiile (Puteți selecta unul sau mai multe răspunsuri)

- a) Disponibil și doritor să mă ajute
- b) Cooperant în mod minim
- c) Prost informat
- d) Indiferent
- e) Suspicios
- f) Neprietenos și necooperant
- g) Cererea a fost expediată prin poștă

19. Autoritatea / Instituția publică a solicitat de mai mult de doua ori clarificări cu privire la informația care a fost solicitată?

- a) Da
- b) Nu

Dacă ați răspuns „Da” la întrebarea 18, vă rugăm să răspundeți și la întrebare 19, dacă ați răspuns „Nu”, va rugăm sa vă opriți aici.

20. Ce fel de clarificări a cerut instituția publică despre această cerere? (Persoana care completează chestionarul este rugată să descrie ceea ce funcționarul din instituția publică a spus...) (Vă rugăm să înregistrați aici și alte incidente care s-au întâmplat și pe care le considerați relevante)

.....
.....
.....

21. Vă rugăm să descrieți dificultățile întâmpinate în adresarea acestei cereri de informare publică.

.....
.....
.....

3. Indicatori evaluare specifici solicitărilor de informații (cererile 1-8)

Cererea 1

Vă solicităm copie după documentul care conține informația privind modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare conform Legii 571/2004 pentru protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale Legii

Indicator

Este prezentă informația privind modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare conform Legii 571/2004 pentru protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii in copia documentului ?

- a) Da
- b) Nu

Cererea 2

Copie după documentul care conține informații asupra numărului total al persoanelor angajate în calitate de funcționari publici și numărul total al persoanelor angajate cu contract individual de muncă din cadrul instituției dumneavoastră

Indicator evaluare

- A) În răspunsul primit se regăsește evidențiat numărul total al funcționarilor publici și distinct cel al persoanelor angajate cu contract individual de muncă?
 - a) Da
 - b) Nu
 - c) NU este clar

d) Este evidențiat doar numărul total al personalului, fără detalieri pe categorii.
(Dacă la această întrebare s-a răspuns cu "Da" vă rugăm să răspundeți și la punctul B)

B) Care este numărul

- a) funcționarilor publici – _____
- b) persoanelor angajate cu contract individual de munca – _____

Cererea 3

Copie după documentul ce cuprinde strategia instituției / autorității pentru perioada 2006-2008 (actualizările făcute pentru aceasta în cursul anului 2006). În cazul în care informația este publicată vă rog să-mi indicați sursa de unde pot obține documentul solicitat.

Indicator evaluare

În măsura în care vi s-a pus la dispoziție informația cerută (prin aceasta înțelegem sursa indicată de către instituție / autoritate sau copia furnizată în format tipărit)

A) Pentru ce perioadă a fost elaborată strategia:

- a. x - 2006
- b. 2006 - y
- c. z - 2006 - w

(- unde: x - an anterior lui 2006, y - an ulterior lui 2007, z - an anterior lui 2006 și w - an ulterior lui 2006)

B) Strategia de dezvoltare cuprinde o secțiune dedicată obiectivelor?

- a. da
- b. nu cuprinde o secțiune aparte, dar sunt enumerate în text
- c. nu, deloc

Dacă la întrebarea (B) ați ales prima sau a doua variantă, continuați. Dacă ați ales ultima variantă, vă rugăm să vă opriți aici!

C) Obiectivele din strategia de dezvoltare sunt compatibile cu cele din Planul Național de Dezvoltare

- a. sunt conforme cu obiectivele PND
- b. sunt diferite de obiectivele PND
- c. sunt contrare obiectivelor PND

D) Strategia cuprinde prevederi referitoare la absorbția fondurilor structurale?

- a. da
- b. nu

F) Strategia cuprinde proiecția financiară?

- a. da
- b. nu

G) Strategia cuprinde și un plan de acțiune?

- a. da
- b. nu

Cererea 4

Copie după documentul care conține următoarele informații referitoare la cererile de informații publice adresate instituției / autorității în cursul anului 2006 (numărul total de cereri primite; numărul de cereri soluționate favorabil; numărul de cereri soluționate negativ; numărul de cereri redirecționate spre competența soluționare altor autorități publice)

Indicator evaluare

În cazul în care ați primit informațiile cerute, vă rugăm să treceți numărul total pentru:

- c) numărul total de cereri primite _____
- d) numărul de cereri soluționate favorabil _____
- e) numărul de cereri soluționate negativ _____
- f) numărul de cereri redirecționate spre competența soluționare altor autorități publice _____

Cererea 5

Copie după documentul ce conține informația privind valoarea totală a primelor în bani acordate trimestrial în cursul anului 2006 personalului cu funcții de execuție și personalului cu funcții de conducere indicând totodată numărul total al persoanelor cu funcții de conducere și al celor cu funcții de execuție

Indicator evaluare

În răspunsul primit de la instituția / autoritatea publică au fost incluse:

- A) Valoarea totală a primelor obținute pentru:
 - a) personalul cu funcții de execuție _____
 - b) personalul cu funcții de conducere _____
- B) Numărul total al persoanelor:
 - a) personalului cu funcții de execuție _____
 - b) personalului cu funcții de conducere _____

Cererea 6

Copie după documentul care conține informația privind procentul din bugetul instituției dumneavoastră folosit pentru achiziția de echipament IT / informatic, conform valorii totale a raportului de execuție bugetară pe anul 2006

Indicator evaluare

În răspunsul primit de la instituția / autoritatea publică au fost incluse:

- A) Procentul din bugetul instituției folosit pentru achiziția de echipament IT / informatic
 - a) Da
 - b) Nu
- B) Care este procentul alocat _____

Cererea 7

Copie după documentul care conține informația privind procentul din bugetul instituției dumneavoastră folosit pentru contractarea unor servicii de consultanță și expertiză conform valorii totale a raportului de execuție bugetară pe anul 2006

Indicator evaluare

- A) Este prezentat procentul din cadrul instituției alocat pentru contractarea unor servicii de consultanță și expertiză
 - a) Da
 - b) Nu

- B) Care este procentul alocat _____

Cererea 8

Copie după documentul care conține informația privind raportul anual al instituției publice pentru anul 2006, iar în măsura în care acesta a fost deja publicat, vă rog să-mi indicați sursa de unde poate fi obținut.

Indicator evaluare

În răspunsul primit de la instituția / autoritatea publică sunt incluse următoarele informații:

- A)
 - a) misiunea autorității sau instituției
 - b) obiectivele care se doreau atinse în perioada de raportare
 - c) indici de performanță, cu prezentarea gradului de realizare a acestora
 - d) scurta prezentare a programelor desfășurate și a modului de raportare a acestora la obiectivele autorității sau instituției publice
 - e) raportarea cheltuielilor, defalcate pe programe
 - f) nerealizări, cu menționarea cauzelor acestora (acolo unde este cazul)
 - g) propuneri pentru remedierea deficiențelor
 - h) este prezent și raportul financiar

- B) Câte pagini are raportul anual pe anul 2006 al instituției?
